

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Programı

DOKUZUNCU SINIF İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

Aytaç TÜRK BEN

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

Liderlik, araştırma, inovasyon, kaliteli eğitim ve değişim ile

Daha ileriye ... En İyiyeye ...

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
Eğitim Programları ve Öğretim Programı

DOKUZUNCU SINIF İNGİLİZCE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINA İLİŞKİN
ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ

TEACHERS' AND STUDENTS' VIEW ON NINETH GRADE ENGLISH
CURRICULUM

Aytaç TÜRK BEN

Yüksek Lisans Tezi

Ankara, 2019

Kabul ve Onay

Eğitim Bilimleri Enstitüsü M¼d¼rl¼đ¼ne,

Aytaç T¼RK BEN'in hazırladığı "Dokuzuncu sınıf İngilizce ¼đretim programına ilişkin ¼đretmen ve ¼đrenci g¼r¼řleri" başlıklı bu çalışma 01.07.2019 tarihinde j¼rimiz tarafından Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Eğitim Programları ve ¼đretim Dalında Y¼ksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

J¼ri Başkanı

Prof. Dr. Yusuf BUDAK

J¼ri Üyesi (Danışman)

Prof. Dr. Seval FER

J¼ri Üyesi

Doç. Dr. Eda G¼RLEN

Bu tez Hacettepe Üniversitesi Lisans¼st¼ Eğitim, ¼đretim ve Sınav Y¼netmeliđi nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki j¼ri ¼yeleri tarafından 01/07/2019 tarihinde uygun g¼r¼lm¼ř ve Enstit¼ Y¼netim Kurulunca / / tarihinde kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Ali Ekber şAHİN
Eğitim Bilimleri Enstit¼s¼ M¼d¼r¼

Öz

Bu araştırmanın amacı, dokuzuncu sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesidir. Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Araştırmanın uygulama aşaması Ankara'nın Çankaya ilçesinden seçilen devlet okulu ve özel okul 9. sınıf seviyesinde iki okulda gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmanın katılımcıları, her bir okulda, 5 öğretmen ve 10 öğrenciden ayrı gruplarla olacak şekilde özel okuldan 15 katılımcı ve devlet okulundan yine 15 olmak üzere iki odak gruptan ve toplam 30 katılımcıdan oluşmuştur. Araştırmanın verileri, katılımcılara uygulanan ve araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış odak grup görüşme formu ile elde edilmiştir. Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf İngilizce öğretim programının içerik analizi ile incelenmesi yapılmıştır. Devlet okulu ve özel okul İngilizce öğretmen ve öğrencilerinin 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin görüşlerinden ulaşılan bulgulara göre temaların öğrencilerin ilgisini çekecek düzeyde olmadığı belirlenmiştir. Programın işlevler ve dil kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre ulaşılan bir diğer bulgu ise bu konuda programın geliştirilmesi gerekliliğidir. Dört becerinin hem öğretmen hem de öğrenci bazında istenilen düzeyde kazandırılmadığı ulaşılan bulgular sonucunda ortaya konmuştur. Materyaller konusunda öğretmen ve öğrencilerden çıkartılan görüşlere göre özellikle akıllı tahtanın dil öğretimi üzerine olumlu yansıması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Devlet okullarında programda önerilen materyaller haricinde diğer yöntem ve metotların kullanılmadığı sonucuna da ulaşılmıştır. Öğretme-öğrenme ortamına ilişkin görüşlerden ulaşılan bulgulara göre de derslerde hem öğretmenin hem de öğrencilerin etkin olduğu sonucu elde edilmiştir. Değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulgular daha çok uygulama sınavlarının programa dâhil edilmesi gerektiğini göstermiştir.

Anahtar sözcükler: program değerlendirme, İngilizce dersi, ortaöğretim, 9. sınıf, öğretim programı, öğrenci görüşleri, öğretmen görüşleri

Abstract

Aim of this study is to analyze 9th class English Foreign Language teaching curriculum according to views of teachers and student. This is a qualitative case study. The study was conducted in two schools, one of which was state and the other was private, in Ankara Çankaya at the level of 9th grade. Five teachers and 10 students from each school and 30 subjects in total were chosen randomly as the universe of the study. Data was gathered through semi-structured focused interviews implemented by the researcher. The data were analyzed through content analysis method. The results obtained indicate that state school teachers and students generally have negative views about subject also phrased that the themes of the course books were not interesting enough to attract attention. Significant amount of the subjects uttered that four skills were not effectively processed in the curriculum. Both groups have positive views about functions and useful language to be improved. About materials that are advised to be used in the classes in the curriculum, both groups have positive views, especially about the smart board. Besides, it was found that no extra methods and technics assisting the curriculum was used in state schools other than the recommendations prescribed in the handbook of curriculum. The view of teaching and learning environment is that both teachers and students are active during the lesson but it depends on the class. According to teachers' and students' views, evaluation techniques should be improved by adding more practice exams in the curriculum.

Keywords: curriculum assessment, English course, secondary education, 9th grade curriculum, students views, teacher views

Teşekkür

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalında Yüksek Lisans Programının gereği olarak hazırlanan bu araştırma, 9. Sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma, 9. Sınıf İngilizce öğretim programının geliştirilebilmesine katkı getirebileceği düşüncesiyle hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın ortaya çıkmasında ilgi, zaman ve enerjilerini bana ve çalışmama ayıran birçok insanın emeğinden söz etmemek haksızlık olur.

İlk teşekkürümü hem ders dönemimde hem de tez çalışmam sırasında kendilerinden çok şey öğrendiğim, yoğun zamanlarında bana ve çalışmama ayıracak zamanı olan, çalışma azmi ve enerjisiyle örnek aldığım, hep daha iyisini yapacağım ve başarılı olacağım inancıyla beni motive eden değerli hocam ve tez danışmanım Prof. Dr. Seval FER'e borçluyum.

Tezimin jüri üyeliğini kabul ederek beni değerli fikirleriyle aydınlatan sayın hocalarım Prof. Dr. Yusuf BUDAK ve Doç. Dr. Eda GÜRLEN 'e teşekkürlerimi sunarım.

Akademik ve bireysel gelişimim konusunda kendisinden çok şey öğrendiğim değerli hocam Prof. Dr. İsmail Hakkı Mirici'ye de teşekkürü borç bilirim.

Çalışmalarımda beni değerli görüşleriyle yönlendiren değerli iş arkadaşlarım Dr. Gökhan ÇEPNİ ve Öğretim Görevlisi Koray ERGİN' e sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Sevgili eşim Senanur BAŞKURT TÜRK BEN ve oğlum Tuğra Han TÜRK BEN'e destekleri ve anlayışları için teşekkür ederim.

Destekleriyle her zaman yanımda olan ve beni yapabileceğim konusunda motive eden sevgili annem Ayşe TÜRK BEN'e ve babam Mustafa TÜRK BEN'e; ayrıca bu yola girmeme vesile olan eleştirileriyle doğruyu bulmamı sağlayan kayınbabam Ali Osman BAŞKURT ve manevi desteğini esirgemeyen kayınvalidem Pervin BAŞKURT'a da teşekkürlerimi sunarım.

İçindekiler

Öz.....	ii
Abstract.....	iii
Teşekkür.....	iv
Tablolar Dizini.....	vii
Şekiller Dizini.....	viii
Bölüm 1 Giriş.....	1
Problem Durumu.....	1
Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	5
Araştırma Problemi.....	7
Sayıtlılar.....	7
Sınırlılıklar.....	8
Tanımlar.....	8
Bölüm 2 Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar.....	9
Öğretim Programı.....	9
Program Geliştirmenin Ögeleri.....	13
Yabancı Dil Öğretiminin Önemi.....	15
Türkiye’de Yabancı Dil Eğitim Tarihi.....	18
İngilizce Öğretim Programının Tarihçesi.....	20
2014Yılı İngilizce Öğretim Programı.....	22
2018Yılı İngilizce Öğretim Programı.....	24
İlgili Araştırmalar.....	35
Bölüm 3 Yöntem.....	46
Araştırma Deseni.....	46
Çalışma Grubu.....	48
Öğretmen Grubu.....	49
Öğrenci Grubu.....	50

Veri Toplama Süreci ve Görüşmenin Uygulanması	51
Görüşmeye Hazırlık	51
Görüşmenin Uygulanması.....	54
Nitel Veri Toplama Araçları	56
Nitel Veri Araçlarının Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları	59
Verilerin Analizi	60
Bölüm 4 Bulgular ve Yorumlar.....	63
Bölüm 5 Sonuç, Tartışma ve Öneriler	101
Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	101
İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	104
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	106
Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma	108
Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	110
Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma.....	112
Araştırmacılar için Öneriler.....	114
Uygulayıcılar için Öneriler	116
Kaynaklar	118
EK-A: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşme Formu	127
EK-B: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu	129
EK-C: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu	130
EK-Ç:Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu	131
EK-D: Etik Komisyonu Onay Bildirimi	132
EK-E: Araştırma İzni.....	133
EK-F: Etik Beyanı	134
EK-G: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu	135
EK-Ğ: Thesis/Dissertation Originality Report.....	136
EK-H: Yayımlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı.....	137

Tablolar Dizini

Tablo 1 Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi.....	26
Tablo 2 2018 Yılı İngilizce Dersi Temaları	27
Tablo 3 2018 Yılı İngilizce Öğretim Programının İşlevler ve Etkinlikler Ögesi	28
Tablo 4 2018 Yılı İngilizce Dersi Öğretim Programında Önerilen Materyaller	30
Tablo 5 Öğrenciler İçin Öğretme-öğrenme Ortamının Özellikleri.....	31
Tablo 6 Öğretmenler İçin Öğretme-Öğrenme Ortamının Özellikleri.....	32
Tablo 7 Materyal Özellikleri	32
Tablo 8 Değerlendirme Özellikleri	33
Tablo 9 Durum Çalışmasının Güçlü ve Sınırlı Yönleri	47
Tablo 10 Araştırmaya Katılan Devlet ve Özel Okul Öğretmenlerine Ait Bilgiler	49
Tablo 11 Araştırmaya Katılan Özel Okul Öğrencilerine Ait Bilgiler	50
Tablo 12 Araştırmaya Katılan Devlet Okulu Öğrencilerine Ait Bilgiler	51
Tablo 13 Görüşme Türleri.....	57
Tablo 14 Araştırmanın Alt Problemleri ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları	58
Tablo 15 Araştırmanın Güvenirlik ve Geçerlik Aşamaları	60
Tablo 16 Miles ve Huberman'ın Nitel Veri Çözümleme Aşamaları	61
Tablo 17 Devlet ve Özel Okul İngilizce Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Görüşleri	97
Tablo 18 Araştırmacılar İçin Öneriler.....	114
Tablo 19 Uygulayıcılar İçin Öneriler	116

Şekiller Dizini

Şekil 1. Program geliştirmede Tyler modeli (Demirel, 2015, s.49).....	13
Şekil 2. Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programı paydaşları (Millî Eğitim Bakanlığı, 2014, s.3)	22
Şekil 3. Değerlendirme türleri (Millî Eğitim Bakanlığı 2014, s.10).....	23
Şekil 4. Lise düzeyinde İngilizce seviyeleri (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s.7).....	27
Şekil 5. İngilizce dersinde kullanılan alternatif değerlendirme yöntemleri (Millî Eğitim Bakanlığı,2018,s. 12).....	34
Şekil 6. İngilizce öğretim programının temalarına/konularına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri.....	63
Şekil 7. İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	66
Şekil 8. İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri	69
Şekil 9. İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	72
Şekil 10. İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri.....	75
Şekil 11. İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	77
Şekil 12. İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri.....	80
Şekil 13. İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	83
Şekil 14. İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri	86
Şekil 15. İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	88
Şekil 16. İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri	91
Şekil 17. İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri.....	94

Bölüm 1

Giriş

Bu bölüm; problem durumu, araştırmanın amacı, önemi, problemi, sınırlılıkları ve araştırmada yer alan tanımlardan oluşmaktadır.

Problem Durumu

Küreselleşmenin günümüzde genişlemesini sürdürdüğü gözlemlenmektedir. İster destekleyelim ister benimsemeyelim küreselleşmenin birçok alanı etkisi altında bıraktığı anlaşılmaktadır. Held ve Thompson (1999) küreselleşmenin dünya çapında karşılıklı bağıllık, hızlanmak, kuvvetlenme ve genişleme olarak düşünülebileceğini belirtmektedir. Küreselleşme, İngilizcenin yayılmasını sağlamıştır, çünkü uluslar; ekonomi alanında uluslararası ticaretlerini genişletmek için kullanabilecekleri dili İngilizce olarak seçmişlerdir (Kachru ve Smith, 2009). Gittikçe artan ekonomik ve kültürel bağlar, teknolojik gelişmeler ve politikalar (Graddol, 2007) da insanların İngilizceye olan ihtiyacının artmasına neden olmuştur (Zhu, 2003). Küreselleşme, ana dili İngilizce olan *Internet* kullanımının artması anlamına gelen teknolojik bilgi çağının başlaması manasındadır (Crystal, 2003). Diğer bir ifadeyle, İngilizce ile teknoloji arasında birbirini destekleyen bir bağ vardır çünkü İngilizce, teknolojinin ilerlemesine yardımcı olurken teknoloji de İngilizcenin *Internet* aracılığıyla kullanım yelpazesini genişletmektedir (Markee, 2000). Bilimsel teknolojik çalışmaların çoğu İngilizce olarak yayımlanmakta ve bu bilgilere ihtiyacı olan insanlar İngilizceye başvurumaktadırlar (Kachru ve Smith, 2009). Belirtilen sebepler, ülkelerin İngilizceye verdikleri önemin artmasına ve anadillerine verdikleri önem kadar İngilizceye de önem vermelerine sebep olmaktadır (Bartu, 2002).

Her devletin kendine has bir devlet yapısı ve milletine özgü kültürü vardır. Ülkeler eğitim sistemlerini oluştururken çağı da takip etmektedirler. Dolayısıyla, bilgi ve teknolojideki gelişmelerin sonucunda yabancı dil öğrenme ihtiyaç hâline gelmiş ve ülkelerin eğitim politikalarında önemli yere sahip olmuştur. Perkmen ve Tezci'ye (2011)göre teknolojinin yanı sıra bilimdeki gelişmeler, iletişim, meslek dalları ve yenilikler yabancı dil öğrenmeyi teşvik etmektedir. Crystal (2003) İngilizcenin öğrenilmesi gereken diller listesinde ilk sırada yer aldığını ve dünya dilleri arasında statü sahibi olduğunu belirtir. İngilizcenin ayırt edici özelliklerinden

biri, okullarda yabancı dil öğretim programı olarak İngilizcenin tercih edilmesidir (Nunan, 2003). Bu sebeple İngilizce, okullardaki yabancı dil öğretim programının önemli olmasını sağlamış ve bununla birlikte ülkelerin dil politikalarının da küreselleşmeden etkilenmesinde önemli rol oynamıştır. (Dönmez, 2010).Dünyadaki küreselleşme olgusundan etkilenen ülkelerden biri de Türkiye'dir ve Türkiye, İngilizce konusunda çeşitli reformlarla dil politikalarında değişiklikler yapmıştır. Küresel etkinin yanı sıra Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne adaylık sürecinde olmasının da Avrupa standartlarında İngilizce öğretme ve öğrenme ihtiyacını artırdığı düşünülmektedir (Akınoğlu, 2008; Akşit, 2007). Bu düşüncenin de İngilizce öğretim programına olan ilginin ve verilen önemin artmasında kilit rol oynadığı düşünülebilir.

İçinde yaşanan çevre bireylere birlikteliği, ortak yaşamayı ve amaçlar doğrultusunda hayatı idame ettirmeyi zorunlu hâle getirmektedir. Ortak amaçlara ulaşmada yardımcı olacak araçlardan biri de dildir. Richards'a (2001) göre öğretim programlarının kapsamlı olması ve bu kapsamın yanında hem öğretmene hem de öğrenciye rehber olması gerekir (Avrupa Ortak Dil Çerçevesi, 2009). Dolayısıyla öğretim programının herhangi bir ögesinde yer alan sorunun, tüm sistemi etkileyeceği ve söz konusu rehberliğin de etkili olamayacağı öngörülebilir. Bu bakımdan öğretim programının herhangi bir ögesinde yer alan sorunların incelenerek düzeltilmesi gerekebilir. Diğer yandan Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, programların denenmesi sırasında uygulanan değerlendirme çalışmaları dışında, uygulanmaya başlanan ortaöğretim programlarının kapsamlı ve sistemli olarak değerlendirilmediği gözlemlenmektedir (Özdemir, 2009). Oysa belirtilen bu görüşe göre, eğitim sisteminin işlevsel olması için öğretim programlarının gelişmeler ve değişimler kapsamında düzenlenmesi gerekir. Türkiye'de demografik yapıda, ailenin tanımlanmasında, toplumsal anlayışta, tüketim konusunda, insan haklarında ve her konuda önemli değişiklikler gözlenmektedir. Şentürk (2007) değişikliklerin eğitim sistemine yansıtılarak geleceğin dünyasının algılanabileceğini ve programlara bu değişikliklerin yansıtılması gerektiğini belirtmektedir. Bu sebeple, program geliştirme çabaları çerçevesinde Milli Eğitim Bakanlığı birimlerince gerçekleştirilen araştırmalar, yükseköğretimde yapılan yüksek lisans ve diğer çalışmalar öğretim programlarında değişimin zorunlu olduğunu göstermektedir.

Belirtilen bu zorunluluk neticesinde 2017 yılında taslak olarak sunulan ve bir sonraki yıl uygulanmaya başlanan 2018 yılı İngilizce öğretim programı incelendiğinde programın Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri prensiplerine göre oluşturulduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla, dil yeterliliklerinin A1, A2 (Temel Kullanıcı); B1, B2 (Bağımsız Kullanıcı) olarak belirlendiği 2018 yılı İngilizce öğretim programında açıklanmaktadır. Programın, dili etkin bir şekilde kullanma amacına uygun olarak oluşturulduğu ve iletişimsel becerileri ön plana çıkardığı açıkça belirtilmektedir. Ayrıca 2018 yılı İngilizce öğretim programında, hedef dili etkin ve akıcı bir şekilde öğrenenlerin kullanabilmelerini sağlamak amacıyla sınıf içi ve dışı etkinliklerinin önerildiği de açıkça görülebilmektedir. Bu sayede öğrenenlerin motivasyonlarını artırmayı amaçlayan, hedef dili etkin bir şekilde kullanmasını ve öğrenmeye etkin bir şekilde katılmalarını ön gören bir program olduğu da ifade edilmektedir. Bu öngörülerini başarabilmek için de öğrenenlerin, öğretmenlerin, yöneticilerin ve materyal hazırlayıcıların koordineli bir şekilde çalışması programda önerilmektedir. Ayrıca, İngilizce öğretim programının, Millî Eğitim Bakanlığı'nın 1739 sayılı Kanuna göre ulusal çıkarlar göz önünde bulundurularak oluşturulduğu ifade edilmektedir (Talim ve Terbiye Kurulu, 2018).

İlköğretim İngilizce öğretim programının devamı niteliğinde olan 9-10-11 ve 12. sınıflar (Ortaöğretim) İngilizce öğretim programının, öğrenenlerin iletişimsel becerilerini ileri düzeye taşıma amacını içinde barındırdığı ifade edilmektedir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2018). Ortaöğretim kademelerindeki öğrencilerin akademik ihtiyaçlarının ve beklentilerinin 2018 yılı İngilizce öğretim programında dikkate alınmaya çalışıldığı gözlemlenmektedir. Buna ek olarak teknolojik materyallerin daha fazla kullanılmasının ve öğrenenlerin hedef dili sınıf dışında da rahatlıkla kullanabilmelerinin amaçlandığı söylenebilir. İngilizce öğretim programında belirtilen özelliklere ulaşılma derecesi programı değerlendirme çalışmalarıyla anlaşılacaktır.

Öğretim programını değerlendirmek, program tasarısında saptanan ölçütlere göre beklenen sonuca ulaşıp ulaşılmadığını ortaya çıkarmak için başvurulan bir süreç olarak ortaya çıkmaktadır (Yüksel, 2014). Program hakkında bir sonuca varmak ve alınan karar neticesinde programı düzeltmek ancak değerlendirme ile mümkündür (Bilen, 1999). Program değerlendirme, öğretim programlarının düzeltilmesini desteklemek için uygulanır. Klenowski'e(2010) göre

böylelikle programın sürekliliğinin sağlanması amaçlanır. Dolayısıyla program değerlendirme sürecinin kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmaktadır.

Türkiye’de program değerlendirmeye ilişkin çabalar olsa dahi öğretim programlarının incelenmesi konusunda sorunların olduğu gözlemlenmektedir. Sorunu sadece öğrenci ya da öğretmende aramak problemi çözmede yanlış yerden başlamak anlamına gelebilir. Sorunların neler olduğunu bulmak ve sorunlara yönelik çözümleri de incelemek adına son on yılda bazı araştırmalar yapılmıştır. Örneğin, Karaca (2018) tarafından yürütülen araştırma bulgularına göre; 2013 yılında ilkököl ve ortaokul İngilizce öğretim programının öğrenme-öğretme süreci üzerinde ve özellikle de öğrencilerin iletişimsel dil becerilerini gelişmesinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Soğuksu (2013) araştırmasında sınıf uygulamalarının, dil becerilerini tam olarak öğretmediği ve iletişimsel yeterlilik kazandıramadığı bulgularına ulaşmıştır. Ayrıca, sınıf uygulamalarının öğrenen merkezli ve günlük yaşam durumlarından oluşmadığını da belirtmiştir. Araştırmacı, öğretim programındaki iletişimsel yaklaşımın sınıf içerisinde etkili şekilde kullanılmadığını da belirtmiştir. Benzer biçimde Zorba (2012) mevcut İngilizce dersi öğretim programının, Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programında bulunan dokuz prensipten sadece yedi tanesini içerdiğini ve bu prensiplerin de programda eşit şekilde dağıtılmadığını belirtmiştir. Aynı araştırmada okutulan ders kitabıyla alakalı ulaşılan bulguysa ders kitabında yer alan etkinliklerin dil becerilerine göre dengesiz dağılım gösterdiğidir. Yine, Karcı (2012) araştırmasının bulguları arasında İngilizce öğretmenlerinin öğretim programının tavsiye ettiği öğretim yöntemlerinden olan iletişimsel yaklaşımı sınıfta etkili bir şekilde uygulanamadığını belirtmiştir. İngilizce dersinde dört dil becerisinin gerek öğretim gerek değerlendirme aşamalarında yeterli düzeyde öğrencilere kazandırılmadığı da ulaşılan bulgular arasındadır. Aslantürk’ün (2011) ulaştığı bulgulara göre de ders kitabının tasarım, resim ve yazı tipi açısından ilgi çekmediği ortaya çıkmıştır. Araştırmanın sonunda çıkartılan diğer bulguysa ders kitabının uygunluğu konusunda öğretmenlerin olumsuz görüşe sahip olduğudur. Buna karşın, kitaba kolay ulaşılması konusunda öğretmenlerin yarısından fazlasının olumlu görüşe sahip oldukları çalışmanın bulguları arasında gösterilmiştir.

Yurt dışında uygulanan İngilizce öğretim programları da çeşitli etkenlere göre incelenmektedir ve Türkiye’de yapılan çalışmalara benzer araştırmalara yurt

dışında da rastlanmaktadır. Örneğin Murabit (2012), İngilizce öğretim programında uygulanacak değişikliklerin öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine ilişkin olması gerektiği bulgusuna ulaşmıştır. Moulden (2005) ise öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişimin yeterli düzeyde olmasına karşın öğrenciler arasındaki akademik gelişimin hedeflenenden daha düşük olduğunu belirtmiştir. Benzer biçimde Griffie (1999) öğrencilerin konuşma becerisinde zayıf bir ilerleme; dinleme becerilerinde güçlü bir ilerleme olduğunu ve öğrencilerin programın kazanımlarını onayladıklarını belirtmiştir. Tung (1996) tarafından yapılan araştırmanın bulguları arasında öğretim programlarının başarısının İngilizce öğretim programını olumlu yönde etkilediği görüşü yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen araştırma bulgularından hareketle 2018 yılı İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programının öğretmen ve öğrencilerinin görüşlerine göre incelenmesine ihtiyaç duyulduğu ifade edilebilir. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı; ortaöğretim İngilizce dersi 9. Sınıf 2018 yılı öğretim programının; 1)temalar, 2)işlevler ve dil kullanımı, 3)dil becerileri ve öğrenme çıktıları,4)materyaller ve görevler, 5)öğretme-öğrenme ortamı ve 6)değerlendirme teknikleri öğelerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşlerini belirlemek olarak belirlenmiştir.

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırmaya, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı hakkında devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri merak edilerek başlanmıştır. Dolayısıyla bu çalışmanın amacı, ortaöğretim dokuzuncu sınıf İngilizce öğretim programının 1) temalar, 2) işlevler ve dil kullanımı, 3) dil becerileri ve öğrenme çıktıları, 4) materyaller ve görevler, 5) öğretme-öğrenme ortamı ve 6) değerlendirme teknikleri öğelerine ilişkin devlet okulu ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşlerine göre incelenmesidir.

İngilizcenin uzun süredir zorunlu yabancı dil olarak öğretim programlarında yer aldığı görülmektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllarda en çok kullanılan ve öğretim programlarında yer alan Fransızca dili önemini kaybederek rolünü İngilizceye bırakmıştır (Karcı, 2012). Bu önemin hâlen devam ettiğine, iş başvurularında en çok İngilizcenin bilinip bilinmediğinin sorulması örnek

gösterilebilir (Doğançay-Aktuna, 1998). Son yıllarda Millî Eğitim Bakanlığı'na bağlı özel okullarda ve devlet okullarında başvuru *Avrupa Dil Dosyası*, Demirel'e (2010) göre Avrupa'da seyahat ederken hangi dilleri ne düzeyde bildiğimizi gösteren bir araçtır. Bu özellikler ve yabancı dil öğrenmenin gittikçe artan önemi, İngilizce öğretim programlarını da önemli hâle getirmektedir. Bu bakımdan, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programının incelenmesinin önemini koruduğu düşünülmektedir. Bu araştırmada 9. sınıfın seçilmesi taslak olarak sunulan 2017 İngilizce öğretim programının 2018-2019 eğitim öğretim yılında uygulanmaya başlanmasıdır. Bu nedenle araştırmada 9. sınıf seçilmiştir.

Öğretim programlarının değerlendirilmesi, eksik yönlerinin belirlenmesine ve düzeltilmesine ve öğretim programından istenen verimin alınmasına yardımcı olmaktadır (Demirel, 2010). Program geliştirme, değerlendirme ögesi olmadan eksik kalmaktadır (Bilen,1999). Bu sebeple değerlendirme, gerek eğitim sürecinin gerek öğretim programının vazgeçilmez bir basamağıdır. Fer (2000) program değerlendirmenin planlı, sistematik ve sürekli olması gerektiğini belirtmektedir. Öğretim programının, öğretmenler tarafından derslerde ne derece uygulanabildiği önemli bir husustur. Buna ek olarak bir diğer husus da öğrencilerin derslerde ne kadar öğrendiğidir. Bu konu ise ancak öğretim programının öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesiyle anlaşılabilir. Ornstein ve Hunkins'e (1988) göre program değerlendirmede veri elde etmek için hem öğretmen görüşlerine hem de öğrenci görüşlerine ihtiyaç vardır.

İlköğretim kademesinde uygulanan İngilizce öğretim programı birçok defa öğretmen, öğrenci hatta müfettiş görüşlerine göre değerlendirilmiştir (Karaca,2013; Kefeli, 2008). Buna karşın ortaöğretim düzeyindeki İngilizce öğretim programına ilişkin görüşlerinin incelendiği çalışmalara rastlanılmamaktadır. Bu nedenle bu çalışmada, 2018-2019 eğitim öğretim yılında ortaöğretim 9. sınıf İngilizce dersinde uygulanmaya başlanan öğretim programının temalar, işlevler ve dil kullanımı, dil becerileri ve öğrenme çıktıları, materyaller ve görevler, öğretme-öğrenme ortamı ve değerlendirme teknikleri öğeleri öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulguların, öğretmenlere ve Millî Eğitim Bakanlığı program geliştirme birimlerine, 9. sınıf İngilizce öğretim programının güçlü ve zayıf yönlerinin belirlenmesi açısından programa katkı sağlaması

beklenmektedir. Dolayısıyla, İngilizce öğretmenlerinin uygulamakta oldukları İngilizce öğretim programı hakkındaki görüşlerinin yanı sıra öğrencilerin söz konusu öğretim programı hakkındaki görüşlerinin, programın değerlendirilmesi ve düzeltilmesi süreçlerinde Millî Eğitim Bakanlığı program geliştirme birimlerine ve çalışanlarına ışık tutması beklenmiştir.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulguların, benzer konuda araştırma yapacak araştırmacılara veri sağlaması beklenmektedir. Ulaşılan bulgular ile öğretim programlarının olumlu ve olumsuz yönlerinin belirlenmesiyle de programın iyileştirilmesine katkı sağlaması beklenmiştir.

Araştırma Problemi

Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programının temalar, işlevler ve dil kullanımı, dil becerileri ve öğrenme çıktıları, materyaller ve görevler, öğretme-öğrenme ortamı ve değerlendirme teknikleri öğelerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri nedir?

Alt problemler. Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının

- 1) temalarına,
- 2) işlevler ve dil kullanımına,
- 3) dil becerileri ve öğrenme çıktılarına,
- 4) önerilen materyaller ve görevlere,
- 5) öğretme-öğrenme ortamına,
- 6) değerlendirme tekniklerine

ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri nedir?

Sayıtlar

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin ve öğrencilerin yarı yapılandırılmış odak görüşme formunda yer alan sorulara içtenlikle cevap verdikleri düşünülmektedir.

Sınırlılıklar

1. Bu araştırma 2018-2019 yıllarında yapılmış, devlet ve özel okullarda uygulanan 9. sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin temalar, işlevler ve dil kullanımı, dil becerileri ve öğrenme çıktıları, materyaller ve görevler, öğretme-öğrenme ortamı ve değerlendirme teknikleri boyutlarıyla ilgili çalışma grubundaki İngilizce öğretmen ve öğrenci görüşleriyle sınırlandırılmıştır.
2. Araştırma, Ankara ilinin merkez ilçesinde görev yapan devlet okulu ve özel okulunda görevli İngilizce öğretmenleri ve bu okullarda eğitim alan öğrencilerle sınırlandırılmıştır.

Tanımlar

İngilizce dersi: Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel okulların 9. sınıflarında okutulan ders olarak kullanılmıştır.

Öğrenci: Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel okulların 9. sınıflarında öğrenim görenler olarak kullanılmıştır.

Öğretmen: Bu çalışmada, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı devlet ve özel okulların 9. sınıflarında görevli öğretmenler olarak kullanılmıştır.

Öğretim Programı: Düzenli eğitim durumları, yetişek (Ertürk, 2013, s.13). Bilgi ve becerilerin hedefler doğrultusunda planlı bir şekilde kazandırılmasına ilişkin plan (Varış, 1976, s.19). Bu çalışmada, devlet ve özel okulların 9. sınıflarında uygulanan İngilizce öğretim programı olarak kullanılmıştır.

Bölüm 2

Araştırmanın Kuramsal Temeli ve İlgili Araştırmalar

Bu başlık altında eğitim-öğretim, öğretim programı, program geliştirme süreci ve öğeleri, yabancı dilin önemi ve İngilizce öğretim programı başlıkları açıklanmaktadır.

Öğretim Programı

Mustafa Kemal ATATÜRK, eğitim ve öğretimin amacını memlekete ahlaklı, karakterli, cumhuriyetçi, devrimci, olumlu, atılgan, başladığı işleri başarabilecek yetenekte, doğru düşünebilen, iradeli, hayatta tesadüf edeceği engelleri yenmeye kudretli, karakter sahibi genç yetiştirmek olarak belirtmiştir.

Atatürk'ün eğitim ve öğretimin amacına ilişkin ifadesinden, gerek eğitimin tanımı gerek öğretim faaliyetlerinin nasıl olması gerektiği gerekse de bu faaliyetler sonucunda ulaşılması gereken hedefler, düşünülmesi ve eyleme geçirilmesi gereken fikirlerin netleştirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Bu amaçla takip eden paragrafta önce program geliştirmeye rehberlik eden eğitim ve öğretim kavramları açıklanmaktadır.

Ertürk (2013, s.12-13) eğitimi, bireylerin davranışlarında yaşantıları yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişmelerin meydana gelmesi olarak ifade etmektedir. Yazara göre "istendik" kelimesi değişmenin önceden planlandığını, "kasıt" kelimesi de planlanan değişmenin tesadüf eseri olmadığını vurgulamaktadır. Ayrıca, Ertürk'ün eğitim kavramına yaklaşımıyla eğitimi, hedefler ve insan davranışlarındaki değişme süreci olarak ifade eden Tyler'ın (1949, s.5-6) tanımı benzerlik taşımaktadır.

Variş'a (1996) göre eğitim, bireyin içinde yaşadığı toplumda edindiği davranış biçimlerini kazanma sürecidir. Variş'a göre bireyin yaşadığı her yaşantı, o kişide iz bırakmaktadır. Eğitimin plan boyutunu ön plana çıkaran ve planlı eğitimin de okulda öğretmenlerin rehberliğinde başarılı olacağını altını çizen Variş, eğitimin üst düzeyde gerçekleşebilmesi için öğrenenlerin öğretmenler tarafından istekli hâle getirilmesi gerektiğini belirtmektedir (Variş, 1996). Eğitim alan yazınına inceleyen eğitimciler, eğitime ilişkin tartışmaların "gelenekçi grup" ve "ilerlemeci grup" olmak üzere iki başlıkta toplandığını ifade etmektedir (Doll, 1989). Gelenekçi

grup, geleneksel anlayışa uygun bir şekilde eğitimde bir otoritenin olması gerekliliğini vurgulamakta ve geçmişte ne yapıldıysa iyi yapılmıştır mantığına uyulmasını savunmaktadır. İlerlemeci grup ise geçmişe eleştirel bakmanın ve hangi değişikliklerin daha yararlı olacağına karar vermenin eğitimde daha etkili olacağını vurgulamaktadır. Fidan ve Erden ise (1998) eğitimi kültürlenme olarak açıklamaktadırlar. Söz konusu açıklamaya göre kasıtlı kültürlenme olarak tanımlanan eğitim ile toplum bilinçli bir şekilde kendi kültürel özelliklerini yeni nesle aktarmaktadır.

Sunulan eğitim tanımlarından ve açıklamalarından da anlaşılacağı gibi eğitim kavramını tanımlarken farklı bakış açılarının olması öğretim kavramı tanımını da etkilemektedir. Aşağıda öğretim kavramının tanımlarına ve açıklamalarına yer verilmiştir.

Öğretme öğrenmeyi sağlama faaliyetidir. Bu düşünceye göre belirli bir süre içerisinde bireyin dış şartlardan etkilenmesiyle öğrenme durumu oluşmaktadır (Ertürk, 2013, s.87). Fidan ve Erden (1998) öğretimi, okullarda planlı örgütlenmiş bir şekilde ve kontrollü yapılan öğretme faaliyetleri olarak tanımlamaktadırlar. Başka bir tanımda da öğretim, belli dönemlerde insan yaşamına kazandırılan davranışların plan ve program dâhilinde gelişmesini hedef alan ve sonunda belge ile sonuçlanan süreç olarak açıklanmaktadır (Varış,1996). Planlama ve önceden hazırlanan çizelgelerin gerekliliği konusunda Varış'la benzer düşünen Taşpınar (2007) öğretimi, bireyin öğrenmesi amacıyla önceden hazırlanmış bir program dâhilinde devam eden, uygulanan ve değerlendirilen süreçler olarak tanımlamaktadır.

Alan yazında eğitim ve öğretim konusunda yapılan bu tanım ve açıklamalar öğretim programına ilişkin farklı bakış açılarını yansıtan tanımlara neden olmuştur. Bu nedenle bu başlık altında, farklı yazarların öğretim programına ilişkin açıklamalarına yer verilmektedir.

17. yüzyıl başlangıcında İngiliz dil alan yazınına giren ve eğitimin temel kavramlarından olan *curriculum* kelimesinin ifade ettiği anlam çoğu toplum dilinde farklılıklar göstermektedir (Erden, 1998). Farklı anlamlara sahip bu kelimeyi Ertürk (2013, s.13),“yetişek” olarak alan yazına kazandırmaya çalışmış olsa da bu terim

kabul görmemiştir (Fidan, Erden, 1998, s.3). Bu nedenle yaygınlaşmadığı söylenebilir.

Ertürk (2013, s.13) öğretim programını, düzenli eğitim durumları, yetişek olarak belirtirken, Varış (1976), öğretim programını bilgi ve becerilerin hedefler doğrultusunda planlı bir şekilde kazandırılmasına ilişkin plan olarak tanımlamaktadır. Veysel Sönmez(2005, s.38) ise, Ertürk gibi öğretim programı kavramı yerine “yetişek” terimini kullanarak, yetişeğin beş temel ögesi olduğunu ileri sürmüştür. Bunlar sırasıyla, 1) hedefler, 2) hedeflerin göstergesi olan davranışlar, 3) hedef davranışlara ulaşmak için gerekli olan içerik (muhteva, konu), 4) her bir konunun, her bir öğrenciye nasıl öğretilceğini gösteren eğitim durumları ve son olarak da 5) sınav durumu.

Öğretim programını öğrenenlerde öğrenmeyi meydana getirebilmek amacıyla planlanmış faaliyetlerin tamamıdır (Doğan, 1975). Erden (2007) öğretim programını bireyde istenen davranış değişikliği meydana getirmek maksadıyla yapılan tüm etkinlikler olarak tanımlar. Varış (1978) ise öğretim programının, bir taksonomi içinde düzenlenen amaçları ve bu amaçların dile getirdiği davranışların gerçekleşmesi için gerekli içeriği, uygulamada kullanılan metotları, değerlendirmeyi, amaçları destekleyen kol faaliyetlerini ve ders dışı faaliyetleri kapsadığını vurgulamaktadır. Eğitim bilimciler göre program, eğitim hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla öğrencilerin karşılaşabilecekleri düzenli öğrenme yaşantılarının tümüdür (Bilen, 2006).

Pınar (2004) öğretim programı tanımlarını “gelenekseller”, “kavramsal deneyimler” ve “yeni kavramcılar” olarak sınıflamıştır. Bu durum karışıklığa sebep olmuştur fakat Ornstein ve Hunkins (2004, s.11) tanımlardaki bu karışıklığın doğal olduğunu ifade etmiştir. Farklılıkların olması öğretim programı alanının farklı dinamiğe sahip olduğunu göstermektedir. Öyle ki Ornstein ve Hunkins’e göre her toplumun farklı ihtiyaçlarının olması, farklı kültürler içerisinde yaşaması ve değişimin süreklilik içinde olması, öğretim programını tanımlarken farklılıkların oluşmasına neden olmaktadır. Bunun sonucudur ki öğretim programı nasıl düşünüldüğüne bağlı olarak değişebilir. Bu özelliğe sahip olan öğretim programını tanımlarken Fer (2011, s.13) öğretim programının hem hedeflere ulaşılacak en uygun yolu bulmak hem de bu yolu doğru kullanmak anlamı taşıdığını vurgulamaktadır.

Farklı bakış açıları, öğretim programı kavramının vurgusunu değiştirmektedir. Ornstein ve Hunkins'in (2014, s. 14) ifadesiyle programcıların dili, sahip oldukları felsefi ve politik bakış açılarına göre değişiklik göstermektedir. Yazara göre tanım tartışmaları, zaman ve enerji tüketicidir fakat bu tartışmalar ışığında öğretim programıyla alakalı önemli konulara değinilmektedir.

Öğretim programı şu beş ögeden oluşabilir (Sönmez ve Alacapınar, 2015);1) bireye kazandırılmak istenen kazanımlar (hedefler), 2) kazanımların gerçekleşip gerçekleşmediğini gösteren davranışlar, 3) içerik ve konular, 4) planlanan davranışları bireylere kazandıracak eğitim durumları, 5)planlanan davranışların bireylere kazandırılıp kazandırılmadığını gösteren sınav durumları.

Öğretim programı Bobbitt'in çalışmalarıyla alan olarak kabul görmüştür. Bobbitt (1926) eğitim sürecinin gözlenebilen etkinliklerden oluştuğunu ifade ederken öğretim programının da etkinliklerin geliştirilmesi olduğunu vurgulamaktadır. Bobbitt'in tanımından sonra 1940'larda Tyler (1957) öğretim programını, okulun hedeflerine ulaşabilmek için öğrencilerin öğrenmelerini planlama ve yönlendirme işi olarak açıklamıştır. Reid (1998) öğretim programının, istenen hedeflere ulaşma konusunda hangi öğretim tasarımlarının bir araya getirilmesi gerektiğini ve bu tasarımların sonucunda hangi hedeflere uygun düştüğünü belirleme süreci olarak görüldüğünü alan yazındaki baskın yaklaşımlara göre ifade etmektedir.

Tyler ile başlayan bilimsel akımdan etkilenen birçok eğitimci olmuştur. Örneğin Taba (1962, s.10), öğretim programını bireylerin toplumda üretici olmaları yönünde hazırlanan yol, bir öğrenme planı olarak tanımlamıştır. Buna karşın Taba'dan farklı bakış açısıyla öğretim programı; ön yeterlikler, sınıf etkinlikleri ve çıktılarından oluşan öğelerle açıklanarak öğretim programının sistemli yapısını ortaya koymuştur (Jenkins ve Shipman, 1976). Öğretim programının içeriğini vurgulayan eğitimcilere göre ise program; etkinlikler, öğrenmenin planlanması, içerik, materyal, ürün, belirlenen hedeflere ulaşma olarak ifade edilmektedir (Doll, 1989, Oliva, 1988). Program; amacı, tasarısı, uygulaması ve değerlendirmesi olan dört aşamalı bir plan olarak da ele alınmaktadır (Wiles ve Bondi, 2011). Wiles ve Bondi (2007) tarafından öğretim programı, gelişim sürecinde öğrencilerin ulaştığı yaşantılar sonucu aktif hâle getirilen davranışlar şeklinde tanımlanmıştır.

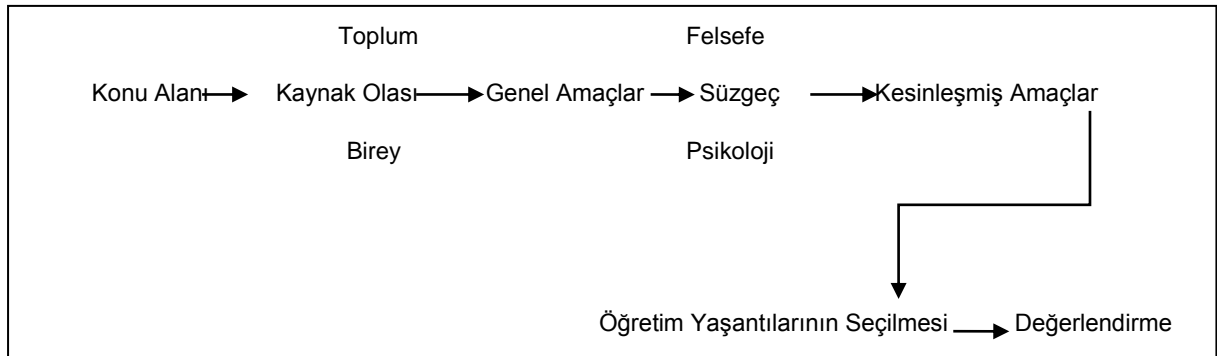
Eğitim s3zluğuğe g3re 3đretim programı, bir alanda sertifika veya diploma alabilmek için sistemli sıralanması gereken dersler ya da konular listesi anlamı taşıtmaktadır (Good, 1973). Bu bakış açısının aksine Caswell ve Campbell (1935) 3đretim programını konular listesi olarak değil 3đrenenlerin 3đretmen rehberliğinde kazandıkları yaşantılar olarak ifade etmektedirler. 3đretim programı; eğitilecek bireylere, 3đrenme yaşantıları kazanmaları için hazırlanan bir plandır (Saylor, Alexander ve Lewis, 1981).

3đretim programını, okul sorumluluğunda 3đrencilerin değerleri ile tutum ve tavırlarını değiştiren, becerilerini geliştiren, bilgi ve anlayış kazanmalarında yardımcı olan ve hem s3re hem de içerik olarak tanımlanmaktadır (Ronald C. Doll, 1986). Bu tanıma paralel olacak şekilde Tanner ve Tanner'e (1980, s.43) g3re 3đretim programı, okul ya da y3ksek3đretim kurumlarının sorumluluğunda sistematik olarak d3zenlenen bilgi ve yaşantıların yeniden yapılandırılmasıdır.

Program Geliştirmenin 3đgeleri

3đretim programı tanımlarından doğan farklılıklar program geliştirme yaklaşımlarının ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Program geliştirme, uzmanların felsefi ve psikolojik bakış açılarına ve toplumun k3lt3rel yapısına g3re farklı şekillerde tanımlanmıştır.

Demirel (2004, s.5) program geliştirmeyi eğitim programının 3đgeleri olan hedef, içerik, 3đrenme-3đretme s3reci ve değerlendirmenin kendi aralarındaki ilişkiler b3t3n3 olarak kabul etmektedir. Ayrıca Demirel (2004) okulun ve okul çevresinin bireyi geliştirmeye ilişkin olmasının da program geliştirmeyle sıkı bir bağının olduğunu belirtmektedir. Tyler'ın program geliştirme 3đgeleri şekil 1'de sunulmuştur.

şekil 1. Program geliştirmede Tyler modeli (Demirel, 2015, s.49)

Şekil 1’de görüldüğü üzere Tyler (1949) program geliştirme sürecini hedeflerin belirlenmesi, hedeflere uygun etkinliklerin belirlenmesi, belirlenen etkinliklerin düzenlenmesi ve hangi hedeflerin gerçekleştiğinin saptanması olarak sıralamıştır. Yazarın ifadesi, onun program geliştirme öğelerinden hedefler, öğrenme yaşantıları ve değerlendirme üzerinde durduğunun göstergesidir.

Program geliştirme süreci ihtiyaçların belirlenmesi, hedeflerin oluşturulması, içeriğin belirlenmesi ve organize edilmesi, öğrenme yaşantılarının düzenlenmesi ve organize edilmesi, uygun değerlendirme yönteminin belirlenmesi basamaklarını ön plana çıkarmaktadır (Taba, 1962, s.12). Varış (1976, s.154) ise program geliştirmeyi amaçlar, içerik, etkinlikler ve geliştirme olarak belirlemiş ve değerlendirme ögesi üzerinde fazla durmamıştır. Varış’ın bu bakış açısına benzer olarak Küçükahmet (1997, s.6) program geliştirme sürecinde “Niçin öğretelim, ne öğretelim, nasıl öğretelim ve ne kadar öğrettik?” sorularına cevaplar aramış ve sırasıyla hedefler, içerik, öğretim yaşantıları ve değerlendirme üzerinde durmuştur. Özdemir (2007, s.1) program geliştirme sürecinin amaçlar, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme öğelerini içerdiğini belirtir.

Alan yazında uzmanların oluşturdukları farklı programlar öğelere verilen önemi de farklı kılmıştır. Örneğin Orstein ve Hunkins’e (2004, s.235) göre geleneksel program geliştirme öğeleri; hedefler, içerik, öğrenme yaşantıları ve değerlendirmeden oluşmaktadır. Giles (1942) ise program geliştirmeyi “hedefler, konu, düzenleme” ve değerlendirme” öğeleri ile açıklamış ve her öğede yapılacak olan değişikliğin sonrakini etkileyeceğini belirtmiştir.

Program geliştiricilerin cevaplar araması gereken sorular şu şekilde sıralanabilir (Ertürk, 2013): 1)Öğrencilere kazandırılacak davranışları belirlemek için eğitimin hedefleri neler olmalıdır? 2) Hedeflerin öğrencilerde yaşantı hâline getirilmesi için hangi yaşantılar seçilmelidir? 3) Seçilen yaşantılar nasıl organize edilmelidir? 4) Öğrencilerde olmasını amaçladığımız istendik davranışların isabetlilik durumu nedir? 5) Dördüncü sorunun cevabı ve sonucuna göre ne gibi değişiklikler yapılmalıdır?

Tyler’a (1949)göre program geliştirme de şu soruların cevaplanması gerekmektedir: 1) Okulun belirlediği eğitim amaçları nelerdir? 2) Bu amaçların gerçekleşebilmesi için hangi eğitim yaşantıları gerekmektedir? 3) Eğitim

yaşantılarını nasıl etkili hâle getirebiliriz? 4) İstenen eğitim amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığı nasıl belirlenir?

Doğan (1997, s.5-30) ihtiyaçların değerlendirilmesi, içeriğin belirlenmesi, seçilmesi ve öğretim için sıralanması basamaklarının program geliştirme sürecini oluşturduğunu belirtmektedir. Program geliştirme, programın planlanması ve eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi ile başlar ve içeriğin analizi, öğretim tasarımının oluşturulması, programın uygulanarak öğretimin değerlendirilmesi aşamalarıyla devam eder.

Program geliştirmeye ilişkin alan yazın incelendiğinde ürüne ve sürece ağırlık veren iki grubun olduğu görülür. Ürüne ağırlık veren uzmanlar tüm öğelerin birbirleriyle ilişkili olduğunu ve bu yüzden sürecin karmaşık bir hâl aldığını savunur. Buna karşın süreci savunanlar program geliştirmede öğrenmenin ve sürecin önemli olduğunu belirtirler. Süreci ön plana çıkaran uzmanlar eğitim sonuçlarının ve süreçlerinin önceden kestirilemeyeceğini sadece öğrencilerin ihtiyaçlarına göre eylemlerin ortaya çıkabileceğini belirtir.

Program geliştirme, “Ne, niçin, nasıl, ne zaman, kim ve neyle?” gibi soruların cevapları olarak görülebilir. Hedefler ögesiyle bireyleri “Niçin eğitiyoruz?” sorusuna cevap aranır. Programın içerik ögesiyle “Ne öğretilim?” sorusu ön plana çıkmaktadır. Programın eğitim durumları hedeflerin bireye “Nasıl aktarılması gerekir?” sorusuna cevap verir. Programın son ögesi olan değerlendirme ise “Eğitimin kalitesi nedir?” sorusuna verilecek cevap olarak görülebilir. Öğretim programına ilişkin tanımlardan ve görüşlerden de anlaşılacağı üzere programların dinamik bir yapısı vardır ve geliştirme sürecini de bu sebeple zorunlu hâle getirdiği kabul edilmektedir.

Yabancı Dil Öğretiminin Önemi

Eğitim, yeni neslin, toplumda yerlerini almak için hazırlık yaparken onlara gerekli bilgiyi bulmalarına ve kişiliklerini tamamlamada yardım etme etkinliğidir (Oğuzkan, 1974, s.61). Eğitimin bir diğer özelliği de bilgi verme, beceri edindirme ile beraber kişilerde bireysel ve toplumsal kişiliği geliştirme olanağı sağlamasıdır (Bağçeci, 2002, s.113). Bu manada Bağçeci (2002) yabancı dil öğretiminin bireylerin kişisel eğitimine katkısı olduğunun aşikâr olduğunu belirtir ve “yabancı dil öğrenmek sadece dilbilgisi kurallarını ya da kelimelerini ezberlemek değil aynı

zamanda yabancı dünyanın yabancı kültürünü de tanımaktır” şeklindeki görüşünü ifade eder.

Seidlhofer (2005) İngilizcenin dünya genelinde en yaygın dil olmamasına rağmen yabancı diller arasında en popüler dil olma özelliğini taşıdığını belirtir. Günümüzde ticaretin, bilimin, mühendisliğin, havacılığın, denizciliğin, diplomasinin ve uluslararası iletişimin dili İngilizcedir diyebiliriz. Bu yüzden de İngilizce dünya genelinde birçok kişi tarafından öğrenilmeye başlanan yabancı dildir. Dünyada sadece İngilizceyi ikinci yabancı dil olarak kullananların sayısı 300 milyon civarında olup toplam 1 milyar 400 milyon kişi bu dili kullanmaktadır. Bunun sonucu olarak Acar (2009, s.12) toplulukların kültürel ve dil geçmişlerine bağlı olarak İngilizcenin farklı şekilleri olan bir dil hâline geldiğini ve İngilizcenin bu sebeple uluslararası bir dil olduğunu belirtir.

Dünyanın dil ihtiyacını (Jordao, 2009) karşılayabilecek dil İngilizcedir, diyebiliriz. Swales’e (1993) göre İngilizce her düzeyden okuyazarın bilmesi zorunlu hâle gelmiş bir dildir. Crystal (1997), İngilizce bilmeyen birinin bilgi bakımından yoksulluk hissetmesi gerektiğini öne sürer. Bu fikri desteler nitelikte Bonnet (1997) geleceği şekillendirecek olan bireylerin İngilizceyi akıcı ve doğru bir şekilde kullanabilmeleri arasında bir bağ olduğunu belirtir.

Yabancı dil, anadilinden farklı olarak sonradan öğrenilen başka ulusun kullandığı dil olarak tanımlanabilir. Yabancı dilde okuyabilmek, anlayabilmek, konuşup yazabilmek o dile hâkim olmak için önem taşımaktadır. Dil, insan hayatının merkez noktasıdır ancak bu becerilerin geliştirilmesine ilişkin bireylerin sahip olması gereken olanakların eksikliği düzenli ve sistemli bir eğitim-öğretim gerektirmektedir (Cook, 1991).

Yabancı dil, bir ülkede konuşulan anadil haricindeki diğer diller olarak tanımlanmaktadır (Başkan,2006, s.194). Başka bir tanıma göre de yabancı dil, bireylere akademik, toplumsal ve mesleki alanlarda gelişim sağlayacak anadilleri dışında öğretilen dil olarak ifade edilmektedir (Oğuzkan,1993, s.156).

Türkiye’nin üye olduğu Birleşmiş Milletler, Avrupa Konseyi, NATO, OECD gibi uluslararası kuruluşlarda “yabancı dil bilmek, dünya siyasetini ve gündemini yakından takip etmek açısından önemlidir” ifadesinin önemini Demirel (1999) NATO gibi Türkiye için önemli olan kuruluşun da resmî dilinin İngilizce olduğunu

belirterek vurgulamaktadır. Ayrıca teknolojik gelişmelerin hız kazanması da yabancı dil bilmenin önemini artırmaktadır. Yabancı dil bilmenin bireyde, dünyayı kavrama, özgürleşme, yaşamı anlama, hoşgörü, yeni beceriler kazanma ve meslek sahibi olma konularında olumlu etkileri olduğunu belirtmektedir (Odabaşı,1997).

İngilizce dünyanın her yerinde iletişim dili olarak kullanılmaktadır. Dünya genelinde İngilizceyi ana dili olarak kullananların daha fazlası İngilizceyi ikinci dil ya da yabancı dil olarak kullanmaktadır (Seidlhofer, 2005). Gündoğdu (2005) bu durumun ekonomik gücü elinde bulunduran ülkelerin tek başlarına söz sahibi olmaları ve ekonomiden siyasete her şeye yön vermelerinden kaynaklandığını belirtir. Dolayısıyla söz sahibi ülkelerin dil ve kültüre de hâkim olmaları kolaylaşmıştır, diyebiliriz. Dahası kültürel küreselleşme sonucu İngilizce, dünya ülkelerinin iletişim dili olmuştur söylemi önem taşımaktadır. Ortak iletişim dili olarak İngilizce, öğretilmesi gereken birinci yabancı dil olmuştur ve gelecekte de devam edeceği düşünülmektedir. En az bir yabancı dil bilmek hem sosyoekonomik hem de teknolojik yönden bilgi ve gelişmeleri takip edebilmek bununla beraber geleceği yönlendirebilmek için önemlidir, demekte fayda vardır (Mirici, 2001).

Belirtilen bu önem ve gereklilik yabancı dil öğretiminin önemini de arttırmakta ve yabancı dil öğretimi, belirli bir amaç için anadil dışındaki başka bir dili kullanmada yeterlilik kazandıracak etkinlikler bütünü olarak tanımlanabilmektedir.

Yabancı dil öğrenmek isteyenler dile ilişkin salt bilgiler dışında o dilin konuşulduğu uygarlığın kültürünü, mantığını öğrenmelidir. Dil öğrenmek isteyenlerin farklı bir çaba ve bakış açısıyla o dilin özelliklerini benimsemesi gerekir (Aydoğdu, 2001, s.27). Uluslararası ilişkilerin başladığı tarihî olaylardan bu yana gündeme gelen yabancı dil öğretimi, hâlâ önemini korumaktadır (Cem,1978).

Yabancı dil öğretiminin, uzun yıllar kelime öğrenmek, temel dil bilgisi yapılarını ezberlemek ve sesleri doğru telaffuzu etmek olarak algılanması nedeniyle yabancı dilde istenilen seviyeye ulaşılamamıştır. Oysa Ergüder (2005, s.6) yabancı dil öğretimini, dilbilgisine ek olarak dili kullanmak için gerekli olan okuma, yazma, konuşma ve dinleme becerilerini de kazandırma süreci olarak tanımlamaktadır.

Bugün insanların birbirlerini anlama ve birbirleriyle ilişki kurmak amacıyla kendi dili ve kültürü kadar, diğer yabancı dilleri ve kültürleri de öğrenme ihtiyaçlarının olduğu gözlemlenmektedir. Alpay'a (1994) göre bu ihtiyacın karşılanması yabancı dil öğretiminin etkili olmasıyla mümkündür.

Türkiye'de, okul öncesinden üniversiteye kadar her seviyede yabancı dil öğretimi çabası devam etmektedir. Öğretmenlerin dil öğretme becerilerinin gelişmesi için Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programı Merkezi Başkanlığı, öğretmenleri yurt dışı eğitimlerine göndermektedir. Ülkemizde bu programları düzenleyen Ulusal Ajans (2010) Comenius, Leonardo Da Vinci, Erasmus ve Gruntwing gibi programlar dil öğretimini teşvik eden uygulamalarıyla yabancı dile katkı sağlamaktadır.

Bunlara ek olarak dil öğrenmeye ilişkin özel kurslar ve özel ders öğretmenleri insanların yabancı dil öğrenme ihtiyaçlarını karşılama çabasıdır. Fakat tüm bu çalışmalara rağmen Demirel'e (2004, s.6) göre kamusal ve bireysel boyutta zaman ve kaynak ayrılmasına rağmen yabancı dilde istenilen düzeyde başarı sağlanamamıştır. Bu görüşe paralel olarak Bağçeci (2004) programlardaki yanlışlıklarının, öğrencilere kalıcı yabancı dilin öğretilmemesine neden olduğunu belirtmektedir.

Türkiye'de Yabancı Dil Eğitim Tarihi

Cumhuriyetimizin ilk çeyreğinde Fransızca ve Almanca aynı oranda öneme sahipken 1938 yılından sonra İngilizce önem kazanmaya başlamıştır (Bağçeci, 2002). Türkiye'de, Cumhuriyet Dönemi'nde yabancı dil öğretimi Batılılaşma çabaları neticesinde daha da önem kazanmış ve hem kamuda hem de bireysel anlamda ciddi zaman ve kaynak harcanmıştır. Bu sebeple, Türk çocuklarını yabancı bir dili öğrenmek için yurt dışına gönderme külfetinden kurtarmak (Demircan, 1988) amacıyla 31 Ocak 1928'de "Türk Eğitim Derneği" kurulmuş ve 1928-1934 yılları arasında bugün Ankara'da merkezi bulunan TED Koleji ortaya çıkmıştır. Özellikle yabancı dil öğretiminde dönemin en yaygın dili olan İngilizceye 1951-1952 eğitim öğretim yılından sonra daha çok önem verildiği ve bazı okullarda yabancı dil olarak İngilizce eğitimin verilmeye başlandığı görülmüştür. Örneğin 1956 yılında Orta Doğu Teknik Üniversitesi, bir yıl sonra Boğaziçi Üniversitesi, Cerrahpaşa ve Hacettepe Üniversitesi gibi üniversitelerinin özellikle tıp

fakültelerinde ve bazı fakültelerinde İngilizce eğitime başlandığı görülmektedir (Durmuşçelebi, 2006).

Ülkemizle dünya ülkeleri arasında günden güne artan kültürel ve ekonomik ilişkiler, bunun yanında hızla gelişen iktisadi ve teknik çalışmaların daha ileri düzeylere ulaşması amacıyla batı dillerini öğrenen ve bilimsel bağlamda bu dilleri kullanabilen gençlere ihtiyaç olduğu görülmüştür (TBMM Tutanak Dergisi, 1955, s.24). Bu ihtiyacın karşılanması için İstanbul, İzmir, Eskişehir, Diyarbakır, Konya ve Samsun'da İngilizce eğitimi yapan Maarif Kolejleri açılmıştır (Alpay, 1955).

Üniversitelerde 1981 tarihli düzenleme ile yabancı dil dersleri programa zorunlu dersler olarak girmiştir. Bunu takiben 1989-1990 eğitim öğretim yılında ortaöğretim kurumlarında da yabancı dil zorunlu dersler olarak programa eklenmiştir. İlköğretimde yabancı dil dersleri ise ilk olarak 1997-1998 eğitim öğretim yılında 4 ve 5. sınıflar için seçmeli hâle getirilmiştir.

Sürekli değişen ve gelişen dünyada zaman ilerledikçe ikinci yabancı dil zorunluluğu da ortaya çıkmıştır. 2006 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Yabancı Dil Eğitimi ve Öğretimi Yönetmeliği'nin 7. maddesinde ortaöğretimde zorunlu birinci yabancı dil derslerine ek olarak seçmeli ikinci yabancı dil derslerinin verilebileceğini belirtmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2018).

Ülkemizde de İngilizceyi kullanabilen bireylerin sayısının artması amacıyla Millî Eğitim Bakanlığı Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı'na katılmış ve Türkiye'de yabancı dil öğretimini standart hâle getirmeyi amaçlamıştır. 2011 yılında ortaöğretim kurumlarında verilen yabancı dil dersleri bu programa göre düzenlenmiştir. Avrupa dilleri Ortak Çerçeve Programı, İngilizcenin herkesin kullandığı tek iletişim dili olmasından ziyade çok dilliği savunmaktadır (Mirici, 2015). Akdoğan (2010) Millî Eğitim Bakanlığının 2005 yılında yabancı dil ağırlıklı Anadolu liselerinin öğretim programlarında değişiklik yapmasının ilköğretim İngilizce programını doğrudan etkilememesine rağmen 2007 yılında ortaöğretim kurumlarına geçiş sınavlarında İngilizce soruların sorulmasıyla birlikte yabancı dile olan ilginin arttığını belirtir.

İngilizce Öğretim Programının Tarihçesi

Eğitim kurumları, öğretim programlarında İngilizcenin yaygınlaşması sağlamak amacıyla programlarında önemli değişiklikler yapmıştır. Değişikliğin nedeni İngilizceye olan talebin artması olabilir. Işık (2008), devlet okullarında öğrencilerin Fransızca, İngilizce ve Almancadan birini seçme özgürlüğünün olduğunu ama genelde İngilizcenin seçildiğini belirtir. Özellikle ikinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye Cumhuriyeti'nin demokrasi bloğunda yer alma isteği yabancı dil öğrenmeye olan önemi artırmaya başlamıştır.

Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın arşivinden İngilizce öğretim programının ilk başlangıç tarihine yönelik bilgiler taranmıştır. Arşivde 1947-1949 yıllarından başlayarak İngilizce öğretim programı bilgilerine ulaşılmış, ancak daha öncesine rastlanmamıştır. Bu nedenle takip eden paragrafta o yıllardan başlanarak bilgi verilmiştir.

1947-1949 eğitim öğretim yılları arasında lise programlarının haftalık ders dağılım çizelgesi incelendiğinde yabancı dil dersi sayısının birinci sınıfta altı saat; ikinci sınıfta altı saat ve üçüncü sınıfta beş saat olmak üzere toplam on yedi saat olduğu görülmektedir. O dönemki liseler, fen ve edebiyat liseleri olmak üzere iki farklı başlık altında eğitim vermiştir ve edebiyat liseleri öğretim programında yabancı dil dersi on altı saat olarak programa eklenmiştir. Diğer taraftan Talim ve Terbiye Kurulunun kararıyla açıklanan 1943-1956 yılları arasında uygulanan Ticaret Lisesi öğretim programında da yabancı dil ders sayısı birinci sınıflarda altı; ikinci ve üçüncü sınıflarda dört saat olarak belirlenmiştir(Talim Terbiye Kurulu, 1943, Akt. Karcı, 2012).

Işık (2008) 1947-1959 yılları arasında uygulanan Kız Enstitüsü programına Talim ve Terbiye Kurulunun kararıyla birinci sınıflarda üç; ikinci ve üçüncü sınıflarda iki saat olarak yabancı dil dersinin eklendiğini belirtmektedir. Aynı şekilde Talim ve Terbiye Kurulunun kararı ile Ticaret Lisesi Programı'nda değişiklik yapılmış ve birinci sınıfta beş saat, ikinci ve üçüncü sınıfta dörder saat olmak üzere İngilizce ders saati haftalık on altı saatten on üç saate indirilmiştir. İngilizce ders saatleri imam hatip okullarında birinci devrenin ilk üç sınıfında ikişer saat, son sınıfta bir saat ve ikinci devrenin ilk iki sınıfında iki saat olarak belirtilmiştir; son

sınıfta ise yabancı dil dersi öğretim programına eklenememiştir (Talim Terbiye Kurulu, 1956, Akt. Karıcı, 2012).

Cumhuriyet'in ilk yıllarında İngilizce ders saatleri öğretim programlarında daha fazla yer almaktayken 1956 yılından sonra azalma görülmüştür (Talim Terbiye Kurulu,1956). Bu durum, dönemin yabancı dil öğretimi ve İngilizce öğretimi politikasına ilişkin fikir sunmaktadır (Işık, 2008).

1959 yılında Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyeliği çabalarının başlamıştır. Batı ile siyasi ve ekonomik ilişkiler dışında kültürel bağlar da kurulmasını Acar (2004)siyasi, ekonomik ve kültürel yakınlaşmalardan kaynaklı İngilizcenin Türkiye'deki önemi farklı yönleri doğru ilerlediğini belirtmektedir.

1960 yılından itibaren İngilizceye olan eğilimin artış göstermesi öğrenci sayısı artmıştır ve böylelikle İngilizce öğretiminin kalitesini etkilemiştir. Buna karşın fiziksel koşulların sağlanamaması, İngilizce öğretiminin niteliğini düşürmesine ve yeterli sayıda öğretmenin yetiştirilememesine neden olmuştur (Demircan, 1988).

Türkiye'de orta dereceli okullarda yabancı dil öğretimin geliştirilmesi çalışmalarına 1962 yılında Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Dairesine bağlı Yabancı Diller Öğretimi Geliştirme Merkezi'nin açılmasıyla devam edilmiştir (Bağçeci, 2002). Merkez ve Avrupa Konseyi arasındaki işbirliği çerçevesinde Almanca, Fransızca ve İngilizcenin birinci sınıf programlarında yer almaya başlamasıyla 1972 yılında bu uygulama 32 okula yayılmıştır ve 1973 yılından itibaren ortaokul birinci sınıflardan başlayarak kademeli şekilde uygulanmaya devam etmiştir (Bağçeci, 2002).

Bağçeci (2002,) 1990'lı yıllarda ortaöğretimin çeşitli liselerden oluştuğunu ve yabancı dile önem veren devlet liselerinin ve özel liselerin eğitim yıllarının dört yıl olduğunu belirtir. 2002 yılında Millî eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, Anadolu liselerinin ve süper liselerin hazırlık ve ortaöğretim sınıfları öğretim programının amacını bireyin konuşulanı ve okuduğunu anlayarak duygu ve düşüncelerini yazılı ya da sözlü olarak ifade edebilmek biçiminde belirtir (Resmî Gazete, 2002).

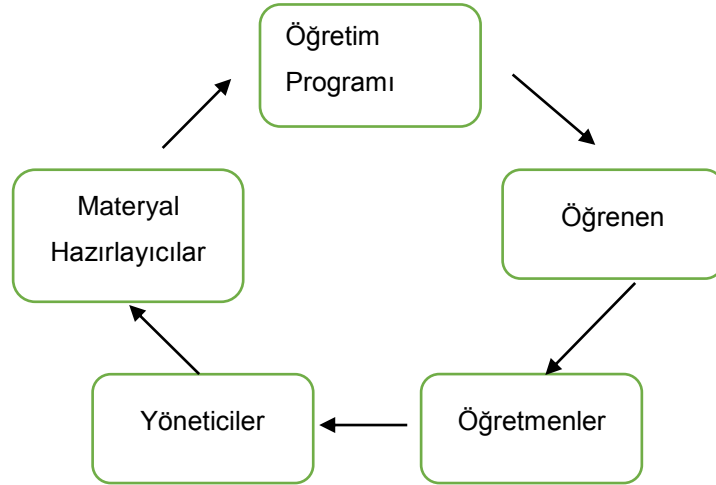
Anadolu ve Süper liselerde İngilizce hazırlık programları oluşturulmuş ve 2005 yılında ülkenin her yerinde aynı eğitimi verme amacıyla bu program kaldırılmıştır. Uygulamaya konan öğretim programında İngilizce dersi 9. sınıflarda

haftada on saat, diğ er sınıflarda ise haftalık d ört saat olarak belirtilmiştir (Kırkgöz, 2007).

2013 yılında Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı'nın aldığı kararla İngilizce dersleri ilkokul ikinci ve üçüncü sınıftan itibaren programlara dâhil edilmiştir (Talim Terbiye Kurulu, 2013).

2014Yılı İngilizce Öğretim Programı

Bu araştırmada üzerinde çalışılan 2018 yılı öğretim programı 2014 yılında geliştirilen programın temel özellikleri üzerine geliştirilmiştir. Bu nedenle önce 2014 yılı İngilizce öğretim programının açıklanmasında yarar görülmüştür. 2014 İngilizce öğretim programı İnternetin daha fazla kullanıldığı, elektronik materyallerin ön planda olduğu bir çizgide hazırlanmıştır. Ortaöğretim İngilizce programında temel amaç, motivasyonu artırarak etkili öğrenmeyi sağlamak ve dili etkin bir şekilde kullanmak olarak belirlenmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı,2014). Millî Eğitim Bakanlığı (2014, s.3) bu amacı başaranın okul yöneticileri, öğretmenler, materyal hazırlayıcılar ve öğrenenler arasında etkili bir iletişim kurmakla mümkün olabileceğini belirtir. Şekil 2'de ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programının paydaşlarına yer verilmiştir.

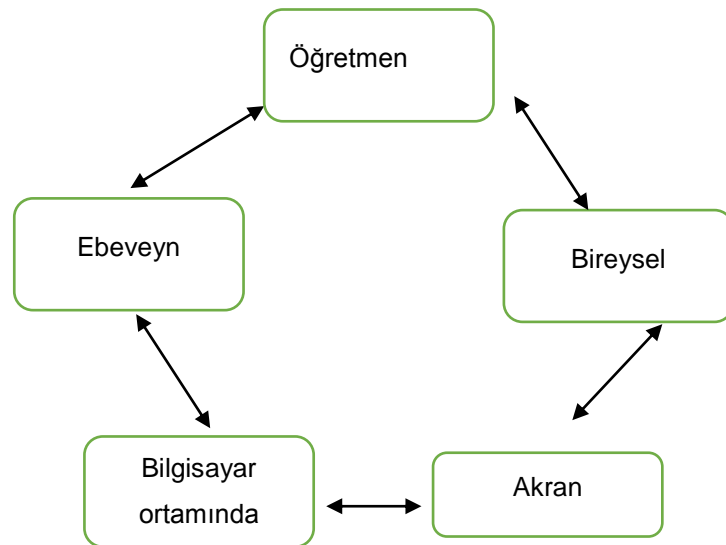
Şekil 2. Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programı paydaşları (Millî Eğitim Bakanlığı, 2014, s.3)

Şekil 2'de görüldüğü üzere İngilizce öğretim programı çok ögeli işbirliği üzerine kurulmuştur. Bu nedenle İngilizce öğretiminin etkili bir şekilde yapılabileceği ortamların hazırlanması ve öğretim metotlarının başarılı bir şekilde uygulanması önemlidir. Diğ er yandan, uygun kitap ve etkinliklerin hazırlanması ve

son öğrenenlerin bu işbirliği sonunda hedef dili etkili bir şekilde kullanabilecek bağımsız kullanıcılar olmasının amaçlandığı Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan İngilizce öğretim programında belirtilmektedir.

2014 yılı İngilizce öğretim programının öğretim tekniklerinin ve öğrenme görevlerinin kullanıldığı yaklaşımlara göre hazırlandığı ifade edilmektedir. Buna ek olarak Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı'nda bulunan her seviye için 10 ünite hazırlandığı ve teknolojik aletlerin kullanılabilmesinin amaçlandığı belirtilmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı 2014 yılı İngilizce öğretim programında (2014, s.5) dil bilgisi ağırlıklı öğretimin azaltılarak iletişimsel yeterlilik sağlayacak becerilerin kazandırılmasının amaçlandığını belirtmiştir. Bu öğretim programına, iletişimsel becerilerin ön plana çıkartılmasıyla dil becerilerinin dâhil edildiği ve öğrencilerin işbirlikli çalışmaları için programın olanak sağlamayı ön gördüğü ifade edilmektedir. Bu amaçla etkinliklerin konu ya da proje temelli seçildiği anlaşılmaktadır.

Öğrenenlerin gözlem yoluyla değerlendirilmesi ve dili kullandıkları kadar başarı elde edebilmelerinin amaçlanması, 2014 yılı İngilizce öğretim programının güçlü yönü olarak gösterilebilir. Millî Eğitim Bakanlığı (Millî Eğitim Bakanlığı,2014) yayımladığı kitapçıkta 2014 yılı İngilizce öğretim programında her beceriyi değerlendirmek amacıyla seçeneklerin olduğunu, bunların kalabalık sınıflarda dahi rahatlıkla kullanılabileceğini belirtir. Söz konusu program incelendiğinde bunlara ek olarak portfolyo, proje ve öğrenenlerin diğer ürünlerinin de değerlendirmelerde kullanıldığı görülmektedir. Şekil 3'te değerlendirme türleri paylaşılmıştır:

Şekil 3. Değerlendirme türleri (Millî Eğitim Bakanlığı 2014, s.10)

Şekil 3'te öğrenenlere yapılan değerlendirme yolları gösterilmiştir. 8. sınıf İngilizce öğretim programının devamı olan 9. sınıf İngilizce öğretim programı bir önceki dönemde öğretilen konuların tekrarını içeren A1 ve A2 düzeylerinde konuların olduğu bir programdır. Millî Eğitim Bakanlığı (2014); İngilizce öğretim programında, konuşma ve yazma gibi anlatmaya dayalı temel dil becerileri mevcuttur. Bununla birlikte her ders en fazla yedi kelimenin öğretildiği ve okuma-yazma paragraflarıyla, grafik/çizelgelerle ve rol canlandırma etkinlikleriyle desteklenen dinleme-okuma bölümleri de vardır. Ayrıca sınırlı telaffuz çalışmalarının yapıldığı anlamaya dayalı temel dil becerilerini esas alan bir öğretim programı olduğu belirtilmektedir.

Sonuç olarak yeni 2014 yılı ortaöğretim İngilizce öğretim programında, öğrenenlerin ilgi ve ihtiyaçlarına ilişkin işitsel ve görsel materyallerin kullanımı ön plana çıkarılmaktadır. 2014 yılı İngilizce öğretim programı öğrenenlerin farkındalığını ve iletişimsel becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir öğretim programı olmayı amaçlamaktadır.

2018Yılı İngilizce Öğretim Programı

Günümüzün ihtiyaçları dikkate alınarak değiştirilen İngilizce öğretim programı 2017 yılında taslak program olarak yayımlanmış ve 2018 yılından başlanarak okullarda uygulanmaya başlamıştır.

2018 yılı İngilizce öğretim programı incelendiğinde Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri prensiplerine göre oluşturulduğu programın giriş bölümünden anlaşılmaktadır. Bu yüzden dil yeterliliklerinin A1,A2 (Temel Kullanıcı); B1,B2 (Bağımsız Kullanıcı) olarak belirlendiği 2018 yılı İngilizce öğretim programında belirtilmektedir. Programın, dili etkin kullanma amacına uygun olarak oluşturulduğu ve iletişimsel becerilerin ön plana çıkarıldığı 2018 yılı İngilizce öğretim programında belirtilmektedir. 2018 yılı İngilizce öğretim programının hedef dili etkin ve akıcı bir şekilde kullanabilmek için eğlenceli sınıf içi ve dışı ortamları oluşturarak öğrenenlerin motivasyonlarını artırmayı amaçlayan, hedef dili etkin bir şekilde kullanmasını öngören ve öğrencilerin öğrenmeye etkin bir şekilde katılmalarını sağlayan bir program olduğu ifade edilmektedir. Bunu başarabilmek için de öğrenenlerin, öğretmenlerin, yöneticilerin ve materyal hazırlayıcıların koordineli bir şekilde çalışması önerilmektedir. İngilizce öğretim programının, Millî

Eğitim Bakanlığının 1739 sayılı kanuna göre ulusal çıkarlar göz önünde bulundurularak oluşturulduğu ifade edilmektedir (Talim Terbiye Kurulu, 2018).

İlköğretim İngilizce ğretim programının devamı niteliğinde olan 9, 10, 11 ve 12. sınıflar (Ortaöğretim) İngilizce programı ise, öğrenenlerin iletişimsel becerilerini ileri düzeye taşıma amacını içinde barındırmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, Talim Terbiye Kurulu, 2013). Ortaöğretim kademelerindeki öğrencilerin akademik ihtiyaçlarının ve beklentilerinin farklılaşması programda da bazı eklemelere neden olmuştur. Bu nedenle zor konuların program içerisine dağıtılmış olması 2018 yılı İngilizce ğretim programının ön plana çıkan özelliklerindedir. Buna ek olarak, teknolojik materyallerin daha fazla kullanılması ve öğrenenlerin hedef dili sınıf dışında da rahatlıkla kullanabilmelerinin amaçlanması İngilizce ğretim programının göze çarpan özellikleri arasında gösterilmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018).

Ortaöğretim İngilizce ğretim programında dil ğretimi ve dil kurallarıyla alakalı olan bölümler de vardır. McKay (2002, s.81) son yıllarda artan seyahatler neticesinde dil yönünden sınırların kalktığını ve İngilizcenin uluslararası bir dil olarak kullanılmaya başlandığını belirtir. Bunlara ek olarak İngilizce hem bilimin hem de teknolojinin dili olarak da görülmektedir. Diğer insanlarla fikirleri ve kültürleri paylaşmak için ğrencilerin İngilizceyi aktif ve üretken bir şekilde kullanması gerektiği fikrinin ön plana çıktığı da görülmektedir. İngilizce ğretim programı iletişimsel yeterliliklere göre ve dört temel bakış açısına göre oluşturulmuştur (Canale&Swain, 1980). “Dil bilgisi yetisi, söylemsel beceri, toplumsal dil yetisi” ve “yol yordam yetisi”, programın iletişimsel yeterlilik özelliklerine göre oluşturulduğunun göstergesi olabilir.

2018 yılı İngilizce ğretim programında “Ne?” sorusuna cevap aramak yerine “Nasıl?” ve “Niçin?” sorularının cevapları İngilizcenin dört dil becerisine bütünleşmiş edildiği görülmektedir. Ek olarak 2018 yılı İngilizce ğretim programının öğrencileri işbirlikçi çalışmalara teşvik ettiği de anlaşılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı’nın yayınladığı 2018 yılı ortaöğretim İngilizce ğretim programında, ergenler yaşıtlarından daha kolay öğrenmektedir (Powell,2010) ifadesi yer almaktadır. Bu görüşe paralel olacak şekilde Brown (2000) ergenlerin daha zgr ortamda yaratıcı olduklarını ve kendi kimliklerini oluşturarak öğrenmeyi

sağladıklarını belirtmiştir. Bu sebeplerden dolayı ortaöğretim İngilizce öğretim programı öğrenci özerkliğini ön plana çıkarmayı amaçlamaktadır. 2018 yılı İngilizce öğretim programında öğrenenler, öğretmenleri tarafından yönlendirilen ve işbirlikçi, etkileşimsel ve iletişimsel yönlerinin ortaya çıkarılmasında teşvik edilmesi gereken grup olarak tanımlanmaktadır. Böylece öğrenenler, güçlü ve zayıf yönlerini belirleyerek kendi öğrenme yollarını belirleyebilmektedir (Penaflorida, 2002). Öğrenen özerkliğinin daha aktif hâle getirilmesi için gereken bir diğer yol da öğrenenlerin dil öğreniminde ihtiyaçları olduğu sınıf içi motivasyonlarını artıracak materyallerin kullanılmasıdır (McCrath, 2013). Bu sebeple 2018 yılı İngilizce öğretim programının göreve dayalı öğrenmeye, işbirliğine ve proje temelli öğrenmeye göre oluşturulduğu belirtilmektedir. 2018 yılı İngilizce öğretim programının bu özellikler aracılığıyla, öğrenenlerin öz benliklerinin, özerkliklerinin ve dil becerilerinin artmasına yardımcı olacağı beklenmektedir (Stoller, 2002). Aşağıdaki Tablo 1’de İngilizce dersindeki iletişimsel yeterlilik ve becerileri verilmiştir:

Tablo 1

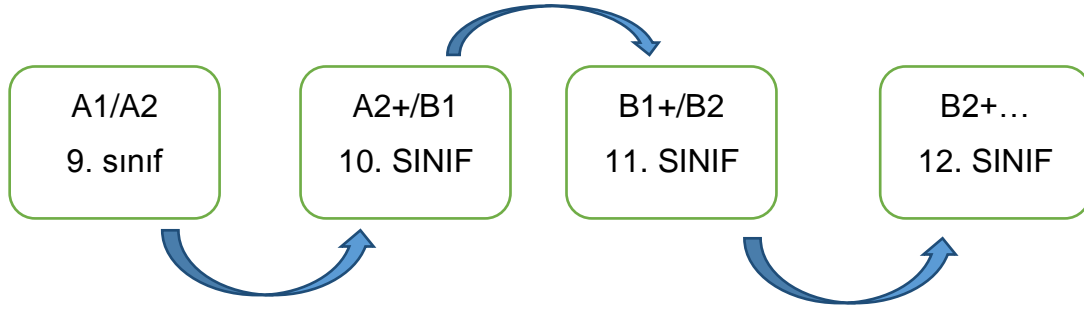
Ortak Avrupa Dil Referans Çerçevesi

Sınıf	Öğrenen Yaşı	Beceri/Dil bilgisi/Kelime/Telaffuz	Temel Etkinlikler
9 Sınıf	14-14.5	4 becerinin entegre edildiği dinleme ve konuşma becerileri	Rol yapma/yazma/ canlandırma/grafik/ çizelge/paragraf
A1/A2		Her ders en fazla 7 kelime	
4 saat		Sınırlı düzeyde telaffuz çalışmaları	okuma

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 7

Tablo 1’den de görüldüğü üzere A1 İngilizce düzeyinin tekrarı olarak başlayan lise eğitimi 9. sınıfta İngilizce A2 düzeyine kadar verilmektedir. 9. sınıf İngilizce öğretim programı dört becerinin dinleme ve konuşma becerileri içerisine kaynaştırılarak sınırlı düzeyde telaffuz çalışmalarının uygulandığı bir programdır. Programda her ders kaç kelime öğretileceği açıktır. Ders esnasında kullanılacak temel etkinlikler rol yapma, canlandırma, paragraf okuma ve yazma olarak belirtilmiştir. Grafiklerden ve çizelgelerden sıklıkla yararlanılması 9. sınıf İngilizce

öğretim programının özellikleri arasındadır. Şekil 4'te lise düzeyinde İngilizce öğrenme seviyeleri gösterilmiştir.

Şekil 4. Lise düzeyinde İngilizce seviyeleri (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s.7)

2018 yılı İngilizce dersi öğretim programında öğretmenlerden, ilköğretimden eksik İngilizce bilgisi ile gelmiş olan öğrenenlere A1 düzeyinde kelime ve dil bilgisi yapılarının verilmesi, daha yüksek seviyede olan öğrenenlere de A2 düzeyinde, özellikle konuşma ve yazma becerileriyle desteklemesi beklenmektedir. A1 düzeyinin tekrar edilmesinin diğer avantajı da öğretmenlerin öğrenen grubunun ihtiyaçlarını belirlemeye yardımcı olmasıdır. 2018 İngilizce öğretim programı yabancı dil becerilerini (okuma, dinleme, konuşma ve yazma) kapsamaktadır.

2018 İngilizce dersi öğretim programı on temadan oluşmaktadır. A1 ve A2 düzeyinde becerileri içeren temalar Tablo 2'de verilmiştir:

Tablo 2

2018 Yılı İngilizce Dersi Temaları

TEMA 1	Studying Abroad
TEMA 2	My Environment
TEMA 3	Movies
TEMA 4	Human in Natures
TEMA 5	Inspirational People
TEMA 6	Briding Cultures
TEMA 7	World Heritage
TEMA 8	Emergency and Health Problems
TEMA 9	Invitations and Celebrations
TEMA 10	Television and Social Media

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 23-32

Tablo 2’de görüldüğü üzere 2018 yılı İngilizce dersi öğretim programı 10 temadan oluşmaktadır. Temalar öğrencilerin hem okulda hem de okul dışında karşılaşabilecekleri durumlardan oluşmaktadır diyebiliriz.

2018 yılı İngilizce dersi öğretim programının temalarıyla alakalı işlevler ve etkinlikler ögesi de programda detaylı bir şekilde açıklanmıştır. Öğretim programının işlevler ve etkinlikler ögesi Tablo 3’de verilmiştir:

Tablo 3

2018 Yılı İngilizce Öğretim Programının İşlevler ve Etkinlikler Ögesi

Temalar	İşlevler ve Etkinlikler
Studying Abroad	Tanışma/Tanıtma Sahip oldukların hakkında konuşma Yön tarifi
My Environment	Çevrenle ilgili konuşma Çevrenle ilgili sorular sorma Karşılaştırma yapma
Movies	Sevdiğin/sevmediğin etkinliklerle ilgili konuşma Fikirlerini açıklama Tercihinde bulunma Saat ve günler hakkında sorular sorma Davetleri kabul etme/ret etme
Human in Natures	Günlük etkinliklerinden bahsetme Yeteneklerin hakkında konuşma Etkinliklerinin sıklığı hakkında konuşma
Inspirational People	Görünüşleri ve karakterleri kıyaslama Katıldığın ve katılmadığın görüşleri açıklama Bugünlerde yaptığın etkinliklerden bahsetme
Briding Cultures	Şehirleri tanıtmaya Kültürel farklılıkları belirleme Turizm ve seyahat hakkında konuşma Yemek siparişi verme

World Heritage	Geçmiş olaylar hakkında konuşma İstekte bulunma Mülakatta soru sorma ve cevap verme
Emergency and Health Problems	Tavsiye alma/verme Acil durumlarda basit yönlendirmeler yapma Son zamanlarda olan olaylar hakkında konuşma Yasaklar ve zorunlulukları açıklama
Invitations and Celebrations	Öneri alma/verme Alışveriş yapma Ricada bulunma Gelecek planları hakkında konuşma Telefon görüşmeleri yapma
Television and Social Media	Gelecek hakkında tahminde bulunma Katıldığıın ya da katılmadığıın fikirleri sorma/cevaplama Birin konuşmasını kesme Konuşmada zaman kazanma

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 23-32

Tablo 3’de görüldüğü gibi işlevler ve etkinlikler ögesi öğrencilerin dili iletişimsel olarak kullanmalarına yardımcı olmaktadır. Her temada öğrencilerin derse katılımını sağlayacak işlevlerin ve etkinliklerin bulunması 2018 İngilizce dersi öğretim programının ön plana çıkan özellikleri arasında gösterilebilir.

2018 yılı İngilizce öğretim programının önceki programlardan farkı değerler eğitimine odaklanmasıdır. Diğerkâmlık, ülke sevgisi, sorumluluk, sevgi, saygı, sabır, irade, dürüstlük, adalet ve arkadaşlık gibi öğrenme çıktıları doğrultusunda anahtar değerlerin öğrencilere aktarılması planlanmıştır. Belirlenen değerleri birbirinden bağımsız algılanması önerilmektedir. Değerler eğitiminin konular içerisine dağıtıldığı programda ifade edilmektedir.

Öğretmenlerin ve materyal geliştiricilerin, etkileşim süreci boyunca kullanılacak görsellerin, yazılı metinlerin ve karakterlerin seçiminde öğrenenlerin yaşlarını, psikolojik ve sosyolojik seviyelerini göz önünde bulundurmaları önerilmektedir. Örneğin ders esnasında kullanılacak bir posterin, etik değerlerimize uygun olmasının yanı sıra yaşa da uygunluğu ilgili kişiler tarafından

incelenmelidir. Öğretim programında İngilizce öğretmenlerine önerilen materyaller Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4

2018 Yılı İngilizce Dersi Öğretim Programında Önerilen Materyaller

FORMAT	İNGİLİZCE ÖĞRETİM PROGRAMINDA ÖNERİLEN MATERYALLER		
ÇOKLU ORTAM	Filmler	Kısa Belgeseller	
	TV/Radyo Kayıtları	Kısa Konferanslar	
	Radyo Reklamı	Röportajlar	
	Podcastler	Telefon Görüşmeleri	
	Veri Grafiği	Duyurular	
	PPP Sunumları	Web Siteleri	
	V-loglar	Resim Albümleri	
	E-mailler	Bilgi Yarışmaları	
	Similasyonlar	Görseller	
	Animasyonlar	Günlük Eşyalar	
	Resimli Kartlar		
	Oyunlar	Şarkı Sözleri	
	Çizgi Romanlar	Grafik/Tablolar	
	Haritalar	Başvuru Formları	
	Yol İşaretleri	CV/Özgeçmişler	
	Posterler	Oyunlar/Biyografiler	
	Günlükler		
	Zaman Çizelgesi	Tanımlayıcı Metinler	
	Broşürler	Hikâyeler	
	Jigsaw Metinler	Neden-Sonuç Metinleri	
	Reklamlar	Tartışma Metinleri	
	Alışveriş Listeleri	Menüler	
	Ürün Katalogları		
	Reçeteler		
	Notlar/Mesajlar		
	Sözlükler		
	Davetiyeler/Mektuplar/Biletler		
	YAZDIRILABİLİR		

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 17

Tablo 4'te görüldüğü gibi öğretim programında İngilizce öğretmenlerinin derslerinde kullanabileceği çok sayıda materyal öğretmenlere önerilmiştir. Önerilen materyaller içinde okullarda bulunan akıllı tahtalarda kullanılacak görsel ve

işitsel materyallerin yanı sıra öğretmenlerin çıktı şeklinde alıp öğrencilerine dağıtabileceği materyaller de mevcuttur.

Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı 2018 yılı İngilizce öğretim programında, İngilizce öğretme-öğrenme ortamının öğrenci özellikleri Tablo 5'te verilmiştir:

Tablo 5

Öğrenciler İçin Öğretme-öğrenme Ortamının Özellikleri

Sınıf ortamında öğrenciler sürekli olarak İngilizce konuşarak iletişim sağlar.

İletişimsel etkinlikler sıklıkla kullanır.

Etkili bir kullanıcı olmak için farklı içeriklerde gündelik İngilizceyi de kullanmaları gerekir.

İlk dil edinim süreciyle öğrendiği yabancı dili kıyaslar ve dört dil becerisini kullanır.

Öğretmen rehberliğinde dil materyallerini ve görevlerini üretebilen yaratıcı bireyler olarak görür.

Hem sınıf içinde hem de dışında dil öğrenme özerkliğine sahip olması için teşvik edilir.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 10

Tablo 5'te görüldüğü üzere öğrencilerin sınıf içinde etkin olmaları amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda hedef dili kullanmaları, etkinliklere katılmaları, İngilizcenin dört dil becerisini kullanmaları, materyalleri kullanarak yaratıcı düşünebilmeleri ve özerk davranmaları beklenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı 2018 yılı İngilizce öğretim programında, İngilizce öğretme-öğrenme sürecinin öğretmen özellikleri bir sonraki sayfada gösterilen Tablo 6'da verilmiştir:

Tablo 6

Öğretmenler İçin Öğretme-Öğrenme Ortamının Özellikleri

Öğrencilerine iyi birer örnek olmak amacıyla sınıf içerisinde sürekli İngilizce iletişim kurarlar.

Ders esnasında tüm sınıf çalışması, grup çalışması, eşle çalışma ve bireysel çalışma gibi farklı etkileşim türleri kullanırlar.

Bilinmeyen konuları öğrencilerin anlamını bildiği konudan hareketle sunarlar.

Verilen ipuçlarından ya da içerikten öğrencilerin anlamı keşfetmesini sağlarlar.

Konuşma etkinliklerinde öğrencilerin dil sürçmelerini ve hatalarını hoş görür; bireysel düzeltmelerden sakınarak tüm sınıfa örnek olacak şekilde anında düzeltme yaparlar.

Öğrencilerin dil öğrenme isteklerini ve motivasyonlarını arttırmak amacıyla sınıf içerisinde olumlu dönütler yapar.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı,2018, s. 10

Tablo 6’da görüldüğü gibi öğretmenlerin öğrencileri derslerde etkin kılmaları amaçlanmıştır. Bu amaçlar doğrultusunda öğretmenlerin, öğrencilere rol model olması, öğrencileri keşfetmeye teşvik etmesi, düzeltmelerde anında müdahil olması ve öğrencilerin motivasyonlarını arttıracak dönütler yapması beklenmektedir.

Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı 2018 yılı İngilizce öğretim programının materyal özellikleri Tablo 7’de verilmiştir:

Tablo 7

Materyal Özellikleri

Mümkün olduğunca içerik ve tasarım bakımından özgündür.

Farklı kanallardan öğrencilerin dil öğrenmelerine rehber olur.

Öğrencilerin ihtiyacı olan İngilizceyi öğrenmelerini ve ilgi alanlarını destekler.

Özgün dil kullanımına öğrencileri katmak için mümkün olduğunca teknolojiden ve *multimedya*dan faydalanılmasını sağlar.

Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programı kapsamında pedagojik prensipleri belirlenmiş ve tanımlanmış değerlendirme kriterleri gibi dört beceriyi değerlendirme sürecini içerir.

Öğrencilerin kendi yaşamlarından kesitlerle karşılaşabileceği mekânları ve karakterleri içerir.

Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı,2018, s. 10

Tablo 7'ye göre materyallerin içerik ve tasarım bakımında özgün olması, öğrencilerin dil öğrenmelerinde rehber olması, öğrencilerin ihtiyacına yönelik olması, Avrupa Dilleri Ortak Çerçeve Programına uygun olması amaçlanmıştır.

Milli Eğitim Bakanlığının yayımladığı 2018 yılı İngilizce öğretim programının değerlendirme özellikleri Tablo 8'de verilmiştir:

Tablo 8

Değerlendirme Özellikleri

Öğrenme amaçlarına, materyallere ve konulara uygunluk gösterir. Olumsuz dönütlerden kaçınarak dil öğrenmeye teşvik eder.

Boşluk doldurma, doğru/yanlış ve çoktan seçmeli gibi klasik değerlendirme araçlarından ziyade iletişimsel becerilerin daha çok olduğu, projelerin ve ürün dosyalarının olduğu bir değerlendirmenin kullanılmasına imkân sağlar.

Dilbilgisi kalıplarını ya da kelimeleri ezberlemek yerine analitik, üretimsel becerileri teşvik eder.

Aile değerlendirmesi, öğretmen değerlendirmesi, akran değerlendirmesi ve bireysel değerlendirme gibi farklı değerlendirme türlerini kullanarak çeşitli dönütler elde etmeye imkân sağlar.

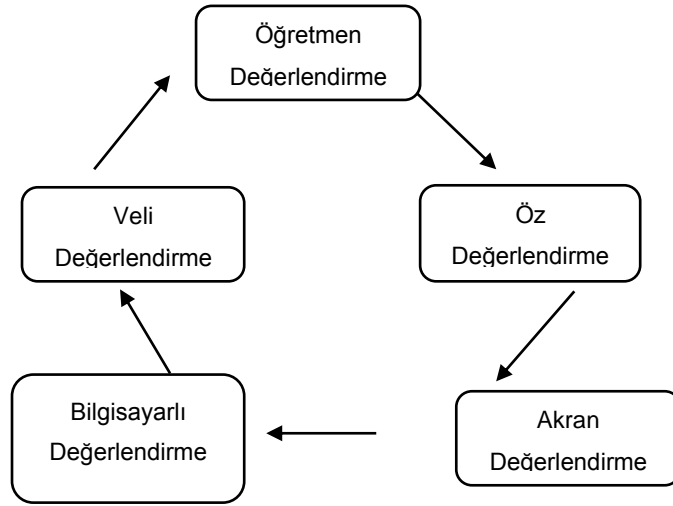
Kaynak: Milli Eğitim Bakanlığı, 2018, s. 10

Tablo 8'de görüldüğü gibi değerlendirme teknikleri öğrenmenin amaçlarına, materyallere ve konulara göre belirlenmiştir. Öğrencilerin hata yaptıklarında olumsuz dönüt vermek yerine onları teşvik edici olumlu dönütlerin kullanılması önerilmektedir. Çeşitli değerlendirme tekniklerinin kullanılmasıyla öğrencilerin İngilizcenin dört dil becerisini etkili şekilde kullanmaları amaçlanmıştır. Ezberden kaçınarak öğrencilerin üretimsel becerilerini kullanmaları da amaçlanan başka bir husustur.

2018 yılı İngilizce öğretim programı incelendiğinde programın elektronik, geleneksel ve alternatif değerlendirme türlerini bir arada kullanıldığı değerlendirme sistemini önerdiği anlaşılmaktadır. Öğrencilerin dil çıktılarının değerlendirilmesi amacıyla, 2018 yılı İngilizce öğretim programında yer alan değerlendirme türlerinin birlikte kullanılması önerilmektedir. Programın öne çıkan değerlendirme özellikleri arasında ürün dosyaları ve Teknolojik çalışmaların aracılığıyla uygulanabilen telaffuz, yapı ve söz dizimi gibi dil bileşenlerinin yanı sıra dört dil becerisinin değerlendirilmesidir. Walker ve White'a göre (2013) ürün dosyalarında kullanılan ve dil performanslarını kapsayan etkinliklerin ve materyallerin öğrenmenin

derecesini ortaya koyması sebebiyle değerlendirme stratejilerinden biri olarak ürün dosyalarının seçilmesi önemlidir.

Değerlendirme türleriyle benzer şekilde, geri bildirim de 2018 yılı İngilizce öğretim programında ele alınmıştır. Öğrenciler, öğretmenlerinden, akranlarından, e-değerlendirmelerinden ve velilerinden sistematik şekilde geri bildirim alabilmeleri önerilmektedir. Buna ek olarak, kontrol listeleriyle, derecelendirme ölçeği ve kısa değerlendirme raporlarıyla öğrencilerin kendilerini değerlendirmelerinin teşvik edilmesi 2018 yılı İngilizce öğretim programında ifade edilmektedir. Aşağıda Şekil 5'te İngilizce dersinde kullanılan alternatif değerlendirme yöntemleri belirtilmiştir:

Şekil 5. İngilizce dersinde kullanılan alternatif değerlendirme yöntemleri (Millî Eğitim Bakanlığı,2018,s. 12)

Şekil 5'te İngilizce dersinde öğrenci çıktılarının geri bildirimlerde desteklenmesinin nasıl yapıldığını göstermektedir. Öğretmenlere bu geri bildirimlerin dönem boyunca kullanılması hususu 2018 yılı İngilizce öğretim programında tavsiye edilmektedir.

2018 yılı İngilizce öğretim programının 9. sınıf İngilizce dersi öğretim programı Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nda belirtilen A1 ve A2 düzeylerine eşdeğerdir. Aynı programda öğrencilerin 9. sınıfa kadar edindikleri İngilizce bilgisini pekiştirmek ve sonraki sınıflara geçişlerini sağlamak, amaç olarak belirtilmektedir. Bu düzeydeki öğrenci grubunda geliştirilmesi beklenen beceriler basit konuşmaları kolaylıkla anlayabilmesi, kendini rahatça tanıtabilmesi ve günlük hayatını hedef dille sürdürebilmesidir. Yaş grubuna uygun olarak güncel konular iletişimsel bir bağlamda sunulmuş, temel fonksiyonlar sık sık farklı bağlamlarda

tekrarlanarak kullanımlarının pekiştirilmesi hedeflenmiştir. Her ünite de dört dil becerisi birbiri ile bütünleşmiş olarak sunulmuş, içeriğin niceliği yerine niteliğine önem verilmiş, yoğun bir içerik yerine, sade ve sık tekrarlı olarak tercih edilmiştir. 9. sınıfa düşük dil yeterliği ile başlayan öğrencilerin dil seviyelerinin iyileştirilmesi amacıyla A1 düzeyinde işlev, kelime bilgisi ve yapıları üzerinde durulması önerilmektedir. Yüksek dil yeterlilik düzeyi ile başlayan öğrenciler için ise A1 düzeyinde konuşma ve yazma gibi becerilere ağırlık verilerek, A2 düzeyi işlev, kelime bilgisi ve yapılarına daha fazla zaman ayrılması tavsiye edilmektedir.

İlgili Araştırmalar

Yurt İçinde Yapılan İlgili Araştırmalar. Bu başlık altında, yurt içinde yapılmış öğretim programı inceleme ve değerlendirme çalışmaları, çeşitli kademelerde İngilizce öğretim programı alanında uygulanmış bazı araştırmalar ve bunların sonuçları özetlenmiştir.

Özüdoğru (2018) çalışmasının amacını, yabancı dil eğitiminde 2005-2016 yılları arasında yapılan program değerlendirme çalışmalarının düzeyini, örneklem gruplarını, araştırma yöntemlerini ve program değerlendirme modellerini betimsel içerik analiziyle incelemek olarak belirtmiştir. Çalışmada, Sözbilir ve Kutu (2008) tarafından geliştirilen kâğıt sınıflandırma formu kullanılarak tanımlayıcı içerik analizi yapılmıştır. Öğretim programına ilişkin çalışmaların çoğunlukla yüksek lisans tezi veya makalesi olarak yayımlandığı bulgulanmıştır. Ayrıca, yapılan çalışmaların genellikle ilköğretim, üniversitelerin hazırlık bölümleri ve dil kurslarında uygulanan İngilizce öğretim programlarıyla alakalı olduğu, ortaöğretim İngilizce öğretim programına ilişkin çalışmaların çok az sayıda yapıldığı vurgulanmıştır.

Baydır (2018) çalışmasının amacını, İngilizce öğretmenlerinin 2017 taslak İngilizce öğretimi programında yer alan değerler eğitimi ve uygulamalarıyla alakalı görüşlerini, değer kazanımları açısından programın güçlü ve zayıf yönleriyle ilgili neler düşündüklerini, değerler eğitimini ne şekilde uyguladıklarını ve yaptıkları çalışmalar sırasında ne gibi sorunlarla karşılaştıklarını ortaya çıkarmak ve değerlendirmek olarak belirlemiştir. Araştırmacı çalışmasını nitel yöntem kullanarak olgu bilimi (fenomenoloji) deseniyle yapılandırmıştır. Çalışmada amaçlı örnekleme yöntemlerinden “Kritik Durum ve Kolay Ulaşılabilir Örnekleme”ne

göre belirlenen dokuz kişilik çalışma grubuna sekiz soruluk yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Bu görüşmeler ses kayıt cihazı kullanılarak kayıt altına alınmıştır. Çıkarılan bulgular neticesinde, öğretmenler değerler eğitimi bireylere olumlu yönde kazandırılması gereken davranış ve tutumların aktarılması konusunda önemli yer tuttuğu yönünde görüş dile getirmişlerdir. Katılımcıların çoğu, öğretim programında ve ders kitaplarında değerler eğitimiyle alakalı kazanımların yetersizliğinden bahsetmişlerdir. Ayrıca, araştırmaya katılan öğretmenler yenilenen İngilizce öğretim programının değerler eğitimi bakımından yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Karaca (2018) çalışmasının amacını, Türkiye’de 2013 yılında uygulamaya konulan İngilizce öğretim programının geliştirme ve uygulama aşamalarını değerlendirmek ve öğretim programının farklı basamaklarına ilişkin değerlendirmelerden elde edilen verilerin 2017 taslak İngilizce öğretim programının hazırlanmasında nasıl karşılık bulunduğunu ortaya çıkarmak olarak belirlemiştir. Araştırmacı, çalışmasında karma aşamalı açıklayıcı araştırma desenini kullanmıştır. Çalışmasının katılımcıları, Trabzon iline bağlı ilk ve ortaokullarda görev yapmakta olan 117 İngilizce öğretmeni ve 2-8. sınıflar İngilizce öğretim programının hazırlanması aşamasında aktif görev alan 4 program geliştirme uzmanıdır. Araştırma sonunda ulaşılan bulgulara göre, 2013 yılında ilk ve ortaokul İngilizce öğretim programına ilişkin eğitim reformunun öğretme-öğrenme süreci üzerinde ve özellikle de öğrencilerin iletişimsel dil becerilerini geliştirmesinde olumlu etkileri olduğu sonucuna varılmıştır. Bu olumlu sonucun yanında, programın etkili şekilde kullanılmasına izin vermeyen önemli etkenlerin olduğu da ortaya çıkarılmıştır. Tüm bulgulara ek olarak 2017 taslak İngilizce öğretim programının bir önceki program üzerinde yapılan küçük değişikliklerden meydana geldiği ve 2013 İngilizce öğretim programının devamı özelliği taşıdığı araştırmacı tarafından belirtilmiştir.

Soğuksu (2013) araştırmasında, İngilizce dersi öğretim programı çerçevesinde 2011-2012 eğitim-öğretim yılında Ankara ilindeki 3 Anadolu lisesinin 10. sınıf İngilizce dersinde iletişimsel yaklaşımın sınıf uygulamalarının nasıl yapıldığını ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırma grubu, 85 onuncu sınıf öğrencisi ve 3 İngilizce öğretmeninden oluşmuştur. Araştırmacı, çalışmasının verilerini belge incelemesi ve gözlem yoluyla elde edilen verileri çözümlenerek

betimsel yöntemi kullanmıştır. Araştırmada, sınıf uygulamalarının, dil becerilerini tam olarak öğretmediği ve iletişimsel yeterlilik kazandıramadığı bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca, sınıf uygulamalarının öğrenen merkezli ve günlük yaşam durumlarından oluşmadığı da belirtilmiştir. Araştırmanın sonunda araştırmacı, öğretim programındaki iletişimsel yaklaşımın sınıf içerisinde etkili şekilde kullanılmadığını belirtmiştir.

Zorba (2012), Anadolu liseleri 9. sınıf İngilizce öğretim programının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'na göre değerlendirmiştir. Araştırmacı çalışmasında amacını mevcut İngilizce öğretim programı ve Anadolu liselerinin 9. sınıflarında okutulan *New Bridge to Success for Grade 9* isimli ders kitabını Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın ilkelerine göre incelemek olarak belirlemiştir. Araştırmacı çalışmasını doküman inceleme ilkelerine göre yapmış ve elde ettiği verileri içerik analizi yöntemiyle değerlendirmiştir. Çalışmasının sonucunda araştırmacı, mevcut İngilizce dersi öğretim programının Avrupa Dilleri Öğretimi Ortak Çerçeve Programı'nın 9 ilkesinden sadece 7 tanesine sahip olduğunu, bu 7 ilkenin programda eşit şekilde dağıtılmadığı bulgusuna ulaşmıştır. Okutulan ders kitabıyla alakalı elde edilen bulguysa ders kitabında yer alan etkinliklerin dil becerilerine göre dengesiz dağılıma sahip olduğudur. Söz konusu kitabın detaylı incelenmesi sonucunda kitapta yer alan 792 etkinliğin sadece 168 adedini A2 seviyesine uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

Karcı (2012) çalışmasının temel amacını 2010-2011 eğitim-öğretim yılı ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programını öğretmen görüşlerine göre değerlendirmek olarak belirlemiştir. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Çalışma nitel ve nicel veri toplama tekniklerini bir arada kullanılan karma desene sahiptir. Nicel araştırma tekniklerinden anket; nitel çalışma tekniklerinde ise görüşme tekniğini kullanılmıştır. Nicel örneklem için Aydın ilinden 53 okul belirlenmiştir. Nitel veriler için ölçüt örnekleme yoluyla 2010-2011 yılında 9. sınıflarda görev yapan toplam 5 liseden on iki İngilizce öğretmeniyle görüşmeler yapılmıştır. Çalışmanın sonunda araştırmacı, İngilizce öğretmenlerinin görüşlerine göre, İngilizce öğretim programının tavsiye ettiği öğretim yöntemlerinden iletişimsel yaklaşımın sınıf ortamında etkili bir şekilde uygulanmadığı bulgusuna ulaşmıştır. İngilizcenin dört becerisinin hem öğretim hem de değerlendirme aşamalarında

istenilen düzeyde öğrencilere kazandırılmadığı da elde edilen bulgular arasındadır. İçeriğe dair bulgular, konuların yoğun ve öğrenci seviyeleri için ağır olduğu ve öğrencilerin ilgisini çekecek düzeyde olmadığıdır. Programın eğitim durumlarına ilişkin bulguları, öğretim programında tavsiye edilen yöntem ve tekniklerin de çoğu zaman sınıf ortamında etkili kullanılmadığını göstermiştir. Değerlendirme boyutuyla alakalı olarak da programın tavsiye ettiği becerilere ilişkin değerlendirme yerine, dilbilgisine ilişkin değerlendirmenin yapıldığı ortaya çıkarılmıştır.

Aslantürk (2011) çalışmasının amacını, Anadolu liseleri İngilizce dersi öğretim programının (değişen), mevcut İngilizce dersi öğretim programına göre öğrenci başarısında ne derece etkili olduğunu ve öğretmenlerin yeni İngilizce dersi öğretim programının getirdiği değişikliklere ve değişen kitaplara ilişkin görüşlerini değerlendirmek olarak belirlemiştir. Araştırmacı, çalışmasında karma araştırma modelini kullanmıştır. İngilizce öğretmenlerinin ders kitapları hakkındaki görüşlerini anketle elde etmiş ve elde edilen nicel verilerin taşıdığı anlamları açıklamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşmelerle nitel veriler toplanmıştır. Araştırmanın evrenini, Zonguldak ilindeki Anadolu liseleri oluşturmaktadır. Anadolu liselerinde görev yapan 115 İngilizce öğretmeni örnekleme oluşturmaktadır ve anket bu öğretmenlere uygulanmıştır. Anket uygulananlar arasından rastgele seçilmiş 5 öğretmenle görüşme yapılmıştır. Araştırmanın elde edilen bulgularına göre kullanılan kitabın tasarım, resim ve yazı tipi açısından ilgi çekmediği ortaya çıkmıştır. Bunun aksine kitaba kolayca ulaşılması konusunda öğretmenlerin yarısından fazlasının olumlu görüş ilettikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Elde edilen diğer bulguysa genel olarak öğretmenlerin kitabın öğretmeye uygunluğu konusunda olumsuz görüşe sahip olduklarıdır.

Kefeli (2008) çalışmasının amacını, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin Yeni Lise İngilizce Programı uygulaması hakkındaki görüşlerini nitel araştırma yöntemiyle incelemek olarak belirtmiştir. Çalışmanın örneklemini, Ankara'da bulunan 4 Anadolu lisesinden seçilmiş üçer kişilik veli, öğrenci ve öğretmen grupları oluşturmuştur. Çalışmaya toplam 36 kişi katılmıştır. Öğrenci ve velilerin seçilmesinde uygun örneklem, öğretmenlerin seçilmesinde de amaçlı örneklem yöntemi kullanılmıştır. Çalışmasında yarı yapılandırılmış görüşmeler yapmıştır. Çalışmanın sonunda öğretmen, öğrenci ve veliler Anadolu liselerinden hazırlık sınıflarının kaldırılmasının yanlış olduğunu ve bunu onaylamadıklarını

belirtmişlerdir. Çalışmadan elde edilen veriler, İngilizce öğrenmek için gerek 5 yıllık gerekse de 8 yıllık zorunlu ilköğretim sonrasında hazırlık sınıfının olması gerektiğini ortaya çıkarmıştır. Bunlara ek olarak, İngilizce öğretim programında kullanılan materyallerin ve dil öğretim yöntemlerinin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır.

Bağçeci (2002) çalışmasında ortaöğretim kurumlarında İngilizce öğretimine ilişkin toplumsal tutumları tespit etmeyi amaçlamıştır. Bu amaç çerçevesinde, Gaziantep ilinde 26 lise seçilmiştir. Araştırmanın evrenini de bu liselerde görev yapan 85 İngilizce öğretmeni, öğrenim gören 414 öğrenci ve örnekleme olmayan öğrencilerin 205 velisi oluşturmaktadır. Araştırmacı, araştırmasında iki bölümden oluşan anket formunu kullanmıştır. Birinci bölüm katılımcıların kişisel bilgilerini, ikinci bölümse İngilizceye olan tutumlarını ölçen likert tipi ölçeği kapsamaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin cinsiyeti, yaşı, mesleki kıdemi, görev yaptıkları okul türleri İngilizceye karşı tutumlarını etkilememiştir. Öğrencilerin öğrenim gördükleri okul türleri, devam ettikleri sınıfları, babalarının eğitim durumları, meslekleri ve gelir durumları İngilizceye karşı tutumlarını etkilememesine rağmen, cinsiyet İngilizceye karşı tutumları etkilemiştir. Buna ek olarak, öğrencilerin annelerinin eğitim durumları da İngilizceye karşı tutumlarını etkileyen faktörlerden olmuştur. Velilerin eğitim durumlarının, mesleklerinin ve gelir durumlarının İngilizceye karşı tutumları üzerinde etkili olmadığı araştırma bulguları arasındadır.

Ortaöğretim kurumlarında İngilizce öğretim programına ilişkin Türkiye’de yapılan çalışmaların yeterli sayıda olmaması sebebiyle ortaokul 5, 6, 7 ve 8. sınıflar İngilizce öğretim programına ilişkin çalışmalar takip edilen paragrafta açıklanmaktadır.

Dinçer (2013) araştırmasının amacını, 2007-2008 eğitim öğretim yılından itibaren kademeli şekilde uygulanan 7. sınıf İngilizce öğretim programını Stufflebeam’in bağlam, girdi, süreç ve ürün modelini temel alarak öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre değerlendirmek olarak belirlemiştir. Nitel ve nicel çalışmalardan elde edilen veriler eş zamanlı sıralı karma yöntem deseni kullanılarak çözümlenmiştir. Araştırmanın iki tür evreni vardır. Birinci çalışmada, 2012-2013 eğitim öğretim yılında Aydın ili merkez ilçelerinde bulunan bazı ilkokullar ve ortaokullarda görev yapan 130 İngilizce öğretmeni evreni

oluşturmaktadır. İkinci aşamanın evrenini ise Aydın ili merkez ilçelerinde bulunan ortaokullarda öğrenim gören 3739 altıncı sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Evrenden örneklem seçimi nicel ve nitel olacak şekilde iki aşamada gerçekleştirilmiştir. Nicel araştırmanın örneklem gruplarını 125 İngilizce öğretmeni ve sosyoekonomik seviyeleri temel alınarak küme örneklem yoluyla belirlenen 850 altıncı sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Nitel verilerin çalışma grubu maksimum çeşitlilik örneklemeyle belirlenmiştir. Görüşmeler, “alt”, “orta” ve “üst” sosyoekonomik düzeyleri temsil eden 30 öğretmen ve 30 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın bağlam değerlendirme sonuçları incelendiğinde, 7. sınıf İngilizce öğretim programının öğrenci ihtiyaçlarını karşılama durumunun amaca göre değiştiği ortaya çıkarılmıştır; dilbilgisi ihtiyaçlarını karşılamaına rağmen iletişimsel becerileri karşılamada yetersiz kaldığı da ortaya çıkarılmıştır. Girdi değerlendirmeye ilişkin bulgular incelendiğinde, öğretmen ve öğrencilerin ders kitapları ve materyalleri konusunda görüşlerinin olumsuz olduğu ortaya çıkmıştır. Süreç değerlendirmeye ilişkin bulgular arasında hem öğretmen hem de öğrenci açısından sürecin beklenen düzeyde olmadığı görüşü yer almaktadır. Son olarak, ürün değerlendirmeye ilişkin bulgular da 7. sınıf İngilizce öğretim programının sonuç değerlendirmeye dayalı olduğunu fakat öğrencilerin proje ve performans ödevleriyle değerlendirmeye dâhil olmaya çalıştıklarını göstermektedir.

Yörü (2012) çalışmasının amacını, 2008-2009 eğitim öğretim yılında uygulanan 8. sınıf İngilizce öğretim programının kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek olarak ifade etmiştir. Araştırmada, betimsel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Örneklem, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, Eskişehir ilinde bulunan Odun-pazarı ve Tepebaşı merkez ilçelerindeki 42 okulda görev yapan 138 İngilizce öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırmacı veri toplama aracı olarak iki bölümden oluşan anket kullanmıştır. Birinci bölümde katılımcıların kişisel özellikleri; ikinci bölümde de programın kazanım, içerik, öğretme-öğrenme süreci ve ölçme-değerlendirme öğelerine ilişkin öğretmen görüşleri ve önerileri yer almaktadır. Çalışma sonunda, uygulanan İngilizce öğretim programının dört temel dil becerilerinin edinilmesinde yetersiz olduğu belirlenmiştir. Özellikle konuşma ve dinleme becerileri edinme ve kazandırma konusunda sorunlar olduğu çalışmanın bulguları arasında yer almaktadır. Programın öğretme-öğrenme ögesinde, telaffuz

ve dilbilgisi gibi konuların öğretmenler tarafından olumsuz görüşle belirtildiği ifade edilmiştir. Bu bulgunun yanında programda yer alan kazanımların gerçekleşmesinin var olan ders saatinde mümkün olmadığı da çalışmanın bulguları arasındadır.

Dönmez (2010) çalışmasının amacını 8. sınıf İngilizce öğretim programının uygulanmasına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinin neler olduğunu ve uygulama esnasında karşılaştıkları zorlukların neler olduğunu belirlemek olarak belirtmiştir. Çalışma, Ankara ilinin Polatlı ilçesinde seçilen 9 devlet okulunda nitel çalışmayla gerçekleştirilmiştir. Seçilen okullarda görev yapan 10 İngilizce öğretmeni ve öğrenim gören 73 öğrenci bu çalışmaya katılmıştır. Veriler, öğretmenlerle yapılan derinlemesine görüşme ve öğrencilerle yapılan odak grup görüşme yöntemiyle toplanmıştır. Çalışmanın bulguları, katılımcıların uygulamada karşılaşılan bazı zorluklardan dolayı programın bazı yönlerine karşı katılımcıların olumsuz görüşlere sahip olduklarını göstermiştir. Ayrıca, öğretmenlerin programda yer alan ölçme-değerlendirme tekniklerini ve öğrenci merkezli öğretim metodunu kullanmadıkları çalışmanın bulguları arasındadır.

Yurt içinde yapılan çalışmalar incelendiğinde özellikle son on yılda ortaöğretim seviyesinde İngilizce öğretim programları incelendiği görülmektedir. Ortaöğretim alanında İngilizce öğretim programını görüşlere göre inceleyen çok fazla araştırmaya rastlanmamasından kaynaklı ilköğretim çalışmaları da yurt içinde yapılan çalışmalara eklenmiştir. Yapılan çalışmalar, bazen sadece öğretmen görüşlerine göre; bazen hem öğretmen hem de öğrenci görüşlerine göre incelenmiştir. Bazen de öğretmen ve öğrenci görüşlerinin yanında program geliştiriciler ve velilerin görüşlerine göre de incelenmiştir. Görüşler bakımından çeşitliliğin olduğu görülmekle beraber sadece devlet okullarında İngilizce öğretim programının görüşlere göre incelendiği de yapılan çalışmalardan anlaşılmaktadır. Bu çalışmanın, yurt içindeki çalışmalardan farkı İngilizce öğretim programını devlet okulu ve özel okul öğretmen ve öğrencilerinin görüşlerine göre incelenmiş olmasıdır.

Yurt Dışında Yapılan İlgili Araştırmalar. Bu başlık altında, yurtdışında yapılmış öğretim programı inceleme ve değerlendirme çalışmaları, çeşitli kademelerde İngilizce öğretim programı alanında gerçekleştirilmiş olan bazı araştırmalar ve bunların sonuçları özetlenmiştir.

Griffiee (1999) çalışmasının amacını, Japonya'da eğitim veren özel bir üniversitenin kullandığı akademik İngilizce öğretim programının değerlendirilmesi olarak belirlemiştir. Araştırmacı çalışmasında nicel ve nitel yöntemleri kullanmıştır. İngilizce konuşma becerilerini ölçmek için 64 öğrenciye ön test ve son test uygulanmıştır. Bununla beraber, öğrencilerin dinleme becerilerini de ölçmek için ön test ve son testten faydalanılmış ve öğrencilere referans testleri uygulanmıştır. Son aşamada da bir kez olmak koşuluyla programın hedeflerini belirlemek için öğrencilere kapalı uçlu sorular yöneltilmiştir. Nicel yöntem olarak, bir defa olacak şekilde açık uçlu sorulardan oluşan bir test uygulanmıştır. Ayrıca, çoklu öğretmen ve öğrenci görüşmelerinden faydalanılmıştır. Araştırmanın bulgular bölümünde, öğrencilerin konuşma becerisinde zayıf bir ilerleme; dinleme becerilerinde de güçlü bir ilerleme olduğu ve öğrencilerin programın hedeflerini onayladıkları belirtilmiştir. Başka bir bulguya göre de öğretmenlerin ders kitabının kullanımı hakkında farklı görüşlere sahip olduklarını göstermektedir. Nitel ölçümlerin sonucunda elde edilen bulgular açık uçlu soru formlarının kapalı uçlu soru formlarının sonuçlarını onayladığını göstermektedir. Buna ek olarak, konuşmayla ilgili daha fazla etkinliğin programda yer alması gerektiği de elde edilen bulgular arasındadır.

Tung (1996) Tayvan üniversitelerinin ve kolejlerinin bünyesinde verilen İngilizce eğitiminin verimliliğini araştırmayı ve araştırma sonucunda eğitimle alakalı otoritelere uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının kalitesini artırmak amacıyla önerilerde bulunmayı amaçlamıştır. Araştırmacı, çalışmasının temel amacının üniversite ve kolejlerde çalışan öğretmenlerin program hakkındaki görüşlerini almak ve çalışmasını bu çerçevede değerlendirmek olarak belirlemiştir. Araştırmacının bu çalışmasına 720 öğrenci ve 72 öğretmen katılmıştır. Katılımcıların arasındaki etkileşim de dâhil olmak üzere öğrencilerin görüşleri ve onların öğrenme tutumlarına da dikkat çekilmiştir. Soru formları, veri analizi içeren sosyal araştırma yöntemi ve öğretim verimliliği analizi kullanılarak yapılan çalışmanın elde edilen bulguları arasında üniversite ve kolej düzeyinde kullanılan programların başarısının İngilizce öğretim programını olumlu yönde etkilediği görüşü yer almaktadır. Öğrencilerin sınavlardan aldıkları puanlar ve İngilizce dersinde kazandıkları ödüllerden daha çok derslerde dili öğrenmeye odaklanmış olmaları da çalışmanın bir diğer bulgusu olarak gösterilmiştir.

Chao (1994) Amerika'da Columbia Meslek Yüksek Okulunda eğitim alan öğrencilerin, orta seviye İngilizce akademik programda ne kadar başarılı olduklarını belirlemeyi amaçlamıştır. Ayrıca, bu programın yabancı dil öğrenmeye engellerin neler olduğu ve öğrencilerin maruz kaldıkları kültür şoklarının üstesinden nasıl gelebileceklerinin belirlenmesinde ne kadar etkili olduğunu ortaya çıkarmak da araştırmacının amaçları arasında yer almaktadır. Çalışmada, İngilizce programı, yabancı dil yeterliliği, kültür tanıtımı ve grup etkinlikleri inceleme konusu olarak belirlenmiştir. Buna ek olarak, kurum ve yabancı öğrenciler arasındaki görüş ayrılıkları incelenerek analiz yapılmıştır. Çalışmada, öğrenciler bilgi ve motivasyon soru formlarını cevaplamıştır. Ayrıca, İngilizce öğretim kadrosu ve kurum temsilcileriyle de görüşmeler yapılmıştır. Varyans analizi bağımlı değişkenleri için t-testi sonuçlarına bakılmıştır. Araştırmanın sonucunda, İngilizce dili ve kültürünü öğrenmenin yabancı öğrenciler için en temel ihtiyaç olduğu ve programın hem İngilizce hem de kültürü öğrenilmesinde yeterli olduğu açıklanmıştır.

Sharp (1990) tarafından yapılan çalışmanın amacı, Brunei Darussalam Üniversitesinde ya da yurtdışında öğrenim görmek isteyen öğrenciler için açılan yabancı dil kurs programlarının değerlendirilmesidir. Kurs programının amacı belli olmakla beraber özel amaçları belirlemek için 1978 yılında Munby tarafından geliştirilen ihtiyaç analizi uygulanmıştır. Ek olarak, öğrencilerle görüşmeler yapılmış, yöneticilerin fikirleri alınmış, ön test uygulanmış ve kullanılan kitap ve kaynaklardan veriler toplanmıştır. Kurs sonunda bir kez ve öğrenciler üniversiteye başladıktan altı ay sonra da ikinci kez olmak üzere toplamda iki defa değerlendirme çalışmaları yapılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin üniversitede en çok zorlandıkları konular belirlenmiştir. Dilde etkinlik ve kendine güven, öğrencilerin çalışma alanlarına göre özel amaçlı İngilizce ihtiyacı ve dinleme/not tutma becerilerinin geliştirilmesi gerektiği araştırmanın bulguları arasındadır.

Ward (1987) çalışmasının amacını, İngilizce öğretim programı yöneticilerine program değerlendirme konusunda etkili, verimli, sistematik ve anlaşılır bir yaklaşımı sağlamak olarak belirtmiştir. Araştırmasında, Tennessee Üniversitesi'nden Dr. Jerry Bellon ve Dr. Janet Handler tarafından geliştirilen program değerlendirme çerçevesini kullanmıştır. Araştırmacı çalışmasını iki

aşamada gerçekleştirmiştir. Birinci aşama, Bellon ve Handler program değerlendirme çerçevesi Endonezya'da İngilizce öğretim programında yönetici olan araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiş; ikinci aşama ise aynı araştırmacı tarafından değerlendirme çerçevesinin etki analizi yapılmıştır. Araştırmacı ilk aşama için sorular hazırlamış ve soruları, öğretmen ve yöneticilere iletmiştir. Araştırmacı ikinci aşamayı görüşme dışında kalan kişilerin yorumlarını ve eylemlerini kaydederek devam ettirmiştir. Elde edilen bulgularla, ortaya çıkan problemleri cevaplandırmayı, problemlerden sakınmayı ya da çözüm bulmayı sağlamayı amaçlamıştır. Araştırmanın sonunda kullanılan değerlendirme çerçevesini iyileştirmek için önerilerde bulunmuştur.

Murabit (2012) çalışmasının amacını, Suudi Arabistan'da bulunan bir kolejli hazırlık sınıfında uygulanan öğretim programını analiz etmek olarak belirtmektedir. Araştırmacı çalışmasında ilk olarak öğretim programının tanımını yapmış ve tarihsel gelişiminden bahsetmektedir. Daha sonra, öğretim programının geliştirilmesi, amaçların oluşturulması, öğretim programının tasarımının nasıl olması gerektiğini ve uygulamaya ilişkin konuları açıklamaya çalışmaktadır. Ayrıca, kolej ve İngilizce öğretim programı hakkında bağlamsal bilgilere de yer vermektedir. Araştırmacı çalışmasında, öğretim programını ölçme ve değerlendirme, öğretim yöntemleri, beceriler, materyaller, amaçlar, ihtiyaç analizi ve planlama gibi öğeleri çeşitli analizlerle incelemektedir. Çalışmada doküman analizi de yapılmıştır. Çalışmasının bulgular kısmında araştırmacı, öğretim programında yapılacak değişikliklerin doğrudan öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine ilişkin olması gerektiği sonucuna ulaşmıştır. Ayrıca, araştırmacı öğretim programlarının uygulanmasında karşılaşılan sorunların sonuçlarına bakmak yerine sürece odaklanılması gerektiğini de belirtmiştir.

Moulden (2005), Japonya'da birinci sınıftan on ikinci sınıfa kadar öğrencilere çift dille eğitim veren bir okulun yabancı dil politikasını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Araştırmasında 100 öğrenci, 21 öğretmen ve 67 velinin program hakkındaki görüşlerini değerlendirmiştir. Çalışmasının bulgular kısmında araştırmacı, öğrencilerin okuma becerilerindeki gelişimin istenilen düzeyde olmasına karşın öğrenciler arasındaki akademik gelişimin hedeflenenden daha düşük olduğunu belirtmiştir. Buna sebep olarak gözden geçirilmemiş materyallerin kullanımı, deneyimsiz öğretmen ve idari personelin görevde olması araştırmanın

bulguları arasında yer almaktadır. Araştırmasının sonunda, daha iyi yapılandırılmış İngilizce öğretim programının olması ve İngilizce odaklı bir öğretimin olması gerekliliği vurgulanmıştır.

Yurt dışında İngilizce öğretim programı inceleme çalışmaları genelde yükseköğretim düzeyinde yapılmıştır. Ortaöğretimde yapılan özellikle de 9. Sınıf düzeyinde yapılan çalışmalara rastlanmamıştır. İncelenen bu çalışmalar neticesinde de yükseköğretim ya da kolej düzeyinde yapılan çalışmalarla İngilizce öğretim programlarının güçlü ve zayıf yönlerinin ortaya çıkartılması amaçlanmıştır.

Bölüm 3

Yöntem

Bu başlık altında araştırma deseni, araştırmanın yürütüldüğü grup, veri toplama araçlarının nasıl hazırlandığı, nasıl uygulandığı ve nasıl çözümlendiği, konularına yer verilmektedir.

Araştırma Deseni

Bu araştırmada, Ankara ili sınırları içinde bulunan devlet ve özel okul İngilizce öğretmen ve öğrencilerinin 9. sınıf 2018 yılı İngilizce öğretim programı hakkındaki görüşleri nitel araştırma yöntemiyle incelenmiştir. Nitel araştırma, olayların farklı yollardan ve kendi ortamında incelendiği, gözlem, görüşme gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı bir yaklaşımdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011).

Yıldırım ve Şimşek'in (2013) Yin'den (1984, s.23) aktardığı şekilde durum çalışması aşağıdaki gibi tanımlanabilir:

- 1) Durum çalışması, güncel bir olayı yaşam çerçevesi içinde inceleyen,
- 2) Olay ve içerik arasındaki sınırların belirgin olmadığı,
- 3) Birden fazla veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir.

Araştırmada nitel araştırma tercih edilme sebebi araştırmanın doğrudan insanla alakalı olması ve görüşlerin doğal ortamlarda alınmasıdır. Bu çalışmada, devlet ve özel okulların olması, orda görevli İngilizce öğretmenleriyle ve öğrencileriyle doğal ortamlarında görüşme yapılması nitel araştırmanın tercih edilme sebebidir.

Bu çalışmada nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması kullanılmıştır. Durumlar farklı şekillerde karşımıza çıkabilirler. Çalışılacak durumlara örnek oluşturabilecek çok fazla ortam vardır. Bunlar bir birey, bir kurum ya da bir grup olabilirler. Nitel durum çalışmasının en belirgin özelliği birden fazla durumun kapsamlı şekilde araştırılmasına uygun olmasıdır (Yıldırım ve Şimşek 2013). Bu araştırmada da program geliştirme alanına uygunluğu nedeniyle durum

çalışması kullanılmıştır. Araştırmada sorulan sorulara ve araştırmanın doğasına uygun olduğu için de durum çalışması tercih edilmiştir.

Aşağıda Tablo 9'da durum çalışmasının güçlü ve sınırlı yönleri belirtilmiştir:

Tablo 9

Durum Çalışmasının Güçlü ve Sınırlı Yönleri

Durum Çalışmasının Güçlü Yönleri	Durum Çalışmasının Sınırlı Yönleri
<ul style="list-style-type: none">• Kolay anlaşılır olması.• Büyük verilerde gözden kaçabilecek durumun özünü anlamaya yardımcı olabilecek özelliklere sahip olması.• Gerçekçi olması.• Birbirine benzer durumları ve olayları anlamayı sağlaması.• Birbirine benzer olayların yorum aşamasında kolaylık sağlaması.• Tek bir araştırmacıyla yapılabilir olması.• Tahmin edilemeyen olayları ve kontrol edilmesi zor olan değişkenleri kapsamaması.	<ul style="list-style-type: none">• Sonuçların, araştırmacının kendi durumu haricindeki durumlara göre genelleştirilememesi• Sağlama yapmaya elverişli olmaması.• Seçici, öznel, önyargılı ve kişisel olabilmesi.• Gözlemci önyargısına açık olması.

Kaynak: Cohen, Louis ve Lawrence Manion, KeithMarrison, ResearchMethods in Education (RoutledgeFalmer, London, 2000), 184'den uyarlanmıştır (Akt. Ergül, 2010).

Tablo 9' da görüldüğü üzere durum çalışmasının; kolay anlaşılır olması, büyük verilerde gözden kaçabilecek durumun özünü anlamaya yardımcı olabilecek özelliklere sahip olması, gerçekçi olması güçlü yanlarıdır. Ayrıca, birbirine benzer durumları ve olayları anlamayı sağlaması, birbirine benzer olayların yorum aşamasında kolaylık sağlaması, tek bir araştırmacıyla yapılabilir olması, tahmin edilemeyen olayları ve kontrol edilmesi zor olan değişkenleri kapsamaması durum çalışmasının güçlü yanlarıdır.

Durum çalışmasının sınırlı yönleri olmasına rağmen, Merriam (1998, Akt. Ergül, 2010) belirtilen güçlü yanlarıyla durum çalışmasının eğitim gibi uygulamalı çalışma alanlarında kullanışlı bir desen olduğunu belirtir. Merriam 'a (1998, Akt.

Ergül, 2010) göre eğitimde yapılan yeniliklerin incelenmesinde, programların değerlendirme aşamalarında ve kural bildirimlerinde durum çalışması araştırmacılara yardımcı olabilmektedir.

Çalışma Grubu

Bu çalışmada odak grup görüşmesi uygulanmıştır. Odak grupların 10 kişiden fazla olması durumunda grubun dinamiği düşebilmekte, katılımcılar arasındaki etkileşim azalabilmekte ve grubun kontrol edilmesi zorlaşabilmektedir (Edmunds, 2000). Söz konusu öneriye yakın rakamlarla, bu çalışma grubu her bir okulda, 5 öğretmen ve 10 öğrenciden ayrı gruplar olacak şekilde özel okuldan 15 katılımcı ve devlet okulundan yine 15 olmak üzere iki odak gruptan ve toplam 30 katılımcıdan oluşturulmuştur.

Bu çerçevede araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde bulunan bir devlet okulu ve bir özel okulun 2018-2019 öğretim yılı bahar dönemindeki ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretmenleri ve öğrencileri oluşturmuştur. Ankara'da bulunan devlet okulunun ve özel okulun seçilme sebebi okulların kolay erişilebilir olmasıdır. Öğretmenlerin ve öğrencilerin seçilmesindeki ölçüt son yıllarda hem verdikleri eğitimle ön plana çıkmaları hem de öğrencilerin ulusal ve uluslararası düzeyde yapılan sınavlardan başarı elde etmeleridir. Bir devlet okulu ve bir özel okul seçiminin nedeni ise düşünce çeşitliliği sağlayarak bilgi toplamaya çalışmak ve varsa benzerlik ve farklılıkları ortaya koymaktır.

Öğretmen Grubu

Araştırmaya katılan devlet okulu ve özel okul öğretmenlerine ait bilgiler Tablo 10'da verilmiştir:

Tablo 10

Araştırmaya Katılan Devlet ve Özel Okul Öğretmenlerine Ait Bilgiler

Kodlama	Cinsiyet	Kıdem	Akademik D.
*ÖÖĞ1	**K	30	Yüksek Lisans
*ÖÖĞ2	**K	20	Yüksek Lisans
*ÖÖĞ3	**K	7	Lisans
*ÖÖĞ4	**K	7	Yüksek Lisans
*ÖÖĞ5	**E	7	Doktora
*DÖĞ6	**K	26	Lisans
*DÖĞ7	**K	25	Lisans
*DÖĞ8	**K	24	Lisans
*DÖĞ9	**K	14	Lisans
*DÖĞ10	**K	10	Yüksek Lisans

*ÖÖĞ: Özel okul öğretmeni, DÖĞ: Devlet okulu öğretmeni**K: Kadın, E: Erkek

Tablo 10'da görüldüğü gibi katılımcıların 9'u kadın; 1'i erkektir. Özel okulda görevli 5 öğretmenin mesleki deneyimleri 7 ila 30 yıl arasında değişmektedir. Özel okulda görevli öğretmenlerden 3'ü yüksek lisans, 1'i lisans ve 1'i de doktora mezunudur. Devlet okulunda görevli 5 öğretmenin mesleki deneyimleri 10 ila 26 yıl arasında değişmektedir. Bu okulda görevli öğretmenlerin 4'ü lisans mezunuyken, 1'i lisans mezunudur.

Öğrenci Grubu

Araştırmaya katılan özel okul öğrencilerine ait bilgiler Tablo 11'de verilmiştir:

Tablo 11

Araştırmaya Katılan Özel Okul Öğrencilerine Ait Bilgiler

Kodlama	Cinsiyet	Yaşı
*ÖÖ1	**E	15
*ÖÖ2	**K	14
*ÖÖ3	**K	14
*ÖÖ4	**E	15
*ÖÖ5	**K	15
*ÖÖ6	**K	14
*ÖÖ7	**E	15
*ÖÖ8	**K	15
*ÖÖ9	**E	14
*ÖÖ10	**E	14

*ÖÖ: Özel okul öğrencisi**K:Kadın, E:Erkek

Tablo11'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan özel okul öğrencilerinin yaşları 14-15 olarak değişmektedir. Araştırmaya katılan 5 öğrenci 15 yaşındayken; diğer 5 öğrencinin yaşları 14'tür.

Araştırmaya katılan devlet okulu öğrencilerinin bilgileri Tablo 12’de verilmiştir:

Tablo 12

Araştırmaya Katılan Devlet Okulu Öğrencilerine Ait Bilgiler

Kodlama	Cinsiyet	Yaşı
*DÖ1	**K	16
*DÖ2	**E	15
*DÖ3	**K	15
*DÖ4	**E	15
*DÖ5	**E	15
*DÖ6	**E	16
*DÖ7	**E	16
*DÖ8	**E	16
*DÖ9	**E	15
*DÖ10	**K	16

*DÖ: Devlet Okulu öğrencisi**K:Kadın, E:Erkek

Tablo 12’de görüldüğü gibi araştırmaya katılan devlet okulu öğrencilerinin yaşları 15-16 olarak değişmektedir. Araştırmaya katılan 5 öğrenci 15 yaşındayken; diğer 5 öğrencinin yaşları 16’dır. Her iki grup öğrencilerinin birbirlerine yakın ya da aynı yaşta olmaları program hakkında verdikleri görüşlerin tutarlılığı açısından önemli olarak düşünülebilir.

Veri Toplama Süreci ve Görüşmenin Uygulanması

Bu başlık altında görüşmeye hazırlık ve görüşmelerin uygulanması aşamalarından bahsedilmiştir.

Görüşmeye Hazırlık

Verileri toplamak için Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan bir özel okul ile bir devlet okulu araştırmacı tarafından seçilmiştir. Okullar seçilirken İngilizce eğitimine verdikleri önem- son yıllarda ülke genelinde ve yurt dışında yapılan sınavlardaki başarıları önemini göstermektedir-, bünyesinde çalışan öğretmen

sayısı ve öğrenci sayıları göz önünde bulundurulmuştur. Alt problemlere yanıt aramak amacıyla oluşturulan yarı yapılandırılmış odak görüşme formu (Ek A) araştırmacı ve tez danışmanı tarafından oluşturulmuştur. Hem öğrencilere hem de öğretmenlere ilişkin sorular geliştirilerek hazırlanmıştır. Öğretmenler için gönüllük formu (Ek B); öğrenciler için de hem gönüllülük formu (Ek C) ve veli onay formu (Ek Ç) araştırmacı ve tez danışmanı tarafından oluşturulmuştur. Okullarda öğretmen ve öğrencilerle görüşmeler yapılmadan Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyon onayı (Ek D) alındıktan sonra Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü Araştırma ve Geliştirme Dairesi onayı da (Ek E) alınmıştır. Gerekli izinler çıktıktan sonra ilk olarak okul müdürleriyle bir toplantı yapılmış ve araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Özel okulda görevli İngilizce öğretmenleri ve öğrencileriyle yapılan görüşmelere aşağıdaki gibi hazırlanılmıştır:

- İlk olarak Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan bir özel okula gidilerek hem öğretmenlerle hem de öğrencilerle araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış odak görüşme uygulaması planlanmıştır.
- Okulun uzun yıllardır eğitim vermesi ve özel eğitim sektöründe göstermiş oldukları başarılar-Milli Eğitim Bakanlığı sınavları- bu okulun seçilmesinde etken olmuştur.
- Bu okul bir eğitim öğretim yılını üç döneme ayırmıştır.
- Gerek öğretmenlere verilen hizmet içi eğitim gerekse de öğrencilerin dili kullanmaları amacıyla yapılan sene başı ve sene sonu yabancı diller etkinlikleri İngilizceye verdikleri önemi ön plana çıkarttığı için burada görevli öğretmen ve eğitim alan öğrencilerle uygulamanın yapılması araştırmacı ve tez danışmanı tarafından uygun bulunmuştur.
- Özel okul müdürü araştırmaya gayet olumlu katkı sağlayarak öğretmen ve öğrencileri araştırmacı ile tanıştırmıştır.
- Okul öğretmenleriyle bir ön görüşme yapılarak araştırma hakkında bilgi verilmiştir. Ardından öğretmenlere gerekli formlar verilmiştir.
- Öğrencilerin seçimi konusunda, araştırmacı akademik seviyesi yüksek sınıflardan öğrencileri seçmek istemiştir.

- Bu talep hem okul müdürü hem de öğretmenler tarafından kabul edilmiştir.
- Araştırmacının, akademik seviyesi yüksek sınıflardan öğrenci seçme nedeni, sorulacak sorulara cevap verebilecek öğrencilerle görüşme yapma isteği olarak belirtilmiştir.
- İlk olarak araştırmaya katılacak öğretmenlerden gönüllülük onay formu alınmış; ardından velilerine götürmek üzere öğrencilere veli onay formu ve gönüllülük formları dağıtılmıştır.
- Uygulamanın yapılacağı gün ve saatinin belirlenmesi ardından özel okuldaki ilk görüşme bitmiştir.

Devlet okulunda görevli İngilizce öğretmenleri ve öğrencileriyle yapılan görüşmelere aşağıdaki gibi hazırlanılmıştır:

- Aynı izin belgeleri ve gerekli evraklarla devlet okuluna gidilmiş fakat ilk görüşmede okul müdürü araştırmacıya izin vermemiştir.
- İzin vermeme sebebi olarak da okulunun çok tercih edilmesinden kaynaklı sürekli araştırmacıların geldiğini, dolayısıyla öğrencilerin derslerdeki zamanının kaybedildiğini belirtmiştir.
- Daha sonra araştırmacı tarafından tekrar ziyaret edilen müdüre öğrencilerin ve öğretmenlerin herhangi bir hak kaybı/ ders kaybı yaşamayacağına ilişkin teminat verildikten sonra okul müdürü uygulamanın yapılmasına izin vermiştir.
- Okul öğretmenleriyle bir ön görüşme yapılarak araştırma hakkında bilgi verilmiştir.
- Ardından öğretmenlere gerekli formlar verilmiştir.
- Öğrencilerin seçimi konusunda, araştırmacı akademik seviyesi yüksek sınıflardan öğrencileri seçmek istemiştir.
- Bu talep hem okul müdürü hem de öğretmenler tarafından kabul edilmiştir.
- Araştırmacının, akademik seviyesi yüksek sınıflardan öğrenci seçme nedeni, sorulacak sorulara cevap verebilecek öğrencilerle görüşme yapma isteği olarak belirtilmiştir.

- Uygulamanın yapılacağı gün ve saat belirlendikten sonra araştırmacı okuldan ayrılmıştır.

Görüşmenin Uygulanması

Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyon izni sonrasında çalışma grubunda yer alan devlet okulu ve özel okul İngilizce öğretmen ve öğrencilerinden veri toplanabileceğine dair gerekli izin Millî Eğitim Bakanlığında alınmıştır. Araştırma verilerinin Nisan 2019'da, araştırmacı tarafından toplanması planlanmıştır.

Veriler gönüllük temelinde, çalışmaya katılmak isteyen öğretmen ve öğrencilerden toplanmıştır. "Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşme Formu" (Ek A) uygulanırken katılımcıların adları sorulmamıştır. Uygulamaların geçerliği ve güvenilirliğini artırmak amacıyla işlemler katılımcıların tercih ettiği ortamlarda yüz yüze yürütülmüştür. Görüşmecilerin kişisel bilgilerini korumak amacıyla, katılımcıların isimlerine yer verilmemiş, veri girişi sırasında kodlanmıştır.

Özel okul görüşmeleri aşağıdaki sıralamayla yapılmıştır:

- Görüşme öncesi okul müdürüyle bir toplantı yapılarak öğretmenlerle ve öğrencilerle nasıl görüşmeler yapılacağı anlatılmış, çalışmanın amacı ve önemi üzerinde detaylı bilgiler verilmiştir.
- Okul müdürü ve araştırmacı tarafından belirlenen gün ve saatte ilk olarak 9. sınıfta görev alan İngilizce öğretmenleriyle İngilizce zümresine ait öğretmenler odasında saat 13.00 itibarıyla görüşme gerçekleştirilmiştir.
- Görüşmeye, 5 öğretmen içerisinde anadili İngilizce olan ve konuşma derslerine giren bir öğretmen de katılmıştır.
- Öğretmenlerin seçimi esnasında meslekte geçirdikleri süre, mezun oldukları okul ve bölüm ile beraber sahip oldukları akademik düzey göz önünde bulundurulmuştur.
- Görüşmeler öncesi öğretmenlere araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiş olup, yarı yapılandırılmış odak görüşmesine katılım formları imzalı bir şekilde öğretmenlerden alınmış ve görüşmelere başlanmıştır.
- Görüşmeler araştırmaya katılan öğretmenlerin onayıyla ses kaydı altına alınmıştır.

- Öğretmenlerle yapılan görüşmeler yaklaşık 50 dakika sürmüş ve 13.50 itibariyle öğretmen görüşmeleri bitmiştir.
- Öğretmenlerin araştırmaya katılma konusunda hevesli olmaları görüşmelerin verimli geçmesinde yardımcı olmuştur.
- Öğretmenlerle yapılan görüşmeler sonrası, okul müdürü, İngilizce zümre başkanı ve araştırmacının katılım sağladığı bir toplantı yapılarak, öğrencilerin derece sınıflarından seçilmesine karar verilmiştir.
- Öğrencilerin yaratıcı düşünme becerilerinin yüksek olması ve görüşme formunda yer alan sorulara cevap verme olasılıklarının yüksek olması bu kararın alınmasında etkili olmuştur.
- Öğrenciler saat 14.00 itibariyle sırayla dersten alınmış ve görüşme gerçekleştirilmiştir.
- Görüşmeye katılan öğrenciler herhangi bir özelliğe göre seçilmemiş olup kararlaştırılan sınıftan gönüllülük esasına göre rastgele alınmıştır.
- Görüşme esnasında öğrencilerin sorulara rahat cevap verebilmelerini sağlamak için odada sadece araştırmacı ve görüşmeye katılan öğrenci hazır şekilde bulunmuştur.
- Öğrencilere de araştırma hakkında detaylı bilgi verilmiş ve yarı yapılandırılmış odak görüşme formu imzalatılmıştır.
- Öğrencilerin onayı alınarak görüşme ses kaydı altına alınmıştır.
- Öğretmen ve öğrencilerle yapılan görüşmeler saat 16.00 itibariyle son bulmuştur.

Özel okul öğretmen ve öğrencileriyle görüşmelerin yapılması sonrası seçilen devlet okuluna daha önceden planlanan gün ve saatte gidilerek aşağıdaki sıralamayla uygulanmıştır:

- 14.05.2015 Salı günü saat 08.30' da görüşmelerin yapılabileceği onayı müdürden daha önce alınmıştı.
- Belirtilen saatte araştırmacı okulun öğretmenler odasında hazır bulunmuş ve ilk olarak öğretmenlerle saat 08.40 itibariyle görüşmelere başlamıştır.

- Öğretmenlerle yapılan görüşme 1 saat 10 dakika sürmüştür ve saat 09.50' de son bulmuştur.
- Devlet okulunda görev alan öğretmenlerin araştırmaya katılma konusunda isteksiz olmaları ve bir öğretmenimizin görüşmeyi yarıda bırakması uygulama esnasında karşılaşılan aksaklıklar olarak belirtilebilir.
- Görüşmeyi yarıda bırakan öğretmen yerine zümreden başka bir öğretmenle görüşme tekrarlanmıştır.
- İngilizce zümre başkanı ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda araştırmacı, öğrencileri akademik başarıları diğer sınıflara göre daha yüksek olan sınıflardan veli onayı olan öğrencilerden rastgele seçmiştir.
- Öğrencilerle görüşme saat 10.00' da başlamış 1 saat 30 dakika kadar sürmüştür.

Nitel Veri Toplama Araçları

Nitel verileri elde etmek amacıyla, “Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşme Formu” araştırmanın tüm alt problemlerine ilişkin bilgi toplamak için tez danışmanı ve araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Bu araç, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı hakkında devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin araştırmanın alt problemlerine cevap aranacak biçimde görüşlerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Görüşme, araştırma grubunu oluşturan öğretmen ve öğrencilerin ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı hakkındaki görüşlerini belirlemek amacıyla biri devlet biri özel okul olmak üzere ayrı ayrı oluşturulan iki farklı gruba uygulanmıştır.

Görüşme, önceden belirlenmiş ve bir amaç uğruna yapılan, soru sorma ve yanıtlama usulüne dayalı karşılıklı ve etkileşimli bir süreçtir (Stewart ve Cash, 1985akt. Yıldırım, Şimşek, 2013). İlk bakışta görüşme, kolay bir veri toplama yöntemi gibi görülebilir fakat görüşme beceri, duyarlılık, yoğunlaşma, bireyler arası anlayış, zihinsel uyanıklık ve disiplin gibi birçok konuyu kapsar (Patton, 1987, akt. Yıldırım ve Şimşek, 2013). Merriam'ın (2009) görüşme türleri bir sonraki sayfada gösterilen Tablo 13'te verilmiştir.

Tablo 13

Görüşme Türleri

Yapılandırılmış görüşmeler	Yarı yapılandırılmış görüşmeler	Yapılandırılmamış görüşmeler
-Sorular önceden hazırlanmıştır.	-Tüm sorular esnektir.	-Açık uçlu sorular içerir.
-Soruların sırası önceden planlanmıştır.	-Genellikle tüm görüşmecilerden veri elde edilir.	-Söyleşi gibidir.
-Genellikle demografik veriler elde etmek için kullanılır.	-Önceden karar verilmiş bir soru sınırlaması yoktur.	-Sorular esnek ve keşifseldir.

Kaynak: Görüşme Türleri (Merriam, 2009)

Tablo 13'te görüldüğü gibi yapılandırılmış, yarı yapılandırılmış ve yapılandırılmamış görüşme türlerinin özellikleri verilmiştir. Bu araştırmada araştırmancının alt problemlerine uygun olduğu düşüncesiyle yarı yapılandırılmış görüşme uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme, soruların esnek şekilde kelimelere döküldüğü daha yapısal ve az yapısal görüşme şekillerinin karışımı olarak tanımlanmaktadır (Merriam, 1998).

Yarı yapılandırılmış görüşmeler katılımcılardan elde ettiği net bilgilerden dolayı yüksek derecede yapısal niteliğe sahiptir. Bir sonraki sayfada gösterilen Tablo 14'te sunulan ve araştırmada kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formu sorularıyla şu problemlere cevap aranmıştır:

Tablo 14

Araştırmanın Alt Problemleri ve Yarı Yapılandırılmış Görüşme Soruları

Alt Problemler	Yarı yapılandırılmış görüşme soruları
1) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalar ögesine ilişkin, devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan temalar/konular hakkındaki düşünceniz nedir?
2) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımı ögesine ilişkin, devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan işlevler ve dil kullanımı hakkındaki düşünceniz nedir?
3) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktıları durumları ögesine ilişkin, devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan dil becerileri ve öğrenme çıktıları hakkındaki düşünceniz nedir?
4) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevler ögesine ilişkin, devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan materyaller ve görevler hakkındaki düşünceniz nedir?
5) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamı ögesine ilişkin, devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan öğretme ve öğrenme ortamı (süreci) hakkındaki düşünceniz nedir?
6) Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri ile öğrencilerinin görüşleri nelerdir?	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan değerlendirme türü ve araçları hakkındaki düşünceniz nedir?

Bu araştırmada görüşme türü olarak odak görüşmesi tercih edilmiştir. Odak grup görüşmeleri, yapılanmış ve iyi tanımlanmış hedefleri olan grup görüşmeleridir. Genellikle 8 ila 10 kişiden oluşur (Edmunds, 2000). Ayrıca odak grup görüşmelerinde çoğunlukla 10 soru sorulmaktadır. Bogdan ve Biklen'e (1998) göre odak grup görüşmelerinde bir konu ortaya konur ve katılımcıların konu hakkında yorum yapması sağlanır. Bu çalışmada da öğretmen ve öğrencilerle İngilizce öğretim programına ilişkin görüşmelerin yapılması ve görüşlerine göre İngilizce öğretim programının incelenmesi amaçlanmıştır.

Nitel Veri Araçlarının Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları

Araştırma sonuçlarının inandırıcılığı, bilimsel araştırmaların en önemli ölçütleri arasında yer almaktadır. Yıldırım ve Şimşek'e (2013) göre nitel araştırmaya yapılan önemli eleştirilerden biri güvenilirlik konusunda nicel araştırmalarda kullanılan tanımlar, yöntemler ve testler gibi faktörlerin olmayışıdır. Fakat yazarlara göre nitel araştırmalarda hem güvenilirlik hem de geçerlikle alakalı alınan bir takım önlemler vardır.

Nitel verilerin geçerliliğinin incelenmesi kapsamında görüşme formları uzman görüşüne sunulmuştur. Uzmanlardan biri İngilizce öğretmenliği bölümünde doktorasını tamamlamış bir öğretim üyesi; diğeri de Eğitim Programları ve Öğretim alanında bir öğretim üyesidir. Bu kişiler çalışmanın temel verilerini kontrol ederek katılımcı görüşlerinin güvenilirliğini incelemişlerdir. Ek olarak analizler uzman kişiler ve araştırmacı tarafından beş defa kontrol edilmiştir. Bu şekilde yeterli veri ve görüş elde etmek amaçlanmıştır. Veriler ve elde edilen bulgular detaylı bir şekilde belirtilmiştir. Böylece araştırmayı okuyanların çalışmanın geçerliliği konusunda kişisel kararlar verebilmesi sağlanmıştır. Çalışmanın güvenilirliği için katılımcıların kategorileri, alt kategorileri ve kodları üç araştırmacı tarafından incelenmiştir. Araştırma sürecinde birbirinden ayrı şekilde yapılan üç analiz de mevcuttur. Bu da araştırma bulgularının ve analizlerinin yorum olmaksızın sunulduğunu gösterir. Bu özellikle çalışmanın güvenilirliği açısından önemlidir. Araştırmaya katılan kişilerin özellikleri, araştırmaya seçilme biçimleri, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, verilerin nasıl analiz edildiği, sonuçlara nasıl ulaşıldığı, araştırmacının rolü, araştırmacı ile katılımcılar arasındaki ilişkiler vb. süreçler ayrıntılı bir şekilde rapor edilmiştir.

Tablo 15

Araştırmanın Güvenirlik ve Geçerlik Aşamaları

ADIMLAR	BU TEZDE YAPILANLAR
İNANDIRICILIK	Program geliştirme uzmanı olan tez danışmanının verileri kontrol etmiştir.
AKTARILABİLİRLİK	Program geliştirme uzmanı, araştırmacıların çözümlene ve yapılandırılmalarının da anlamlı olup olmadığını kontrol etmiştir.
TUTARLIK	Araştırmanın raporlama sürecinde ve çözümlemesinde detaylı bir betimleme yapılmıştır.
DOĞRULANABİLİRLİK	Toplanan verilerin birbirine bağlı doğası nedeniyle bulguların doğrulanabilirliği de kısıtlıdır.

Kaynak: Nitel Veri Analizi (Miles ve Huberman, 2016, s.278)

Tablo 15'te görüldüğü üzere araştırmanın inandırıcılığı ve aktarılabilirliği için, program geliştirme uzmanı Fer çalışmanın dikkatli ve sistematik bir şekilde yapılıp yapılmadığını anlamak için ham veriyi kontrol etmiştir. Ayrıca program geliştirme uzmanı, araştırmacıların çözümlene ve yapılandırılmalarının da anlamlı olup olmadığını kontrol etmiştir. Öğretim görevlileri Gökhan ÇEPNİ ve Koray ERGİN de tema kategorilerinin ve öğrencilerin betimleme ifadelerinin metne dökülmüş halini çözümlenmiştir; böylece raporlanan sonuçlarda yüksek seviyede bir güvenilirlik elde edilmiştir. Tutarlık ve doğrulanabilirlik için, okuyucunun bir yargıya varabilmesi için araştırmanın raporlama sürecinde ve çözümlemesinde detaylı bir betimleme yapılmıştır. Fakat toplanan verilerin birbirine bağlı doğası nedeniyle bulguların doğrulanabilirliği de kısıtlıdır.

Verilerin Analizi

Araştırmanın nitel boyutunda, araştırmanın asıl veri kaynağı odak görüşme dökümleri olacağı için Miles ve Huberman'ın (2016) nitel veri çözümlene aşamaları kullanılmış ve işlem sırası Tablo 16'da sunulmuştur:

Tablo 16

Miles ve Huberman'ın Nitel Veri Çözümleme Aşamaları

-
- 1) Temas özet kâğıdının (Ana noktaların genel özeti) ele alınması
 - 2) Kodlar ve kodlamanın yapılması.
 - 3) Örüntü kodlamanın oluşturulması
 - 4) Kısa notların alınması
 - 5) Durum analiz toplantısının yapılması
 - 6) Durum ara özetinin yapılması
 - 7) Kısa durum senaryolarının oluşturulması
 - 8) Önceden yapılandırılmış durumun oluşturulması
 - 9) Ardışık analizin yapılması
-

Kaynak: Miles ve Huberman (2016)

Tablo 16'da belirtilen aşamalar araştırmada aşağıdaki şekilde uygulanmıştır:

Temas özet kâğıdının (araştırmanın ana hatlarının genel bir özeti) oluşturulması amacıyla uygulama esnasında hem öğretmenlerle hem de öğrencilerle yaşanan ilginç olaylar ya da karşılaşılan sorunlar görüşmeye hazırlık ve görüşmenin uygulanması başlıkları altında belirtilmiştir. Kodlar ve Kodlamanın yapılması için de uygulamaya katılan devlet ve özel okul öğretmenleri ve öğrencileri araştırmada kodlarla belirtilmiştir. Devlet okulu öğretmeni 'DÖĞ'; özel okul öğretmeni 'ÖÖĞ'; devlet okulu öğrencisi 'DÖ'; özel okul öğrencisi de 'ÖÖ' olarak araştırmada kodlanmıştır. Ayrıca uygulamaya katılanların cinsiyetleri erkekler için 'E'; kadınlar için 'K' olarak kodlanmıştır. Örüntü kodlama için ise benzer ya da yinelenen ifadeler belirlenmiş ve tek bir başlık altında toplanmak amacıyla kodlanmıştır. Verilerin analizi sürecindeki bir sonraki aşama olan kısa notlar alma aşamasında özellikle görüşmelerin döküm haline getirilmesinden sonra bazı bölümlerin bulgular bölümünde kullanılabilmesidir. Bu notlar sayesinde araştırma sorularına yönelik bulguların temeli oluşturulmuştur. Danışman hocamla yapmış olduğum olağan görüşmeler ya da bazen durum analizi için yaptığımız görüşmeler neticesinde durum analiz toplantılarımızı gerçekleştirerek gerekli yerlerin önemini ön plana çıkarttık ya da gereksiz yerlerin çalışmadan çıkarılmasını sağladık. Durum analiz toplantılarından sonra danışman hocamın

yönlendirmeleriyle ulaştığım bulguları inceleyerek değerlendirmeler yapılmıştır. Ulaştığım bulguları destekleyen veriler tekrardan incelenmiş ve ileriki aşamalar için gündem oluşturulmuştur. Yapılan bu süreç durum ara özeti aşaması kapsamında yapılmıştır. Ulaşılan bulgular neticesinde araştırmada veri alt kümeleri oluşturulmuştur. Miles ve Huberman'ın (2016) veri analiz aşamalarındaki bir sonraki aşama olan kısa durum senaryoları bu çalışmada zamanın kısıtlı olmasından kaynaklı yapılamamıştır. Önceden yapılandırılmış durum aşaması bu araştırmada uygulanmamıştır. Uygulanamaması araştırmacının bu konuda yeteri deneyime sahip olmamasıdır. Çünkü esas olan birçok konuda olduğu gibi, önceden yapılandırılmış bir durumun iyi yapılması için, ne yaptığınızı iyi bilmek zorundasınız (Miles, 1990).

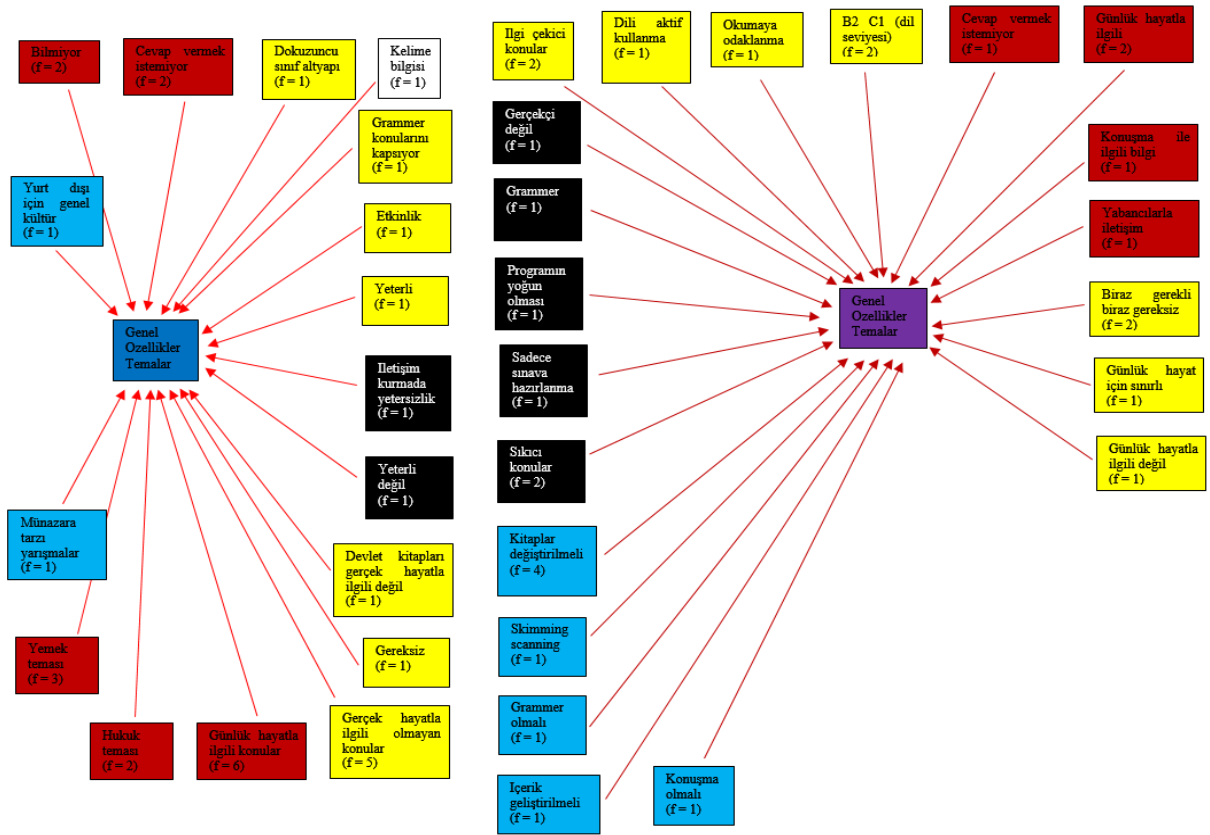
Bölüm 4

Bulgular ve Yorumlar

Birinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalarına/konularına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programının genel özellikleri ve programda uygulanan konular hakkındaki düşünceleri sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu Öğrencileri

Özel Okul Öğrencileri

Şekil 6. İngilizce öğretim programının temalarına/konularına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 17 tema ve bu temalara ait toplam 31 görüş; özel okulda 21 tema ve bu temalara ait toplam 29 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda bilmediğini ve cevap vermek istemediğini belirten ikişer görüş bulunmaktadır. Bu konuda DÖ3, DÖ5, DÖ7 ve DÖ9 görüş belirtmiştir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Devlet kitabından işlemediğimiz için devlet bizden ne bekliyor tam bilmiyorum ama hocalarımız bizden yapabileceğimizin bir tık fazlasını istiyorlar. Yani her zaman elimizden gelenin en iyisini yapalım diye uğraşıyorlar. Tabi herkes yapamıyor bunu.” (DÖ7)

Devlet okulu öğrencileri dokuzuncu sınıf altyapı ($f = 1$), gramer konularını kapsıyor ($f = 1$), kazanımlar ($f = 1$) ve ilgi çekici ($f = 1$) temaları konusunda görüş bildirmişlerdir. Bu temalarla ilgili görüş bildirenler DÖ1 ve DÖ8'dir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Genel özellikleri yani genel olarak İngilizcenin bütün gramer konularını kapsıyor. Yani şey gibi sürekli konuları üstüne koyuyor. Ve dokuzuncu sınıf İngilizcesi bizim için bir altyapıdır.” (DÖ8)

Devlet okulu öğrencilerinden DÖ6 iletişim kurmada yetersizlik ($f = 1$) ve yeterli değil ($f = 1$) olarak adlandırılabilir görüşler belirtmiştir. Görüş aşağıda verilmiştir:

“Dediğim gibi elbette faydası var ama yeterli olduğunu düşünmüyorum. Dokuz senedir neredeyse İngilizce görüyoruz ona rağmen dokuzuncu sınıfta yeterli bir İngilizceye sahip değiliz. Yeterli bir iletişim kuramıyoruz.” (DÖ6)

Devlet okulu öğrencileri (DÖ2, DÖ3, DÖ5, DÖ6, DÖ7, DÖ10) devlet kitapları gerçek hayatla ilgili değil ($f = 1$), gereksiz ($f = 1$) ve gerçek hayatla ilgili olmayan konular ($f = 5$) hakkında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Konuları biraz yetersiz buluyorum. Çünkü İngilizcenin konuşulduğu ülkeler hakkında daha çok genel kültür verilmesini isterdim. Para birimleri olsun, bayrakları olsun, sahip oldukları değerler kültürler olsun... Çünkü yurt dışına çıktığımızda direk boş kalmayalım. Üniteler de bu şekilde dizayn edilsin isterdim açıkçası.” (DÖ10)

Devlet okulu öğrencileri (DÖ2, DÖ3, DÖ4, DÖ5, DÖ7, DÖ8, DÖ9) günlük hayatla ilgili konular ($f = 6$), hukuk teması ($f = 2$) ve yemek teması ($f = 2$) ile ilgili görüş ifade etmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Genelde yaşıma uygun zorlukta seçiyorlar. İçerik olarak da genellikle hayatın içinden mümkün olduğunca seçmeye çalışıyorlar kullanabildiğimiz şeyleri ama yani İngilizceyi pek kullanmadığımız için günlük hayatta zor yani.” (DÖ9)

Devlet okulu öğrencileri (DÖ) münazara tarzı yarışmalar ($f = 1$) ve yurt dışı için genel kültür ($f = 1$) konularında görüş belirtmiştir. Örnek olarak DÖ görüşü aşağıda verilmiştir:

“Yani bu konuda ne yapılabilir bizim okulda yapılıyor yani münazara tarzı yarışmalar ve benzeri şeyler aklıma ilk bu geldi.” (DÖ9)

Özel okul öğrencileri (ÖÖ2, ÖÖ3, ÖÖ4, ÖÖ5, ÖÖ9, ÖÖ10) ilgi çekici konular ($f = 2$), dili aktif kullanma ($f = 1$), okumaya odaklanma ($f = 1$), B2 C1 ($f = 2$), biraz gerekli biraz gereksiz ($f = 2$), günlük hayat için sınırlı ($f = 1$) ve günlük hayatla ilgili değil ($f = 1$) konularında görüş belirtmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Mesela kitapta konuşma İngilizcesi olarak Gerçekten çok fazla eğitici öğretici şeyler var ama yani birazı kısıtlı yani dışarda kullanma açısından.” (ÖÖ4)

Özel okul öğrencileri (ÖÖ1, ÖÖ4, ÖÖ6, ÖÖ7) cevap vermek istemiyor ($f = 1$), günlük hayatla ilgili ($f = 1$), konuşma ile ilgili bilgi ($f = 1$) ve yabancılarla iletişim ($f = 1$) konularında görüş ifade etmişlerdir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Konular hayatın alanından alınmış konular mesela eğitim konusu var ulaşım konusu var. Ülkelerde nasıl ulaşım var. Genel kültür noktasında bizi geliştiren konular. O yüzden bence konular gayet güzel. Sadece içerikleri geliştirilebilir.” (ÖÖ6)

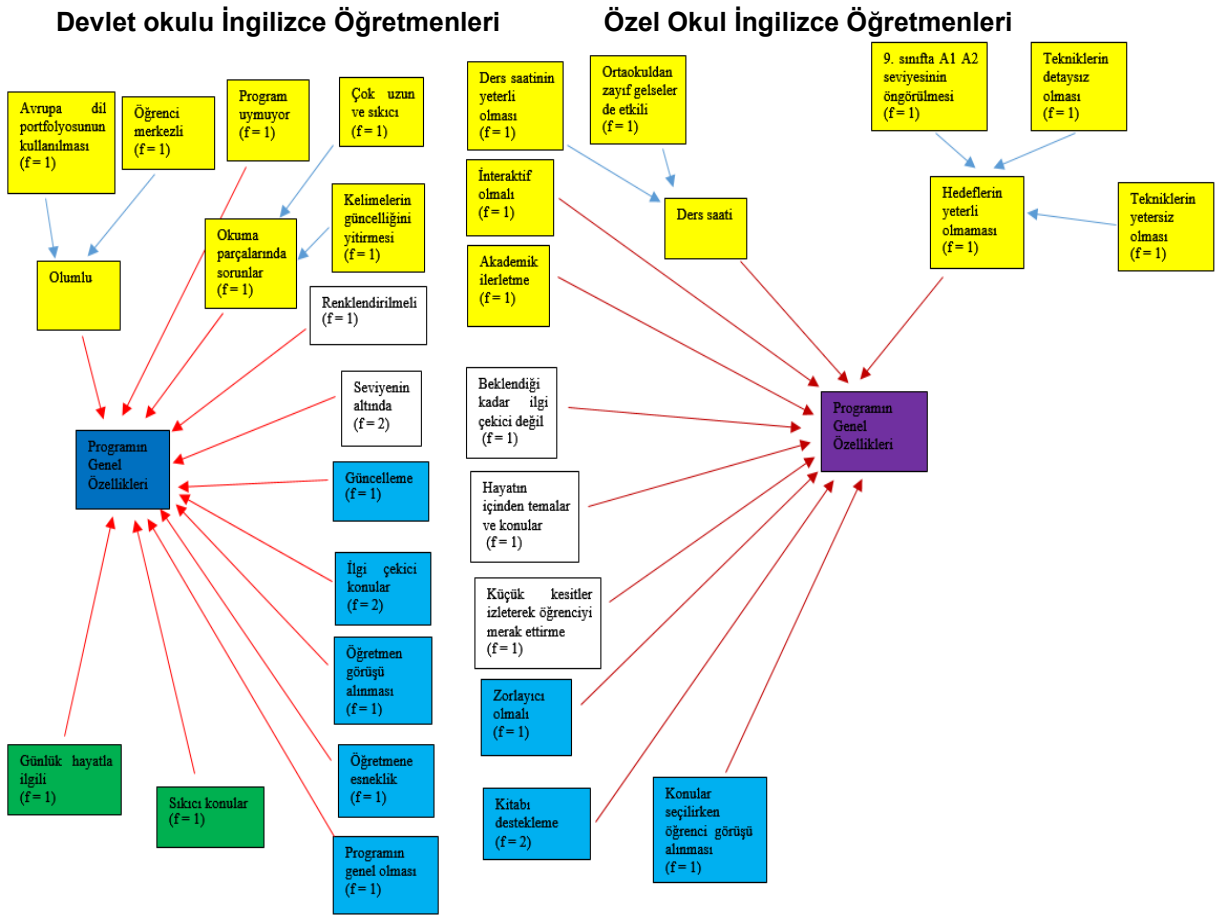
Özel okul öğrencileri (ÖÖ3, ÖÖ6, ÖÖ8, ÖÖ9, ÖÖ10) gerçekçi değil ($f = 1$), grammer ($f = 1$), programın yoğun olması ($f = 1$), sadece sınava hazırlanma ($f = 1$) ve sıkıcı konular ($f = 2$) hakkında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Açıkçası grammar açısından çok eksik olduğunu düşünüyorum. Sadece okuma becerisine odaklanmış durumda ve bu durum benim İngilizcemi çok yönden geliştiremiyor.” (ÖÖ3)

Özel okul öğrencileri (ÖÖ2, ÖÖ3, ÖÖ5, ÖÖ6, ÖÖ10) kitaplar değiştirilmeli ($f = 4$), skimmingscanning ($f = 1$), grammer olmalı ($f = 1$), içerik geliştirilmeli ($f = 1$) ve konuşma olmalı ($f = 1$) konularında görüş belirtmiştir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Kitabımız bize yeterince hitap etmiyor. Kitabımızdaki becerileri daha önceden kazandığımızı düşünüyorum. Kitabımızın bize bir faydası olmadığını bu yüzden” (ÖÖ5)

Birinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “9. sınıf İngilizce öğretim programı hakkındaki görüşleri ve programdan yararlanıp yararlanmadıkları” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Şekil 7. İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 12 tema ve bu temalara ait toplam 16 görüş; özel okulda 10 tema ve bu temalara ait toplam 14 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda faydalı teması ile ilgili 2 katılımcı (DÖĞ9 ve DÖĞ10) görüş belirtmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Avrupa dil portfolyosunun kullanılması programda olumlu katkı sağlıyor. Güzel düşünüyorum.” (DÖĞ9)

Devlet okulunda çalışan DÖĞ6 okuma parçalarındaki sorunlara dikkat çekmiştir. Görüşü şu şekildedir:

“Özellikleri açısından readinglerdeki konuların çok uzun ve çok sıkıcı olduğunu düşünüyorum. Özellikle readinglerde geçen kelimelerin çok böyle update olması gerekiyor. Kişiler kullanılıyor hani özel, ünlü kişiler fakat bir bakıyorsunuz artık hayatta olmayan kişilerle ilgili present cümleler görebiliyoruz. Dolayısıyla böyle çok sık update edilmesi gereken temaların dışında olması çok daha mantıklı olur.” (DÖĞ6)

Devlet okulunda ayrıca program uymuyor ($f = 1$), renklendirilmeli ($f = 1$), seviyenin altında ($f = 1$), güncelleme ($f = 1$), ilgi çekici konular ($f = 2$), öğretmen görüşü alınması ($f = 1$), öğretmene esneklik ($f = 1$), programın genel olması ($f = 1$), sıkıcı konular ($f = 1$) ve günlük hayatla ilgili ($f = 1$) olarak adlandırılacak temalar ortaya çıkmıştır. Bu konularda DÖĞ8, DÖĞ7, DÖĞ9, DÖĞ6, DÖĞ10 görüş belirtmiştir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Çocukların sevdiği konular genelde sakıncalı görülüyor. Onlar çıkartılıyor çünkü bizde sakıncalı konular var biliyorsunuz. Kılık kıyafet, kelimeler bazında o kullanılamaz bu kullanılamaz... Mesela film konusu sakıncalı aslında çünkü her filmde de bulamıyorsunuz Talim Terbiyenin süzgecinden geçiyoruz bizim ortaöğretim programları. Her ne kadar bizim hoşumuza da gitse bazı büyüklerimizin hoşuna gitmiyor.” (DÖĞ7)

“Konular hakkında yani konuların ana çerçevesi olmalı içine öğrenci potansiyeline, öğrettiği gruba göre öğretmen doldurmalı ana çerçeve detaylandırılmadan sadece bir çerçeve program olmalı bana göre. Altındaki kullanacağımız işte yapıları, kelimeleri bu her okul için her sınıf için değişebilir yani bunu kendimiz oluşturabiliriz bana göre. Açıkçası daha esnek davranabilmeli öğretmen. Sadece bir çerçeve olmalı çerçevenin içinde hareket edebilmeliyiz.” (DÖĞ8)

Özel okulda hedeflerin yeterli olmaması teması ile ilgili ÖÖĞ5 üç görüş belirtmiştir. Görüşü şu şekildedir:

“Hedeflerinin yeterli olduğunu düşünmüyorum. 9. sınıfta A1 ve A2 seviyesinin ön görülmesi eğitim sistemimizin yetersizliğini ve işlevsizliğini gösteriyor bence. 4. Sınıftan 9. sınıfa kadar 5 yıl var ve bu sürede en azından öğrencilerin B1 seviyesine ulaşmış olması gerekir. Ayrıca hedeflere ulaşırken önerilen teknikler yetersiz ve detayız olarak programda yer bulmuş.” (ÖÖĞ5)

Ders saati ile ilgili ÖÖĞ1 iki görüş belirtmiştir. Görüşü aşağıda verilmiştir:

“Yani, 9. sınıf programı ders saati olarak 9 saat 8 saat ben giriyorum 2 saat de skills hocası giriyor ve bence etkili. Benim girdiğim sınıflarda etkili. Başta ortaokuldan zayıf gelseler de bizim program uygulandıkça karşılığını dönütlerini alıyoruz. Yani bence etkili bir program.” (ÖÖĞ1)

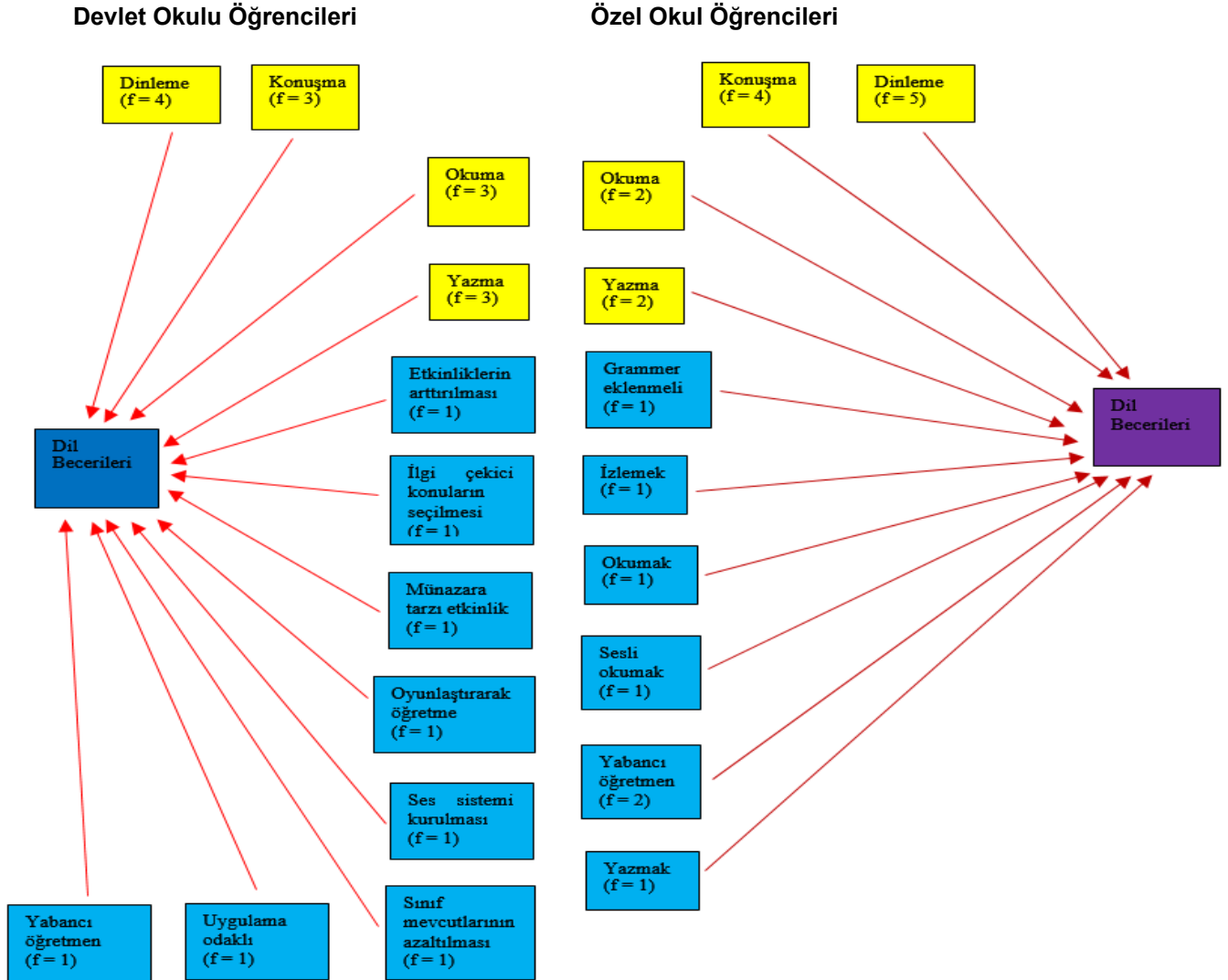
Özel okulda çalışan öğretmenler ayrıca interaktif olmalı ($f = 1$), beklendiği kadar ilgi çekici değil ($f = 1$), hayatın içinden temalar ve konular ($f = 1$), küçük kesitler izleterek öğrenciyi merak ettirme ($f = 1$), zorlayıcı olmalı ($f = 1$), kitabı destekleme ($f = 2$) ve konular seçilirken öğrenci görüşü alınmalı ($f = 1$) başlıkları altında toplanabilecek görüşler ifade etmişlerdir. Bu görüşleri ÖÖĞ1, ÖÖĞ2, ÖÖĞ3, ÖÖĞ4, ÖÖĞ5 belirtmiştir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Kesinlikle kitaplar menü gibi kullanılmalı, ders kitabı sırf ders kitabı olduğu için sayfa sayfa yapılmamalı bence bir öğretmen öğrencinin bireysel farklılığını fark edip neye ihtiyacı olduğunu fark edip kitabın bazı yerlerini elimine edip dışardan extra authentic material getirip birazcık kendinden bir şeyler katarsa iş daha hızlı gider.” (ÖÖĞ2)

“Evet kitaplar grammer konularını öğretiyor, temaları güzel ama mesela o temanın sonunda şöyle bir şey olsa; hadi bakalım bununla ilgili bir powerpoint hazırlayın, public speech yapın, eye contact önemli olsun gibi onlara challengelar verilmeli ki bunlar gerçekten çok ilgilerini çekiyor. Yoksa Temalar güzel.” (ÖÖĞ4)

İkinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine“9. sınıf öğretim programında uygulanan işlevler ve dil kullanımı hakkındaki düşünceleriniz nedir? Derste dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinden hangisi daha iyi öğreniliyor ve bu iyi öğrenilme sebepleri nelerdir? İyi öğrenilmeyen becerilerle alakalıda önerileriniz nelerdir?”

sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Şekil 8. İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 12 tema ve bu temalara ait toplam 21 görüş; özel okulda 10 tema ve bu temalara ait toplam 20 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda DÖ4, DÖ6, DÖ7, DÖ9 tarafından dinleme (f = 4), DÖ1, DÖ2, DÖ5 tarafından konuşma, DÖ3, DÖ4, DÖ6 tarafından okuma, DÖ4, DÖ8, DÖ10 tarafından yazma konusunda görüş bildirilmiştir. Örnek görüşler şu şekildedir:

“Ben en iyi Dinlemeyle öğreniyorum çünkü çok iyi konuşamıyorum. Sınıftaki arkadaşlarım da çok iyi konuşamıyor ama öğretmenim kendini

geliştirdiği için bu konuda onu dinlerken çok rahat dinliyorum. Çok fazla okuma yapmıyoruz zaten derslerde genelde dinleme yapıyoruz” (DÖ7)

“Konuşmanın daha iyi öğrenildiğini düşünüyorum çünkü kitabımızda bulunan etkinlikler öğretmenlerimizle yaptığımız etkinlikler bazen münazara yapılıyor bazen performans ödevleri veriliyor bunlar biraz daha konuşmayı yönlendirme konusunda okuma, yazma, dinleme her lisedeki gibi olması gerektiği gibi” (DÖ1)

“Okuma diye düşünüyorum. Çünkü okuma olduğu zaman hani okuyacak kişi biz olduğumuz için aklımızda kalıyor ve ister istemez orda bir okumayı gerçekleştiriyor. Yine de yazma da özellikle derse katılma açısından ya da hocamızın verdiği ödevler arasından şey yapsak ta... Dinleme açıkça söyleyebilirim ki öğrenciler dinlemeden nefret ediyor. Konuşmaya da pek bayıldığımı söyleyemem aslında konuşmayı seven biriyim ama İngilizce konuşmayı herkes sevmiyor.” (DÖ3)

“Konuşma becerilerimizi fazla geliştiremiyoruz. Çünkü sınıfta 27 kişiyiz Yani derste 40 dakika haftada 4 saat dersimiz oluyor bu süreçte çok fazla konuşmıyoruz konuşma konusunda Kendimizi çok fazla yetiştiremiyoruz. Ama yazma ödevlerimizde kendi geliştirebiliriz dinlemelerimizi yapıyoruz kitaptan kitabımızda bol bol dinleme şeyleri var okumalarda da çok fazla kelime öğrenebiliyoruz bu noktada kendimizi geliştirebileceğimizi düşünüyorum” (DÖ4)

Devlet okulundaki öğrenciler etkinliklerin artırılması ($f = 1$), ilgi çekici konuların seçilmesi ($f = 1$), münazara tarzı etkinlik ($f = 1$), oyunlaştırarak öğretme ($f = 1$), ses sistemi kurulması ($f = 1$), sınıf mevcutlarının azaltılması ($f = 1$), uygulama odaklı ($f = 1$) ve yabancı öğretmen ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Yurt dışına gittiğimde görmüştüm oyunsal şekilde yapıyorlar ve konuşmak için hevesleniyorsun. Öğrenci olarak sen de bir şeyler katmak istiyorsun ya da arkadaşının söylediği bir şeyi değiştirmek istiyorsun. O şekilde olursa çok daha iyi olur bence.” (DÖ10)

“Bununla ilgili önerim sadece yabancı bir hoca gelse daha önce okulumuzda vardı böyle bir şey hoca sınıfa giriyor ve sadece İngilizce konuşarak bir dersi geçiriyorsun sadece konuşma dersi” (DÖ4)

Özel okulda ÖÖ2, ÖÖ4, ÖÖ6, ÖÖ9 ve ÖÖ10 tarafından dinleme ($f = 5$), ÖÖ1, ÖÖ5 ve ÖÖ7 tarafından konuşma ($f = 4$), ÖÖ9 ve ÖÖ10 tarafından okuma ($f = 2$) ve ÖÖ3 ve ÖÖ6 tarafından yazma ($f = 2$) konularında görüş bildirilmiştir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Dinleme aslında çünkü konuşurken dinliyorsun... Konuşma aslında ya. Konuşma daha iyi çünkü bir şey anlatırken kendime başvuruyorum. Başkalarının sorularına kendi cümlelerimle karşılık veriyorum.” (ÖÖ1)

“Kesinlikle dinleme ve okuma diyebilirim. Çünkü İngilizce müzik dinlemek ve kitap okumak çok hoşuma gidiyor. Ordan da kelime öğreniyorum ki bu da seviyemi geliştiriyor. Ve dinleme ve okuma da fazla bir şey yapmamıza gerek kalmıyor stres olmuyor yani. Ve daha kolay öğrenildiği düşünüyorum.” (ÖÖ10)

“Yazmayı hoca sadece kitaptaki etkinlikleri veriyor. Onları da hepsi sağ olsun kendi okuyor ve geliştirmemiz gereken noktaların altını çiziyor ve bizimle görüşüyor.” (ÖÖ6)

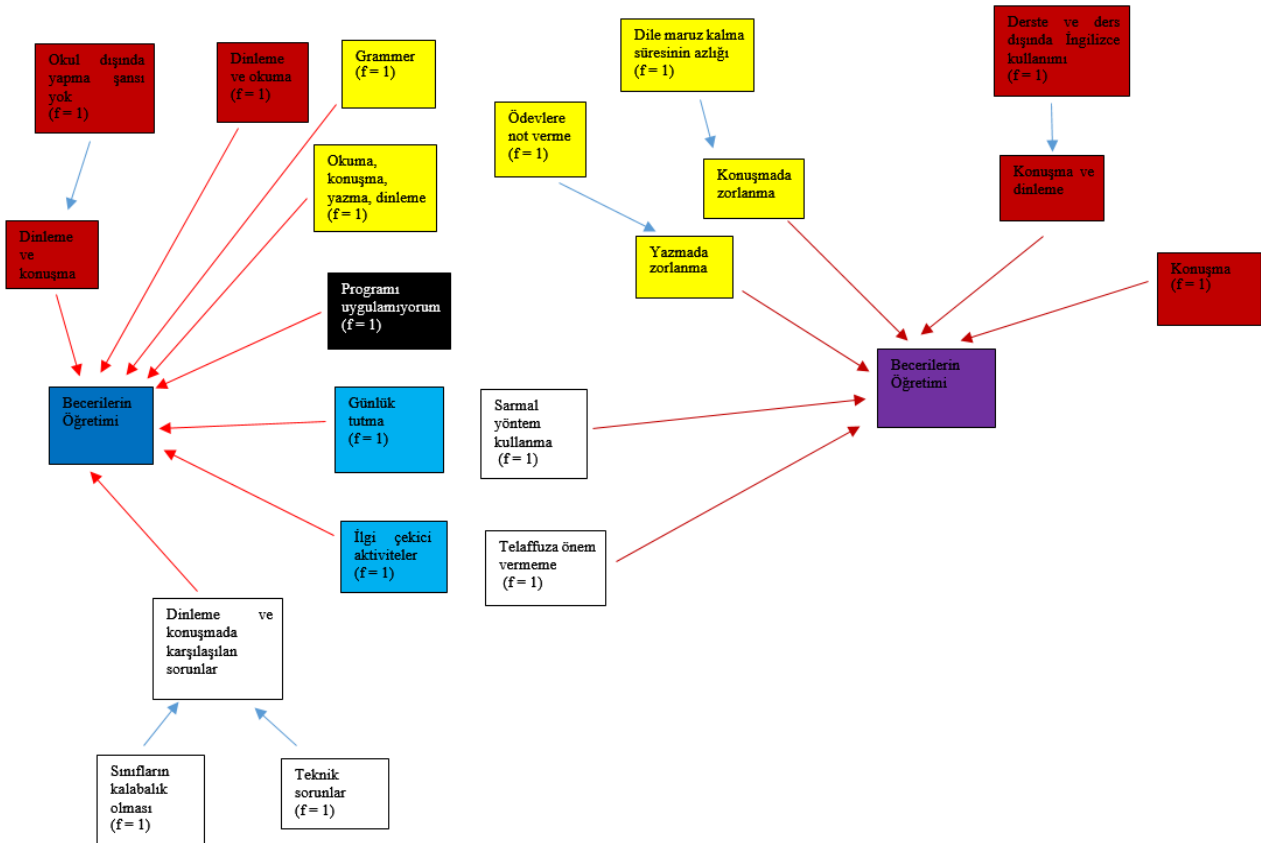
Özel okuldaki öğrencilerden ÖÖ1, ÖÖ2, ÖÖ3, ÖÖ9, ÖÖ10 gramer eklenmeli ($f = 1$), izlemek ($f = 1$), okumak ($f = 1$), sesli okumak ($f = 1$), yabancı öğretmen ($f = 2$) ve yazmak ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüşler şu şekildedir:

“Konuşma için belki daha çok yabancı hocamız olabilir. Bir tane var bizim okulda ama hep meşgul ya da haftada 2 saat bize geliyor onda da çok konuşamıyoruz. Yazma benim en çok sıkıntı çektiğim sevmediğim ders. Yazmayı sevmiyorum. O yüzden yorum yapamayacağım.” (ÖÖ9)

İkinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “9. sınıf öğretim programında uygulanan işlevler ve dil kullanımı hakkındaki düşünceleriniz nedir? Derste dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinden hangisi daha iyi öğreniliyor ve bu iyi öğrenilme sebepleri nelerdir? İyi öğrenilmeyen becerilerle alakalı önerileriniz nelerdir?” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu İngilizce Öğretmenleri

Özel Okul İngilizce Öğretmenleri

Şekil 9. İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 8 tema ve bu temalara ait toplam 9 görüş; özel okulda 6 tema ve bu temalara ait toplam 6 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda dinleme ve konuşma; dinleme ve okuma; okuma, konuşma, yazma ve dinleme ve grammer olarak adlandırılan temalar DÖĞ6, DÖĞ10, DÖĞ9, DÖĞ7 tarafından ifade edilmiştir. Örnek görüşler şu şekildedir:

“Yani bizim çocuklarımız dinleme ve okuma daha baya aktifler. Bunun üzerine çok aktif bir şekilde çalışıyoruz. Yazma ve konuşmada biraz daha sanki geride kalıyorlar gibi geliyor.” (DÖĞ10)

“Okuma dinleme sıralayacak olursam. Şöyle diyelim okuma konuşma yazma ve dinleme şeklinde sıralayabiliriz.” (DÖĞ9)

Dinleme ve konuşmada karşılaşılan sorunlarla ilgili DÖĞ7 iki görüş belirtmiştir. Katılımcının görüşü aşağıda verilmiştir:

“Güya kazanımlar eşit olarak belirtiliyor ama ben bunların doğru düzgün yapılabileceğini sanmıyorum. Örneğin dinlemenin yapılabileceğine inanmıyorum. Öğretmen EBA’dan indirecek, ses kayıtları o kadar kötü ki ‘Listen and repeat’ diyor mesela bıdıdıdıdı gidiyor. Bu programa göre yazılmış bir kitapla dersi götürmek çok zor. Yani, program güzel düşünceler çok güzel ama uygulanabilirliği açısından bazen sıkıntı yaşıyoruz. Konuşma... Sınıflar çok kalabalık. Yani 30 35 40 kişilik sınıflarda mümkün değil. Bir dilin öğrenilebilmesi için en fazla 15-20 kişilik sınıflar oluşturulmalıdır. Proje okullarında dahi 30 kişi. Biz onlarda bile çok zorlanıyoruz. Birbirimizi kandırmayalım. Gene olay grammar a dönüyor diyelim. Kâğıt küreğe dönüyor bir noktadan sonra. Kendini kurtaran çocuk kurtarıyor. Olmaz mı olur ama kişisel bireysel yetenekle oluyor.” (DÖĞ7)

Bu görüşlerin dışında katılımcılar ayrıca programı uygulamıyorum ($f = 1$), günlük tutma ($f = 1$) ve ilgi çekici aktiviteler ($f = 1$) başlıkları altında özetlenebilecek görüşler bildirmişlerdir. Günlük tutma ve ilgi çekici aktivitelerle ilgili örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Şey olabilir dediğim gibi az önce ilgilerini çekmek için onları sevdikleri mekâna gönderip sevdikleri aktivitelerle ilgili gerçek hayatla ilgili aktiviteler hazırlatırsak bunun çok iyi olacağını düşünüyorum. Bir de bu konuşma becerilerini hani daha sonra bir rapor ya da bir günlük ya da bir gazete şeklinde yazıya dökerlerse iki beceriyle bir arada hallederler ve çocuklarında hiç unutamayacakları bir anı olur bu.” (DÖĞ10)

Özel okulda çalışan öğretmenlerden ÖÖ3 ve ÖÖ1 konuşma ($f = 1$) ve konuşma ve dinleme ($f = 1$) konularında görüş belirtmişlerdir. Görüşler aşağıda verilmiştir:

“Konuşma her türlü daha iyi öğretiliyor. Ben tabi ek olarak konuşmayı biraz daha çoğaltıyorum. Öğrenciler mutlaka ellerinde bir şeylerin olmasını istiyor çünkü olamayınca el ayak oynamaya başlıyor. O yüzden önlerinde bir şeyler olduğu sürece onları konuşturmak için taslak gibi bir şey kullanırsam daha çok konuşuyorlar ve onların seveceği bir şey olursa çok daha iyi konuşuyorlar. Konuşmaya istekli olmadıkları zaman da ben destek olmaya çalışıyorum.” (DÖĞ3)

“Yani konuşma ve dinleme becerileri çok iyi öğreniliyor. Çünkü ben sınıfta asla, asla demeyelim de tek kelime falan bazen Türkçe verebiliyorum ama

genellikle Türkçe kullanmıyorum sınıf dışında da psikolojik bir sorun olmadıkça Türkçeye dönmüyorum. Ve sınıf içinde ve sınıf dışında dinleme ve konuşmanın etkili olduğunuz düşünüyorum.” (DÖĞ1)

ÖÖĞ2 konuşmada, ÖÖĞ1 ise yazmada zorlanması konusunda görüş bildirmişlerdir. Örnek olarak ÖÖĞ2'nin görüşü aşağıda verilmiştir:

“Integrated-skills dediğimiz bu dört ana beceri her yerde var 2. Yabancı dil, 3. Yabancı dil her neyse. Hepsi birbirine bağlantılı hani hiçbirini birbirinden ayıramam ama konuşa kısmında biz biraz çuvalıyoruz. Neden her şeyden önce biz authentic bir şey yapmıyoruz burası Türkiye cumhuriyeti, teneffüste zil çaldığı zaman Türk arkadaşları var servise bindiği zaman Türk arkadaşları var evet gittiği zaman Türk anne baba var, çocuk İngilizceye maruz kalmıyor yani acquisition edinemez. Nasıl çocuk 0-2 yaşında duyar sonra üretime geçer, burada duymadan bir şey üretmesini ekliyoruz adamdan. 2 tane listening yapacak hocada derste İngilizce konuşacak bizimkisi de İngilizce konuşacak. Mümkün değil, maruz kalması lazım, çok fazla izlemesi çok fazla konuşacağı fırsatın olması, açıkçası zorlanması lazım. Neden yurt dışına giden birisi bir yıl sonra İngilizce şakımaya başlıyor? Mecbur çünkü! Biz mecbur edemiyoruz ki, haftada 8 saatlik dersler onların süresi bile saat değil 40 dk. Öğrenci derste İngilizce konuşuyor söz hakkı vermeye çalışıyor en az bir defa mutlaka ama çocuktan kesintisiz fluent akıcı İngilizce bekliyoruz. Ütopya yani çok zor bir şey. Gerçekçi olmak lazım.” (ÖÖĞ2)

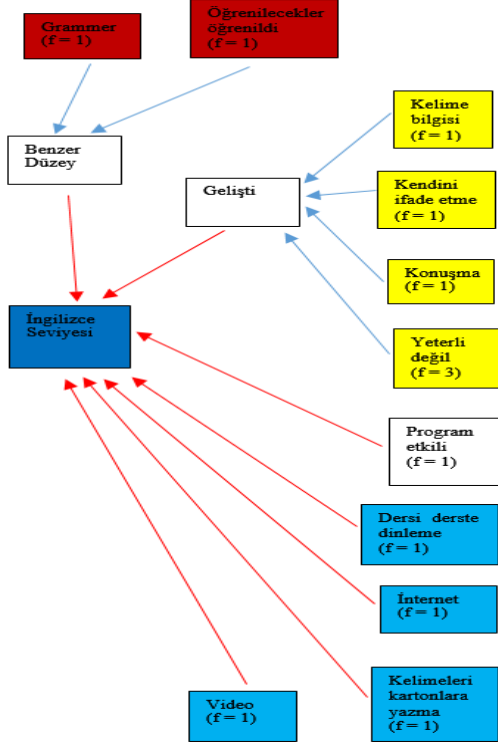
Özel okulda çalışan öğretmenlerden ÖÖĞ4 ve ÖÖĞ5 sarmal yöntem kullanma ($f = 1$) ve telaffuza önem vermeme ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Program sürekli üretme becerilerini ön plana aldığını söylese de bu durum pek böyle gerçekleşmiyor kanaatimce. Mesela telaffuza önem verilmezse öğrenmenin başında ne zaman önem verilecek? Daha iş başından gevşek bırakılmış. Otantik materyaller az in put az haliyle üretimde düşük verimsiz ve kalitesiz olacaktır.” (ÖÖĞ5)

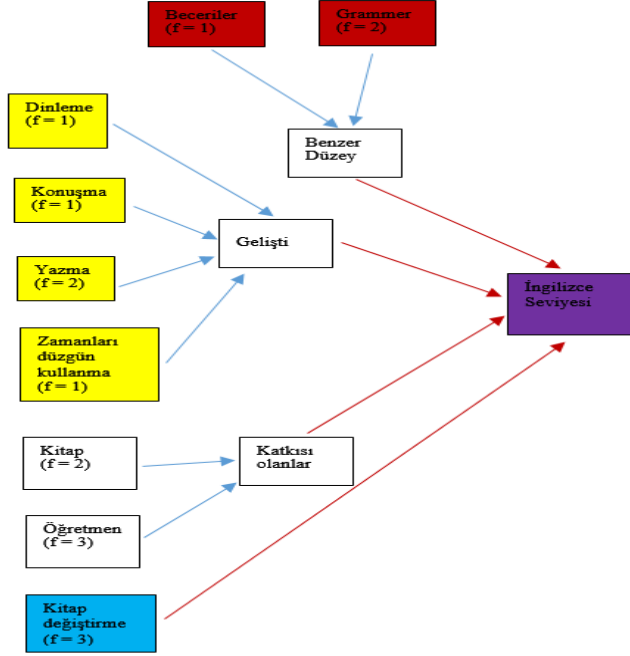
Üçüncü Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine“Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan dil becerileri ve öğrenme çıktıları hakkındaki

düşünceleriniz önerileriz nedir?” sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu Öğrencileri

Özel Okul Öğrencileri

Şekil 10. İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda benzer düzey ve gelişti konularında görüş ifade edilmiştir.

Devlet okulunda benzer düzey ($f = 2$) teması ile ilgili DÖ5 ve DÖ9 görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Yok... Gelişme olmadı değil de ne bileyim ben 3 yıldan beri İngilizce gören biriyim bu süreç içerisinde. Bana öğrenebilecekleri her şeyi öğrettiler buna eklenebilecek bir şey yok zaten.” (DÖ5)

Devlet okulundaki öğrencilerden DÖ1, DÖ4, DÖ7, DÖ8, DÖ9, DÖ10 geliştiğine ilişkin görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Dediğim gibi konuşma konusunda etkinlikler dolayısıyla geliştirdim. Okuma yazma konusunda fazla bir gelişmişlik yok bence ama konuşma konusunda çok geliştiğimi düşünüyorum.” (ÖÖ1)

Devlet okulundaki DÖ2 dersi derste dinleme ($f = 1$), internet ($f = 1$), kelimeleri kartonlara yazma ($f = 1$) ve video ($f = 1$) konularında görüş ifade etmiştir. DÖ2'nin görüşü aşağıda verilmiştir:

“İnternette bol kaynaklar var. İngilizce video izlesinler. İngilizce film izlesinler. Derse biraz daha odaklanmaya çalışsınlar. En önemlisi dersi derste dinlemek. Yüzde 70'ini bu oluşturuyor. Dersi derste dinleme. Zaten hoca oradaki şeyleri söylüyor. Geri kalan da senin kelime bilgine kalıyor. Bunu da eğer yazarak öğreniyorsan yazabilirsin. Okuma ile öğreniyorsan büyük kartonlara yazıp odanın belli başlı bölümlerine asabilirsin.” (DÖ2)

Özel okuldaki ÖÖ3 ve ÖÖ5 benzer düzeyde olduğuna ilişkin görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş şu şekilde verilmiştir:

“Düşünmüyorum dil becerilerimin geliştiğini hem gramer olarak hem dil bileğisin olarak aynı düzeyde oluşumu düşünüyorum gördüğümüz kitaptan dolayı, kitabımız dediğim gibi bize gerekli olan becerileri katmıyor.” (ÖÖ5)

ÖÖ1, ÖÖ3, ÖÖ8 ve ÖÖ10 geliştiğine ilişkin görüş ifade etmişlerdir. ÖÖ bu yöndeki görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Eskiden zamanları çok düzgün kullanamazken şimdi uygun bir şekilde kullanabiliyorum.” (ÖÖ1)

ÖÖ1, ÖÖ3 ve ÖÖ4 katkısı olanlarla ilgili görüş ifade etmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Ben kendimi çok fazla ilerlediğini düşünüyorum çünkü buraya geldiğim zaman biraz eksik gelmiştim. Ortaokul bilgilerim biraz eksikti ama öğretmenimle gerek kitaplarla güzel tamamladım diye düşünüyorum.” (ÖÖ4)

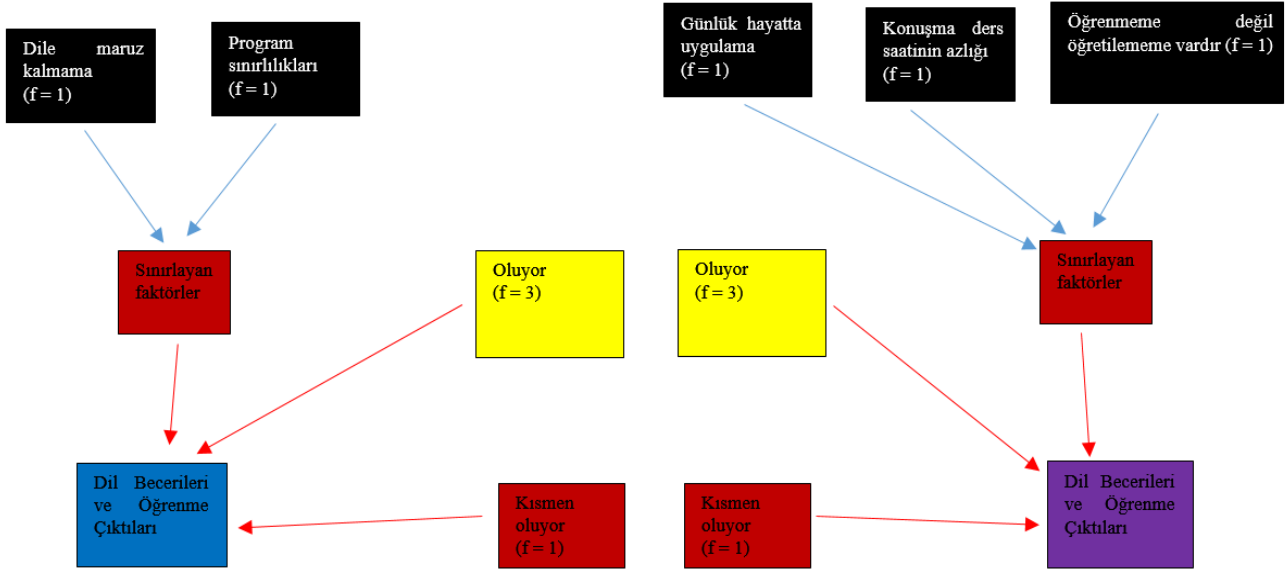
Kitabın değiştirilmesi konusunda ÖÖ2, ÖÖ3 ve ÖÖ5 görüş bildirmiştir. Örnek olarak ÖÖ2'nin görüşü aşağıda verilmiştir:

“Yani daha çok.... Bilmiyorum. Başka bir kitaptan bir şeyler yapabiliriz.” (ÖÖ2)

Üçüncü Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan dil becerileri ve öğrenme çıktıları hakkındaki düşünceleriniz önerileriz nedir?” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu İngilizce Öğretmenleri

Özel Okul İngilizce Öğretmenleri

Şekil 11. İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda oluyor, kısmen oluyor ve sınırlayan faktörler olmak üzere üçer tema ortaya çıkmıştır. Bu temalarla ilgili devlet okulunda 6, özel okulda ise 7 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda oluyor ($f = 3$) teması ile ilgili DÖĞ6, DÖĞ8 ve DÖĞ10 görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Biz 9. sınıfta burada B1+ okutuyoruz. B1+ okutup B2 düzeyine getiriyoruz. Tabi hepsi için geçerli olmayabiliyor. Sınıfta firelerimiz oluyor ama genelde sınıfın büyük bölümünü bu düzeye getiriyoruz. B1 ya da B1+ şeklinde 9. sınıftan 10. Sınıfa geçiyorlar.” (DÖĞ8)

Devlet okulunda çalışan öğretmenlerden DÖĞ7 kısmen olduğunu düşünmektedir. Görüşünü şu şekilde ifade etmiştir:

“Tam programın istediği gibi A 2 oluyor diyemem ama belki de oluyordur. Ama gelişimi bireysel olacak. Çocuğu işin içine çekebilerseniz ya da çocukta o istek varsa içinde zaten ilerliyor. Çünkü biz haftada 4 saatle, 6 saatle, 20 saatle falan İngilizce öğrenilmez. İngilizce bireysel bir olaydır. Biz ancak rehberlik yapabiliriz. Biz sadece burada İngilizce diye bir dil var demek. Bizim sınıflarda yaptığımız odur.” (DÖĞ7)

Sınırlayan faktörlerle ilgili DÖĞ6 ve DÖĞ7 görüş bildirmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Maalesef işte bizim o program dediğimiz olay çok bağlıyor işte gereksiz gramer üzerinde durulması aşırı worksheet yapılması biz çocukları aslında nedir o 4 beceriyi A1 i bitirip A2 ye geçebilecek A2den B1 e geçecek yani normalde aslında o standarda uyularak dersler işlenebilirse çok rahatlıkla bence yapılabilir.” (DÖĞ6)

Özel okulda çalışan öğretmenlerden üçü (ÖÖĞ1, ÖÖĞ2, ÖÖĞ3) gelişme olduğu yönünde görüş bildirmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Ben dilin biraz yetenek biraz da bilim olduğunu düşünüyorum yani zeki bir çocuğun dil öğrenmemesi diye bir şey yok, öğretilmemesi var ona inanıyorum. Yani her çocuğun ulaşabileceği bir zekâ tipi vardır öyle ya da böyle mutlaka bir input olur ama bazı çocuklar gerçekten çok yetenekli oluyor, çıktı noktasında bazı çocuklar inanılmaz ilerliyor mesela fen liselerimiz bizim 500 tam puanla gelen %1’lik derece yapacak çocuklardır, bunlar bizi hiç şaşırtmazlar lise 4 de. Bu çocuklar sıfır İngilizce ile gelir, ama diğer çocuklar 8 yıl İngilizce görmüş olarak gelir ve bu çocuklar (fen lisesi) 1 yılda açığı kapatır. Demek ki bu biraz zekâ istek özveri, biraz çalışma, çalışma alışkanlığı, birazda hayatından fedakârlık yapmak sinemaya gitmek yerine ders çalışmak kitap okumak gibiyle oluyor bence, biraz içinde olması gerek. Bizim çocuklarımız olduğu kadar, kaderi bizim çocuklarımız” (ÖÖĞ2)

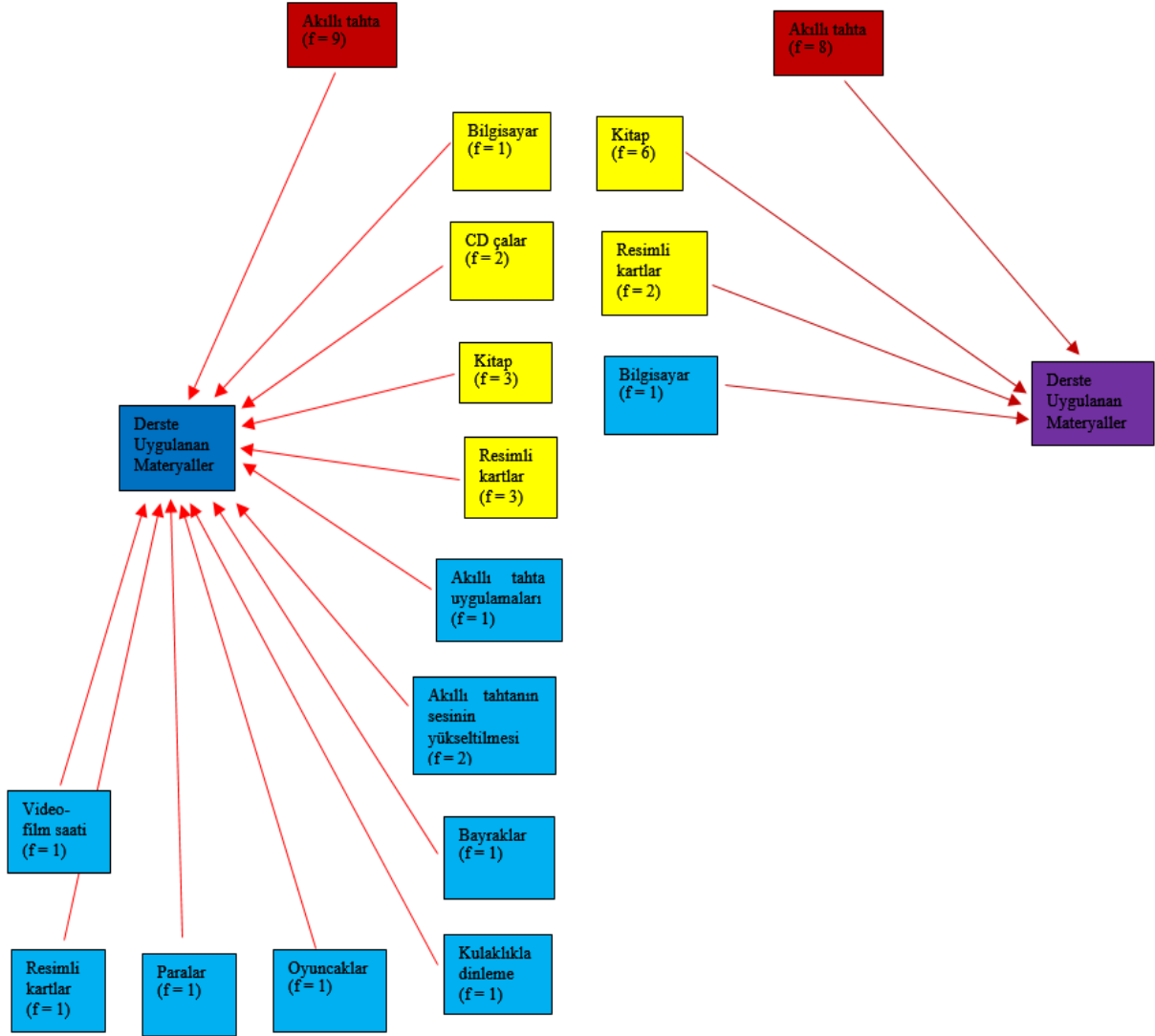
Sınırlayan faktörlerle ilgili ÖÖĞ2, ÖÖĞ3 ve ÖÖĞ4 görüş bildirmiştir. Örnek olarak ÖÖĞ4’ün bu yöndeki ve kısmen olduğu ile ilgili görüşü şu şekildedir:

“Çok çalışkan öğrenciler mesela, kural aldıkları zaman rule-based olduğunda çok iyi öğrenebiliyorlar ve çok yüksek notlar alabiliyorlar ama hani bunu günlük hayata aldığımızda, hadi sen çok iyi yapmıştın dediğimizde hiç bir dönüt alamıyoruz. Çocuk gerçekten konuşmıyor. Hani evet kurallar vermek güzel ama dediğim gibi birazcık daha çocukların hayatının içine yani bu biraz toplumla da alakalı tabii. Her dakika kullanamıyorlar belki ama çağımız da buna çok uygun aslında. Sosyal medya da varlar, izledikleri diziler özellikle. Bence farkı oradan bile görebiliyoruz. Popüler olan diziler, orada geçen kelimelerle bile konuşabiliyorlar. Yani çocuğun hayatında ne kadar varsa dışarıya da o kadar verebiliyor. Kurallar önemsiz mi? çok önemli ama biz bunu şey olarak görebiliyoruz. Taktiği öğrenen çok iyi yapabiliyor ama çok güzel konuşan puanını alamıyor. Böyle bir eksik var işte sistemde..” (ÖÖĞ4)

Dördüncü Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine“ Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan materyaller ve görevler hakkındaki düşünceniz nedir? Derste kullanılan kitap, CD çalar, resimli kartlar, bilgisayar ve akıllı tahta gibi materyaller İngilizce öğrenmeyi nasıl etkiliyor?” sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu Öğrencileri

Özel Okul Öğrencileri

Şekil 12. İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda akıllı tahta, kitap ve bilgisayar temaları ortak temalar olarak ortaya çıkmıştır. Devlet okulunda 13 tema ve bu temalara ait 23, özel okulda ise 4 tema ve bu temalara ait 17 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda akıllı tahta (f = 9) teması ile ilgili DÖ1, DÖ2, DÖ3, DÖ4, DÖ5, DÖ6, DÖ7, DÖ9 ve DÖ10 görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Olumlu etkiliyor. Akıllı tahta olmasaydı dinleme okuma bu tarz şeyler daha zor olabilirdi. Etkinlikleri direk kitabın olmasa da tahtadan görebiliyorsun. Yardımcı olabiliyor.” (DÖ6)

DÖ2 bilgisayar ($f = 1$), DÖ4 ve DÖ8 CD çalar ($f = 2$), DÖ1, DÖ3 ve DÖ4 kitap ($f = 3$) ve DÖ6, DÖ7 ve DÖ8 resimli kartlar ($f = 3$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüşler şu şekildedir:

“Benim görüşüm ders olarak işlenmesi yerine sürekli bir oyuna dönüştürülmesi öğrencileri zevk alarak bu işi yapması onların daha iyi öğrenmesine yardımcı oluyor. Yani öğrenmek yerine zevk alarak bu işi yapması İngilizceyi daha yürütür. Kısacası yaparak öğrenmenin bize daha çok faydası oluyor. Bu yüzden CD çalar oyun kartları gibi bu tarz materyaller bizim işimize çok yarıyor.” (DÖ8)

“Kitap okumak hem kelime anlamında Bizi çok fazla geliştirebiliyor. Bu yüzden bol bol İngilizce kitap okuduğumuz zaman kendimizi daha rahat geliştiriyoruz. CD çalarlar akıllı tahtalardan açtığımız dinlemeler dinleme becerilerimizi daha fazla geliştiriyor ve daha iyi anlayabiliyoruz. İleride Mesela anlamadığımız bir şeye cevap veremeyiz. Bu yüzden dinlememin daha iyi olması gerekiyor. Resimli kartları pek kullanmıyoruz sanırım ama kullanılırsa verimli oluyor. Biz daha çok akıllı tahtadan görseller açarak çalışıyoruz. Bu da görsel öğrenmemizi sağlıyor Sözde kalmıyor” (DÖ4)

Devlet okulundaki öğrencilerden DÖ2, DÖ4, DÖ5, DÖ6, DÖ7, DÖ9, DÖ10 akıllı tahta uygulamaları ($f = 1$), akıllı tahtanın sesinin yükseltilmesi ($f = 2$), bayraklar ($f = 1$), kulaklıkla dinleme ($f = 1$), oyuncaklar ($f = 1$), paralar ($f = 1$), resimli kartlar ($f = 1$) ve video-film saati ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir.

“Mesela haftada 4 İngilizce dersimiz var bizim. Bunlardan birini İngilizce video ya da film için ayırabiliriz. Hem sıkılmayız hem de daha etkili bir şekilde öğrenebiliriz bence.” (DÖ2)

“Yani materyal olarak değil de akıllı tahtada açılabilir uygulamalar vardı. Ortaokuldaki hocam da mesela link diye bir uygulama vardı ödev yapanlara artı 10 puan veriyordu. Sene sonunda da dönem sonunda da en çok puan kimdeyse ona bir hediye veriyordu. O şekilde derste ilgi çekebilir yani.” (DÖ5)

Özel okulda okuyan öğrencilerden ÖÖ1, ÖÖ2, ÖÖ3, ÖÖ5, ÖÖ7, ÖÖ8, ÖÖ9, ÖÖ10 akıllı tahta ($f = 8$) konusunda görüş bildirmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Kitap ve akıllı tahta diyebiliriz çünkü kitap işte kitap yani. Her şeyin tam olarak öğretildiği yer. Akıllı tahta da özellikle listeninglerde, mesela tahtayı görerek tam olarak ne yaptığımı anlamamızı sağlıyor.” (ÖÖ8)

Kitapla ilgili ÖÖ2, ÖÖ3, ÖÖ5, ÖÖ7, ÖÖ8, ÖÖ10 görüş bildirmiştir. Örnek görüş şu şekilde verilmiştir:

“Bu kitaplar diyebilirim gerçi burada çünkü bu şey kitaplarda bir sürü farklı alanlarda ııııı nasıl diyebilirim bir sürü farklı alanda gelişmemize destek sağlayan ve ilginç konuların olduğu kitaplar. Ve bu kitaplarda da mesela dinleme bölümleri hatta bazı farklı kitaplarda mesela Cambridge olmayan ama bir kitabımız var bu kitaplarda konu ile ilgili videolar var. Bu videolar çok ilginç, eğlenceli hatta ufuk açıcı şeklinde nitelendirebileceğim şeyler. Yani bunlardan genel olarak akıllı tahta destekli kitaplar olduğu için biz bu öğretmen kitabı akıllı tahtada açıyor dinleme şeylerini de akıllı tahtada veya o kitabın uygulamasında daha çok açıyor.” (ÖÖ7)

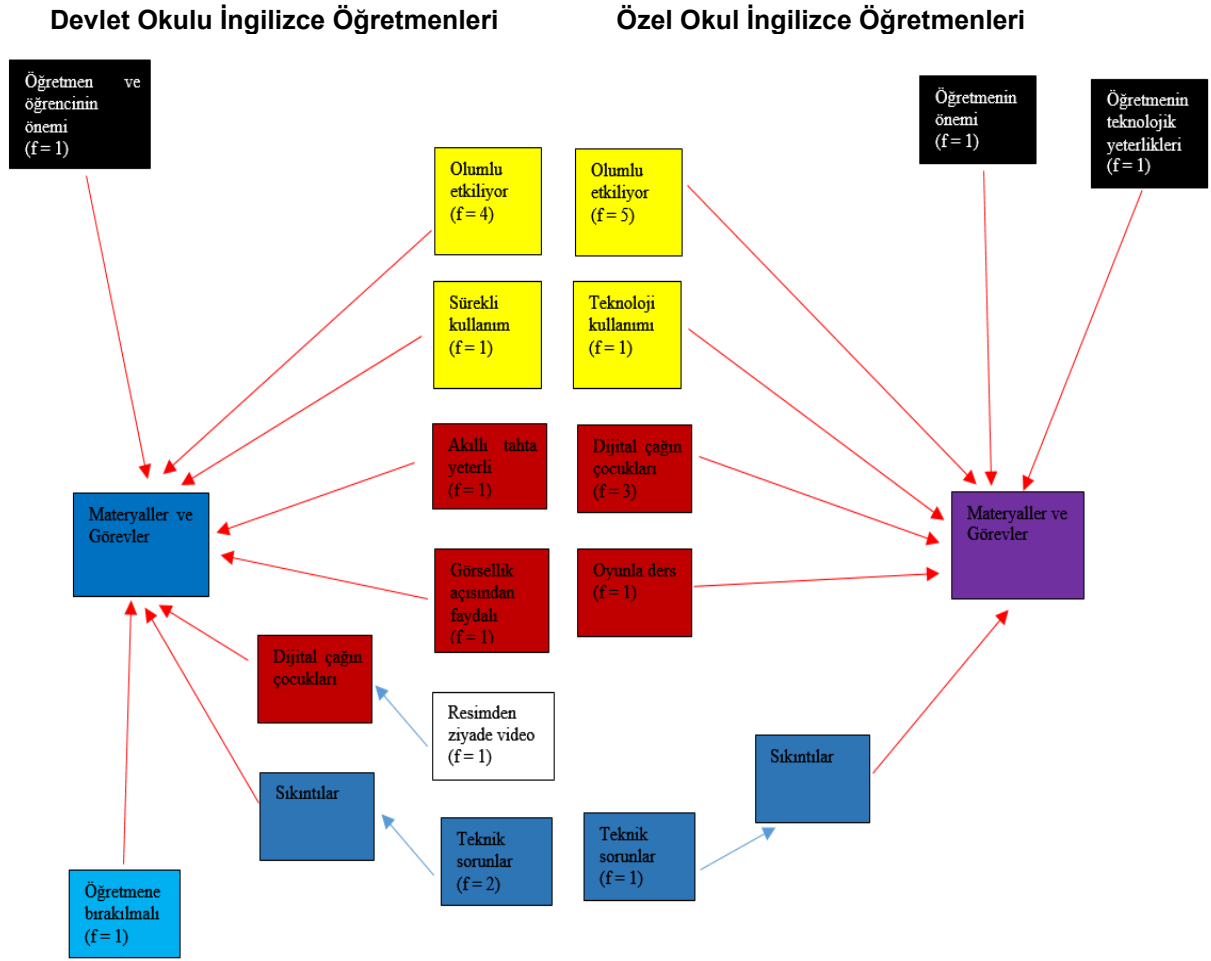
Resimli kartlarla ilgili ÖÖ1 ve ÖÖ4 görüş ifade etmiştir. Örnek ifade aşağıda verilmiştir:

“Mesela resimli kartlar, onları veriyorlar ve onlarla alakalı kelimeler türetiyorsunuz” (ÖÖ1)

ÖÖ2 bilgisayar konusundaki aşağıdaki görüşü dile getirmiştir:

“Bilgisayar da olsa iyi olurdu... Bilmiyorum ama görsel şeyleri sadece kitapla kalmasaydı daha iyi olabilirdi.” (ÖÖ2)

Dördüncü Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “Ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programında uygulanan materyaller ve görevler hakkındaki düşünceniz nedir? Derste kullanılan kitap, CD çalar, resimli kartlar, bilgisayar ve akıllı tahta gibi materyaller İngilizce öğrenmeyi nasıl etkiliyor?” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Şekil 13. İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda olumlu etkiliyor, dijital çağın çocukları ve sıkıntılar temaları ortak temalar olarak ortaya çıkmıştır. Devlet okulunda 8 tema ve bu temalara ait 12, özel okulda ise 7 tema ve bu temalara ait 13 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda olumlu etkiliyor ($f = 4$) teması ile ilgili DÖĞ6, DÖĞ7, DÖĞ8 ve DÖĞ9 görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Mutlaka olumlu etkiliyor.” (DÖĞ7)

Devlet okulunda çalışan öğretmenlerden DÖĞ6 ve DÖĞ10 sıkıntılarla ilgili görüş bildirmişlerdir. DÖĞ6'nın bu yöndeki görüşü aşağıda verilmiştir:

“Biz mesela You-Tube'dan videoları falan kullanmaya çalışıyoruz ama maalesef Fatih programı birçok videoyu açmıyor. You-Tube'dan açamıyoruz buda bize külfet çıkarıyor yani nedir işte ben evde gerekli videoları indirmeye

çalışıyorum çeşitli programlarla flaşıma aktarıyorum sınıfta bunu ama ben istiyorum ki You-Tube'da Fatih projesini kullanan okullarda kullanmayan yok sanırım. Milli eğitimin erişimini engellediği yerler var ama sonuçta bunu tercih eden seçecek olan öğretmen hangi videoyu kullanıp kullanmayacağını öğretmen seçebilir.” (DÖĞ6)

Devlet okulunda çalışan öğretmenler ayrıca öğretmen ve öğrencinin dersteki rollerinin önemi ($f = 1$), sürekli kullanım ($f = 1$), akıllı tahta yeterli ($f = 1$), görsellik açısından faydalı ($f = 1$), dijital çağın çocukları ($f = 1$) ve öğretmene bırakılmalı ($f = 1$) temalarına ilişkin görüş bildirmişlerdir. Örnek görüşler şu şekildedir:

“Çocuklar hep belirttiğim gibi zaten dijital çağın çocukları. Bilgisayar ve akıllı tahtaya çok meraklılar.” (DÖĞ10)

“Milli eğitimin verdiği kaynaklardan mı bahsediyorsunuz yoksa kendi kullandığımız kaynaklardan mı? Çünkü İngilizce öğretirken görsel önemli, dineleme önemli biz bunların hepsinden maksimum faydalanıyoruz. Sadece bir iki dakika duyduğu gördüğü yerde öğrenci bunu öğrenemez geliştiremez. Bunun farkındayız. Bunları maksimum düzeyde kullanıyoruz.” (DÖĞ8)

Özel okulda çalışan öğretmenlerden beşi (ÖÖĞ1, ÖÖĞ2, ÖÖĞ3, ÖÖĞ4, ÖÖĞ5) olumlu etkilediği yönünde görüş belirtmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“İngilizce öğrenmeyi gerçekten etkiliyor.” (ÖÖĞ4)

Dijital çağın çocukları olduklarına ilişkin 3 öğretmen (ÖÖĞ, ÖÖĞ, ÖÖĞ) görüş bildirmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Siz yeni jenerasyonda siz kitabı açın sayfa 30 hadi bakalım başlıyoruz okumaya. Böyle bir dünyaları yok bu çocukların. Dijital sistemleri özellikle i-tool akıllı tahtayı çok iyi kullanmanız gerekiyor. Çocuklara online ödev verip online kontrol etmeniz gerekiyor. Yani sizin bilgisayar konusunda gerçekten iyi olmanız gerekiyor çalışama kâğıdı hazırlarken ödev verirken ödev kontrol ederken. Yoksa size saygı duymaz öğrenci. Hem sizi demode bulur hem de siz kendinizi bir süre sonra ben bu çocuklara hiçbir şey veremiyorum diye hissedersiniz. O yüzden ben dijitallik yani teknoloji yüzde yüz olmazsa olmaz. Zaten ütün kitapların i-Toolları var hepsi online olarak worksheetleri var.” (ÖÖĞ2)

Teknik sorunlarla ilgili ÖÖĞ3 aşağıdaki görüşü ifade etmiştir:

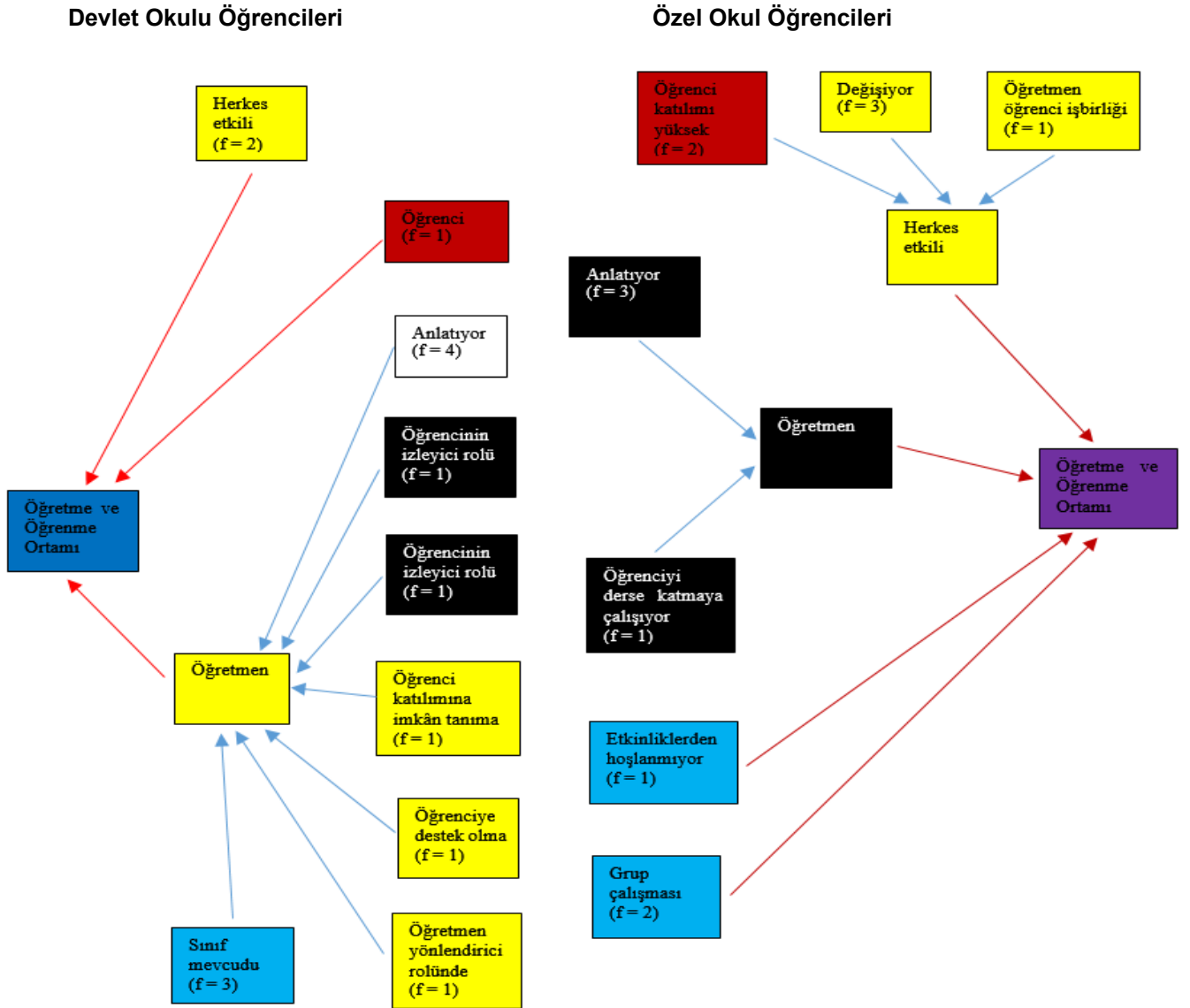
“İnternet çok önemli. İnternet sürekli açık kalmalı. Özellikle youtube sürekli kullanılabilir. Bazen kısıtlama olabiliyor ama youtube video izlemek için önemli. Ders esnasında internet bağlantısı ve oraya sağlıklı erişim olmalı diye düşünüyorum.” (ÖÖĞ3)

Özel okulda çalışan öğretmenler ayrıca öğretmenin önemi ($f = 1$), öğretmenin teknolojik yeterlikleri ($f = 1$), teknoloji kullanımı ($f = 1$) ve oyunla ders ($f = 1$) temalarına giren görüşler belirtmişlerdir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Teknolojik aletlerin çoğalmasıyla çok çok daha iyi hale gelebilir. Bir cartoon yaratmaya çalışıyorlar teknolojiden ya da bilgisayardan yararlanmaları gerekiyor. Yabancı kaynaklar çok bunu öğrenebilecekleri yapabilecekleri. Ama bunu sınıf ortamında her zaman yapamıyorlar. Bunun için daha özel bir yol da olabilir, kendilerini daha rahat hissettikleri ve teknolojiyi kullanabilecekleri.” (ÖÖĞ4)

“Materyaller eskiye kısayla daha etkili çünkü dijital çağdayız ve artık akıllı tahtalar ve internet var. Görsel ve işitsel daha materyaller daha zengin ve erişilebilir. Her ne kadar böyle bir zenginlik olsa da bunlara erişim motivasyon ve öğretmen faktörü bunların kullanımda en önemli unsur olduğundan etkiyi yaratacak değişkenin insan olduğunu unutmamak gerek.” (ÖÖĞ5)

Beşinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine“ Öğretme ve öğrenme ortamı, süreci hakkındaki düşünceleriniz? Sınıfta öğrenci mi yoksa öğretmen mi daha etkin İngilizce derslerinde? Dersi tiyatro oyunu olarak düşünürsek ana karakter kim oluyor? Öğretmende mi öğrencide mi?” sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Şekil 14. İngilizce öğretim programının öğretim-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda herkes etkili ve öğretmen temaları ortaya çıkmıştır. Devlet okulunda 3tema ve bu temalara ait 15, özel okulda ise 4 tema ve bu temalara ait 13 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda herkes etkili ($f = 2$) teması ile ilgili DÖ3ve DÖ5 görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Kişiden kişiye değişir yani, öğretmen de etkili öğrenci de etkili. Ama bence öğretmen etkili” (DÖ3)

Devlet okulunda öğrencinin etkili olduğuna ilişkin sadece DÖ5 görüş ifade etmiştir. Görüşü aşağıda verilmiştir:

“Öğrenci daha etkin bence öğrenci olmasa öğretmen ne iş yapıyor yani?”
(DÖ5)

Öğretmenin etkin olduğuna ilişkin DÖ1, DÖ2, DÖ4, DÖ6, DÖ7, DÖ8, DÖ9, DÖ10 görüş belirtmiştir. Örnek görüşler aşağıda verilmiştir:

“Öğretmen biraz daha etkin oluyor. Çünkü hem konuyu anlattığından dolayı hem de bize destek olmaya çalıştığından dolayı daha fazla görev alıyor” (DÖ1)

Özel okulda ÖÖ3, ÖÖ5, ÖÖ7, ÖÖ8, ÖÖ9 ve ÖÖ10 herkesin etkili olduğuna ilişkin görüş belirtmiştir.

“Şeyy, değişiyor diyebilirim. Dil bilgisi anlatıldığında öğretmenimiz daha çok etkili. Ama dediğim gibi sunum ödevlerimiz oluyor. Ya da bazen sınıf çalışması, grup çalışması yapıyoruz. O durumlarda bazen öğretmen yokmuş gibi hissediyoruz.” (ÖÖ9)

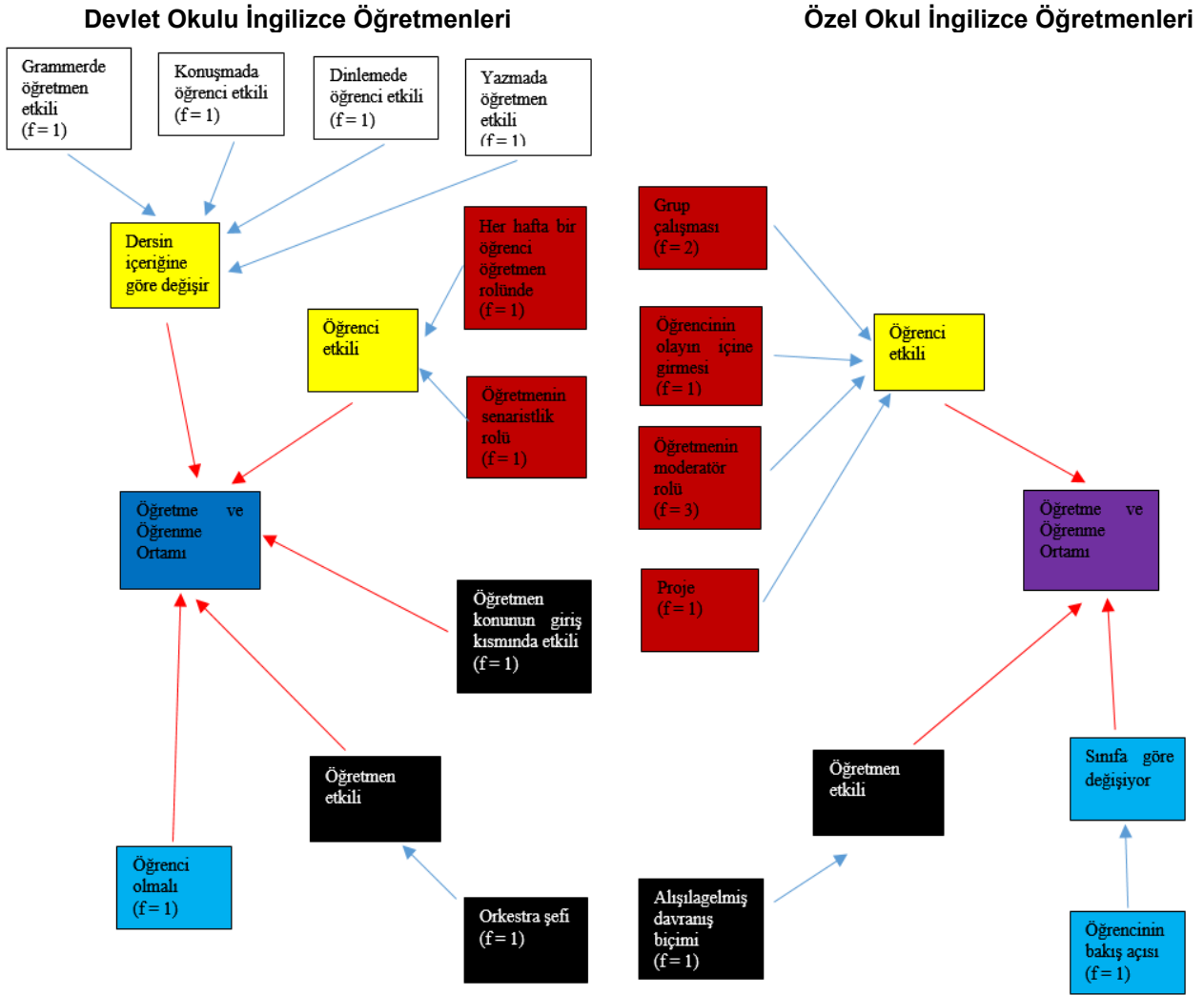
Öğretmenin etkili olduğuna ilişkin ÖÖ1, ÖÖ2, ÖÖ4, ÖÖ5 görüş belirtmiştir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Yani hoca oluyor sonuçta anlatıyor yani bir şeyler. Ama yeri geldiğinde tabii hocayla konuşuluyor. Hoca söz hakkı veriyor. Kitapta mesela konuşma kısımları oluyor o şekilde yani” (ÖÖ4)

Ayrıca özel okuldaki ÖÖ1, ÖÖ3 ve ÖÖ4 etkinliklerden hoşlanmıyor ($f = 1$) ve grup çalışması ($f = 2$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Yapıyoruz (Grup çalışmasını kastetmektedir.)” (ÖÖ3)

Beşinci Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “Öğretme ve öğrenme ortamı, süreci hakkındaki düşünceleriniz? Sınıfta öğrenci mi yoksa öğretmen mi daha etkin İngilizce derslerinde? Dersi tiyatro oyunu olarak düşünürsek ana karakter kim oluyor? Öğretmende mi öğrencide mi?” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Şekil 15. İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Hem devlet okulunda hem de özel okulda Öğretmen etkili ve öğrenci etkili temaları ortaya çıkmıştır. Devlet okulunda 5 tema ve bu temalara ait 9, özel okulda ise 3 tema ve bu temalara ait 9 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda dersin içeriğine göre değişiyor (f = 4) teması ile ilgili DÖĞ8 ve DÖĞ9 toplam dört görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Çünkü mesela bir yazma konusunda kesinlikle öğrenci kendi halini önce bir yazma konusunun öğretilmesi gereken aşamaları var dolayısıyla burada öğretmen etkin olmalıdır. Ama daha sonrasında uygulamaya geçildiğinde artık öğrencinin aktif olması gerekir. Ya da mesela birim birim değişebilir. Konuşma aktivitesi yaparken siz öğrenci yönlendirirsiniz Ya da onların işte kendilerine güvenin gelmesi için bir şeyler yaparsınız ondan sonra geri plana çekilirsiniz. Burada bence

o paslaşmalar ya da onların işte kendilerine güvenin gelmesi için bir şeyler yaparsınız ondan sonra geri plana çekilirsiniz. Burada bence o paslaşmanın Çok iyi yapılması gerekir.” (DÖĞ9)

Devlet okulunda çalışan öğretmenlerden DÖĞ6 ve DÖĞ10 öğrencinin etkin olduğu ile ilgili görüş bildirmişlerdir. DÖĞ6'nın bu yöndeki görüşü aşağıda verilmiştir:

“Yeni konu anlatımında konunun giriş kısmında başrolde ben varım ama daha sonra yavaş yavaş figüranlık ve sadece öğretmenlik kısmına geçiyorum hatta ben sınıfta çalışmalarını konuyu verdikten sonra ki aktiviteleri çocuklardan her birine yaptırıyorum. Her hafta birisi öğretmen olur derste o duyguyu yaşıyorlar. Derse katılmayan arkadaşı nasıl derse katılacağını parmak kaldırılmadığında ne hissettiğini görüyor ona göre davranıyor yani rolü öğrenciye vermenin faydası çok fazla.” (DÖĞ6)

Öğretmenin etkili olduğunu düşünen DÖĞ7'nin hem bu yöndeki hem de aslında öğrencinin olması gerektiği yönündeki görüşü şu şekildedir:

“Öğrenci olmalı aslında. Gerçi merkezde de öğrenci diyoruz ama öğretmen de bir orkestra şefi gibidir. Yani şef yönetmezse ne yapacak öğrenciler? Bir ara bu şeyler vardı. Proje tabanlı öğrenme öğrenciye aktardığımız ama gene öğretmen etkin bence. Sonuçta başrol öğretmendir.” (DÖĞ7)

Özel okulda çalışan öğretmenlerden dördü (ÖÖĞ1, ÖÖĞ2, ÖÖĞ3, ÖÖĞ4) öğrencinin etkin olduğu yönünde görüş belirtmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Artık eskisi gibi değil bunlar. Öğretmen ön planda olduğu durumda zaten öğrencilerimiz yaşça biraz daha büyük olduğu için sizi pek saymıyorlar. Zaten içine giremiyorlarsa eğer dersin bir önemi yok. Dolayısıyla bizim yapmamız gereken şahsen benimde uyguladığım hep top çocuklarda ben geri plandayım. Ben sadece bir yol gösterip gitmelerini istiyorum. Onların çünkü sürekli doğru yaptığını yanlış yaptığını söylemiyorum çünkü çocukların ilgisini yakalamak çok zor bir de ben orada motomot ders anlatırsam yani mümkünatı yok o dersi işlemenin öğretmenin.” (ÖÖĞ4)

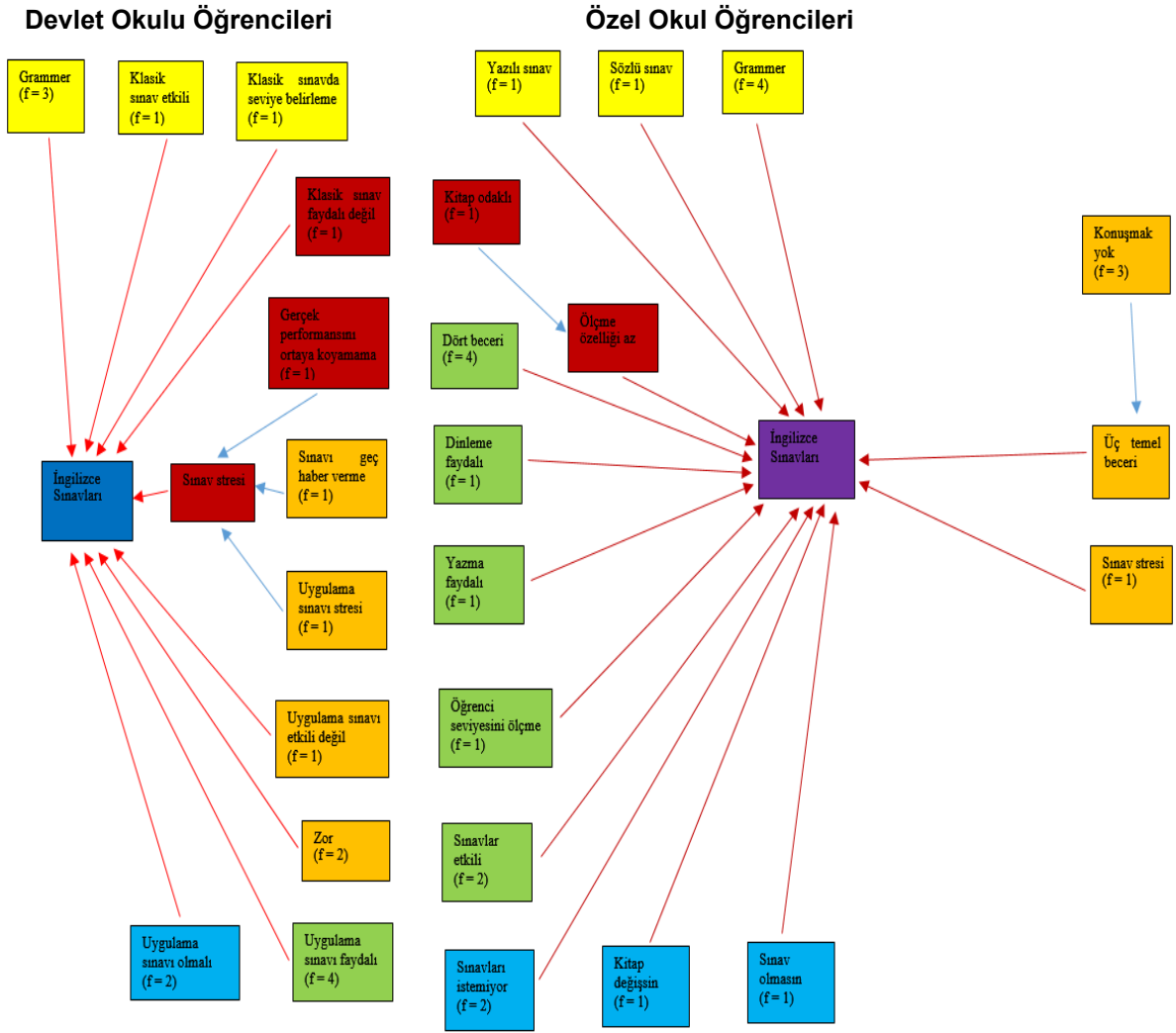
Öğretmenin etkili olduğuna ilişkin 1 öğretmen (ÖÖĞ5) görüş bildirmiştir. Görüşü şu şekildedir:

“Program işbirlikçi öğrenmeyi teşvik etmekte fakat bizim geleneksel yapımızdanımdır nedir bilmem ama öğretmen her zaman sınıfta daha ön planda oluyor ve öğrenci ikinci planda kalıyor. Bu sanırım alışla gelmiş davranış biçimi çünkü bu çocukların İngilizce dışında başka dersleri ve öğretmenleri var. Buralarda edindikleri davranış kalıplarını kırmaları zor oluyor haliyle.” (ÖÖĞ5)

ÖÖĞ2 sınıfa göre değiştiği düşüncesini şu şekilde ifade etmiştir:

“Valla doğrusunu biliyor uzda eğrisi var bizim sınıflarda. Teacher-centered bütün sınıflarımız nede çünkü öğrenci siz zorlamazsanız lisede çok fazla söz hakkı almak istemez. Yani hata yapacağım arkadaşlarım gülecek. İlkokuldaki o özgüven kendini biraz daha çekimserliğe bırakıyor öğretmende moderatör gibi ders gitsin diye ağzından çekiçle laf almaya çalışıyoruz. Bazı sınıflarda çok güzel yani yüzde 70 gibi bir oranda öğrenci konuşuyor ama bazı sınıflarda tam terside %30 oranında öğrenci konuşuyor. Öğretmeninde bir noktadan sonra gerçekten yapacak hiçbir şeyi kalmıyor. Öğretmenin kalitesi ya da becerisiyle ilgili bir şey değil öğrencinin tamamıyla olaya bakış açısı ile ilgili. İşte olabildiğince iletişimsel çalışmalar zor eşli çalışma hani tüm insanların onu o anda duymayacağı aktivitelere yer verirsiniz çocuk sadece bir kişiyle muhatap olursa bir kişiye rezil olurum hata yaparsam tadında ikili ve grup çalışmalarını biraz daha öz güvenli yapıyorlar. Olabildiğince grup çalışmalarına yer vermeye çalışıyoruz.” (ÖÖĞ2)

Altıncı Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğrencilerine“ Değerlendirme araçları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Sizin okulunuzda kullanılan bu araçların etkili olanları hangileridir? Sebepeleriniz ve önerileriniz?” sorusu sorulduğunda öğrenci görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar çıkmıştır.

Şekil 16. İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 10 tema ve bu temalara ait 18, özel okulda ise 14 tema ve bu temalara ait 24 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda DÖ1, DÖ2, DÖ5, DÖ8, DÖ9 gramer ($f = 3$), klasik sınav etkili ($f = 1$) ve klasik sınavda seviye belirleme ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Uygulama sınavı oluyoruz bir de normal sınav oluyoruz. Ortak sınav olarak. Şimdi İngilizce öğrenme açısından düşündüğümüz zaman uygulama sınavları tabii ki belli başlı özellikler var listeningwriting gibi Bu gibi konularda uygulama sınavları bizleri daha çok geliştiriyor ama yapılan ortak sınavda da bizim seviyemiz belli oluyor.” (DÖ8)

Sınav stresi ile ilgili DÖ3, DÖ6, DÖ10 görüş ifade etmiştir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Sınavlar uzun oluyor ve Bazen zor olabiliyor hani Ben kendimi yeterince ifade edebildiğimi düşünüyorum Ama sınavda bunu kâğıda geçiremiyorum yapamıyorum. Sınav odaklı çalışmadığım içindir belki” (DÖ6)

DÖ6 ve DÖ9 uygulama sınavı etkili değil ($f = 1$) ve zor ($f = 2$) konularında görüş ifade etmişlerdir. DÖ9'un bu yöndeki görüşü aşağıda verilmiştir:

“Öğrendiğimiz her şeyi ölçen sınavlar oluyoruz genelde pek kolay sınavlar olmuyor.” (DÖ9)

Devlet okulundaki öğrenciler (DÖ1, DÖ2, DÖ4, DÖ5, DÖ7, DÖ8) ayrıca klasik sınav faydalı değil ($f = 1$), uygulama sınavı faydalı ($f = 4$) ve uygulama sınavı olmalı ($f = 2$) konularında görüş ifade etmişlerdir. Örnek görüş şu şekildedir:

“Uygulama sınavları genel anlamda daha iyi oluyor Normal sınavlara kıyaslar. Çünkü normal sınavlar hem daha stresli hem de daha uzun oluyor dört sayfa soru soruyorlar ve çoğu kişi yetiştiremiyor. Yetiştirse bile kontrol edemiyor.” (DÖ7)

Özel okul öğrencilerinden ÖÖ2, ÖÖ4, ÖÖ5, ÖÖ8 ve ÖÖ9 yazılı sınav ($f = 1$), sözlü sınav ($f = 1$) ve grammer ($f = 4$) konularında görüş bildirmişlerdir. ÖÖ bu yöndeki görüşü örnek olarak aşağıda verilmiştir:

“Şimdi bizim sınavlarımızda listening writing ve reading birlikte oluyor. Bir de tamam listenin gayet iyi writing l de seviyorum çünkü gerçek bir kıstas olacağına inanıyorum. Özellikle metnin yapısı değil ama kullanılan kelimeler açısından çok güzel bir kaynak olabilir öğretmene. Mesela grammar kısımları var asla kullanamayacağım şeyler var. İngilizce biraz değişik bir dil grammar açısından ard arda birkaç modalverb birden gelebiliyor. Ben bu kadarına ihtiyacım olacağını düşünmüyorum. Günlük hayatta kullanacağım şeyleri internetten öğrendiğim kadarıyla ben de gayet iyi kullanabiliyorum ama geri kalanlarına bu kadar şey rastlarsam o kadar çok rastlamışsam bence o kadar çok kullanılmıyorlardır” (ÖÖ8)

Üç temel beceri ve sınav stresi ile ilgili ÖÖ3, ÖÖ7, ÖÖ8 ve ÖÖ10 görüş ifade etmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Bu sınavlar bence gerçekten çok kaliteli sorulardan oluşuyor ve gerçekten çok güzel sınavlar. Gene konuşma kısmı yok ama işte dinleme, okuma, yazma ve gramer şeklinde tüm becerileri gerektiren bir kazanımlardan oluşuyor bu sınavlar. ve işte dinleme parçalarından yazma konularına kadar bir sürü çeşitlilik gösterebiliyor ve bu çeşitlilikte çok güzel çünkü neye hazır olduğumuzu bilemememizden dolayı bize çok fazla şey katabiliyor çünkü her şeye hazırlanıyoruz ve hazırlıklı olmasak bile doğaçlama yapmayı ve yani kendimize göre davranmayı öğrenebiliyoruz.” (ÖÖ7)

ÖÖ1, ÖÖ2, ÖÖ4, ÖÖ5, ÖÖ6 dört beceri ($f = 4$), dinleme faydalı ($f = 1$), yazma faydalı ($f = 1$), öğrenci seviyesini ölçme ($f = 1$) ve sınavlar etkili ($f = 2$) konularında görüş belirtmiştir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

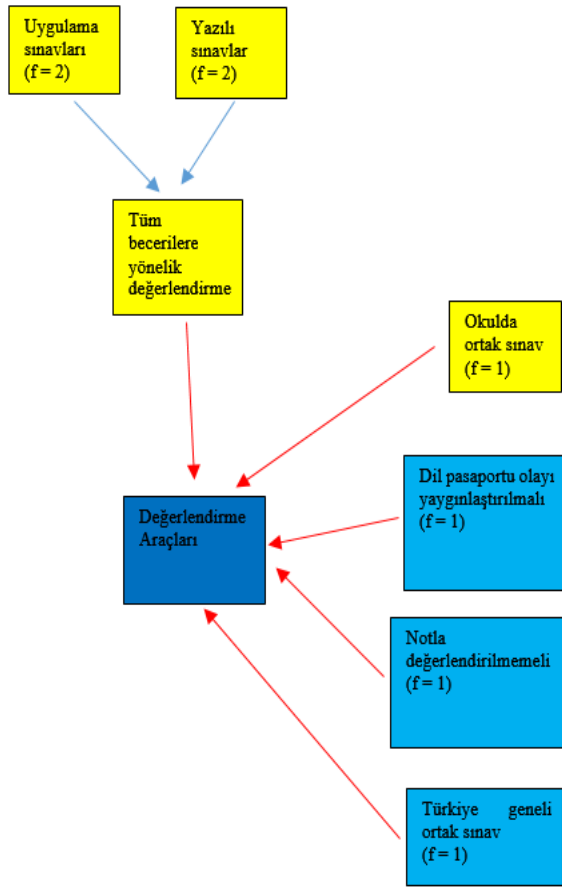
“Şimdi hepsinin yaklaşık içeriği aynı. Bizim şimdi toplam 3 tane kitabımız var. Üç tane kitabımızdan mesela TED Talks'ın bir kitabı var. TED Talksta da gramer öğrenmiyoruz, ama mesela ülkenin bu alanında bu etkinlik yapılmış, bu alanında bu etkinlik yapılmış, bunun grafiği bu çıkmış gibi veriler var ve bence eğlenceli. En eğlencelisi TED Talks. Ama UNLOCK gerçekten güzel. İngilizcemi geliştiriyorum. Onun yazma kısmı var. Sonra cümle kurma kısmı var. Ondan sonra dinleme kısmı var. Okuma parçası var. Bence en iyisi UNLOCK.” (ÖÖ5)

ÖÖ3, ÖÖ9 ve ÖÖ10 sınavları istemiyor ($f = 2$), kitap değişim ($f = 1$) ve sınav olmasın ($f = 1$) konularında görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş şu şekildedir:

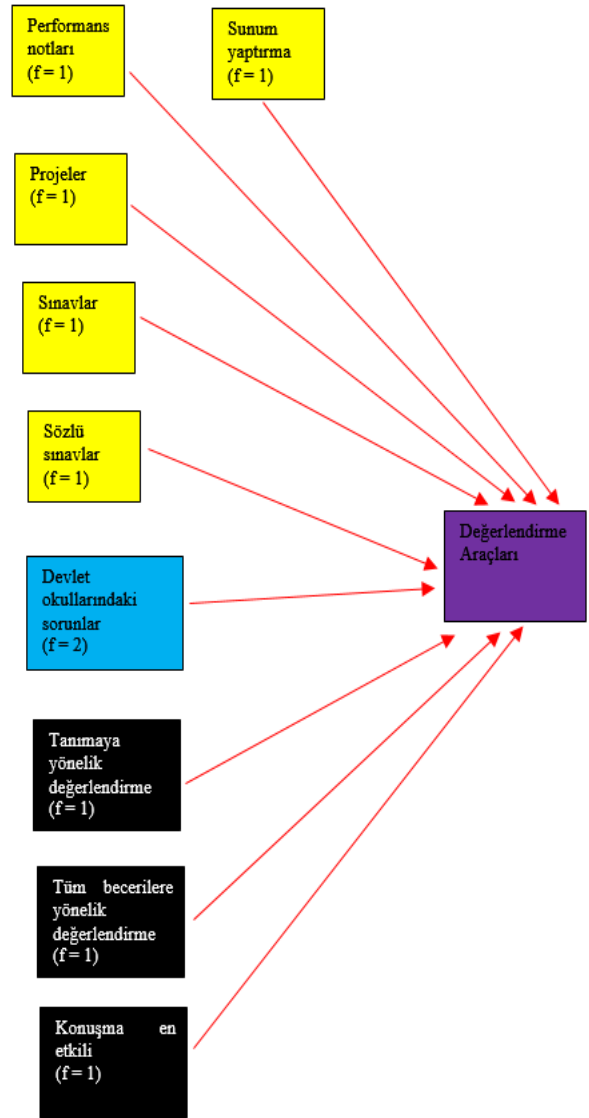
“Sınav olmazsa ne güzel olur diyorum aslında. Çünkü sınavda strese giriyorum. Ne notu alacağım diye düşünmek sınavı sevmeme neden oluyor. Hani yurt dışına giden bir arkadaşım söyledi orda dil eğitimi aldı ve bizde ki gibi klasik sınav olmadığını söyledi oyun oynayarak sınav oluyorlarmış. Keşke bizde de olsa mesela.” (ÖÖ10)

Altıncı Alt Problem: Ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri nedir? Devlet ve özel okul öğretmenlerine “Değerlendirme araçları hakkındaki düşünceleriniz nelerdir? Sizin okulunuzda kullanılan bu araçların etkili olanları hangileridir? Sebepleri ve önerileriniz?” sorusu sorulduğunda öğretmen görüşlerine dayalı olarak aşağıdaki temalar ortaya çıkmıştır.

Devlet Okulu İngilizce Öğretmenleri

Özel Okul İngilizce Öğretmenleri

Şekil 17. İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşleri

*Parantez içindeki rakamlar her bir temaya ilişkin görüş sayısıdır.

Devlet okulunda 5 tema ve bu temalara ait 8, özel okulda ise 9 tema ve bu temalara ait 10 görüş ortaya çıkmıştır.

Devlet okulunda tüm becerilere ilişkin değerlendirme (f = 4) teması ile ilgili DÖĞ9ve DÖĞ10toplam dört görüş bildirmişlerdir. Örnek görüş aşağıda verilmiştir:

“Yani bizim yazılı sınavlarımız klasik sınavlarımız var onun dışında uygulama sınavlarımız konuşma sınavlarımız var. Uygulama sınavlarında çocuklar çok heyecanlı olduklarını söyleseler de konuşma sınavları aslında çokta hoşlarına

gider bir süre sonra. Konuşabildiklerini görünce çok mutlu oluyorlar. Açıkçası gerçek hayattan örnekler verirsek ve bunların değerlendirmesini yaparsak çocuklarda bunları alıŖacaktır eminim ki bunları tercih edeceklerdir.” (DÖĞ10)

Devlet okulunda alıŖan öğretmenler ayrıca okulda ortak sınav ($f = 1$), dil pasaportu olayı yaygınlaŖtırılmalı ($f = 1$), notla değerlendirilmemeli ($f = 1$) Türkiye geneli ortak sınav ($f = 1$) konularında görüŖ bildirmişlerdir. Örnek görüŖ aŖaĖıda verilmiştir:

“Hocam bu kesinlikle İngilizce dersi not olayından çıkartılmalı. Notla değerlendirilmemeli. Evet, notla değerlendirmesek çocuk çalışmayabilir. Ama İngilizceyi bir dil olarak düşünüyorsak o programda belirtilen CEFR’daki dil pasaportu olayını yaygınlaŖtırmamız lazım. EBA üzerinden ya da MEB’in sitesinde ortak bir sınav belki olabilir ama MEB yapsın sınavı. Yani dil geçiş sınavlarını MEB yapsın ve seviye seviye oradan ilerlesinler. Bizim yaptığımız sınavlar sadece nottur.” (DÖĞ7)

Özel okulda görev yapan iki öğretmen (ÖÖĞ2, ÖÖĞ5) devlet okullarındaki sorunlara dikkat çekmiştir. ÖÖĞ2 görüŖünü Ŗu Ŗekilde ifade etmiştir:

“Ama devlette bildiğim kadarıyla listenin hiç yapılamıyor. Bir sürü yetersizliği var yok CD yok teyp, yok akıllı tahta yok da zavallılar zaten ne yapsınlar. O kadar farklılar ki, ben geçen işte yine form da karşılaŖtım bir öğretmenle sohbetimizde, ben çocukların özellikle fen lisesinde çocukların İngilizcenin ucunu bırakmasından, masa altında test çözmeye çalışırken İngilizceyi bozuk radyo gibi dinlemesinden Ŗikayet ediyordum, kadıncağız bana döndü çok tatlı bir kadın, 20 yıllık hocadır benim gibi kıdemlidir, döndü bana dedi ki sen İngilizce dersine olan ilgisinden bahsediyorsun benim çocuklarım 60 kişilik sınıf liseyi okusak ne olacak diyen kitleye giriyorum ve ben bu çocuklara İngilizce öğretmeye alıyorum anlatabiliyor muyum falan dedi. Onların sorunları gerçekten bizden daha çok farklı” (ÖÖĞ2)

ÖÖĞ1, ÖÖĞ3 ve ÖÖĞ5 sunum yaptırma, performans notları, projeler, sınavlar ve sözlü sınavlar konularında görüŖ belirtmişlerdir. Örnek olarak ÖÖĞ1’in görüŖü aŖaĖıda verilmiştir:

“Bizim progress testlerimiz var. Sene başında placement testlerle başlıyorlar yaklaşık bir buçuk ayda bir online testleri var ve orası bize ne kadar ilerlediklerini gösteriyor. Bir o Ŗekilde değerlendiriyoruz. İkincisi her dönem 2

sınavımız, performans notlarımız, projelerimiz... Bunları dikkate alarak çocuklara sunumlar yaptırıyoruz konuşturuyoruz. Değerlendirmemiz böyle.” (ÖÖĞ1)

Özel okulda çalışan öğretmenler (ÖÖĞ1, ÖÖĞ2, ÖÖĞ4) tarafından tanımaya ilişkin değerlendirme (f = 1), tüm becerilere ilişkin değerlendirme (f = 1) ve konuşma en etkili (f = 1) temaları ile ilgili görüş ifade edilmiştir. ÖÖĞ4'ün görüşü örnek olarak aşağıda verilmiştir:

“Ben kesinlikle speaking’in en etkilisi olduğunu düşünüyorum çünkü dönütü orada alabildiğimizi düşünüyorum yine söylediğim gibi bunları yapan çocuklar kendilerini çok zeki olup kural ezberleyenler kağıtta gösterebiliyor ama konuşma yapısında aynı olmuyor amagörmek istiyorsak speaking önde olmalı diye düşünüyorum.” (ÖÖĞ4)

Alt Problemlerin Bütüncül Olarak Yorumlanması. Ulaşılan tüm bulgular bazen benzerlik bazen de farklılık göstermektedir. Araştırmanın alt problemlerinden yola çıkarak Tablo 17 oluşturulmuştur. Böylelikle araştırmanın bulgularına bütüncül bir yorum yapılmıştır. Bu noktaların daha iyi anlaşılabilmesi amacıyla devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleriyle öğrencilerinin 9. sınıf İngilizce öğretim programına yönelik görüşleri bir sonraki sayfada gösterilen Tablo 17’de bütün haliyle sunulmuştur.

Tablo 17

Devlet ve Özel Okul İngilizce Öğretmenleri ve Öğrencilerinin Görüşleri

	ÖĞRETMEN		ÖĞRENCİ	
	DEVLET	ÖZEL	DEVLET	ÖZEL
TEMALAR	1-Temaların güncellenmesi 2-Öğrenci görüşlerine başvurma 3-Öğretmen görüşlerine başvurma	1-İnteraktif temalar 2-Öğrenci görüşlerine başvurma	1-Temalar yetersiz	1-Temalar yetersiz 2-İşe yaramayan temalar
İŞLEVLER/DİL KULLANIMI	1-Dil becerileri gelişiyor 2-Dinleme ve konuşma geri planda	1-Konuşma ve dinleme ön planda 2-Yazma ve konuşmada bazı sıkıntılar	1-Dil becerileri gelişiyor	1-Dil becerileri gelişiyor
DİL BECERİEL	1-Gelişme var 2-Kısmen gelişme var	1-Gelişme var	1-Gelişme var 2-Aynı düzey	1-Gelişme var 2-Aynı düzey
MATERYAL	1-Olumlu görüş 2-Bazı teknik sorunlar	1-Olumlu görüş 2-Bazı teknik sorunlar	1-Akıllı tahta seviyoruz 2-Oyunsal materyal istiyoruz	1-Akıllı tahta seviyoruz 2-Oyunsal materyal istiyoruz
ÖĞRETME /ÖĞRENME ORTAMI	1-Öğretmen etkili 2-Öğrenci etkili	1-Öğretmen etkili 2-Öğrenci etkili	1-Öğretmen etkili 2-Öğrenci etkili	1-Öğretmen etkili 2-Her ikisi de etkili
DEĞERLENDİRME TEKNİKLERİ	1-Hem klasik sınavlar hem de uygulama sınavları etkili	1-Uygulama sınavları klasik sınavlara göre daha etkili	1-Klasik sınav etkili 2-Sınavlar strese neden oluyor 3-Uygulama sınavlar seviyemizin üstünde	1-Yapılan sınavlar güzel 2-Seviyemize uygun

Tablo 17' de görüldüğü üzere devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleriyle öğrencileri araştırmanın alt problemlerine ilişkin görüşlerini belirtmişlerdir. Bu görüşlere göre;

Birinci alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin görüşlere göre temaların güncellenmesi devlet okulu İngilizce öğretmenleri tarafından ön plana çıkarılmıştır. Gerekli güncellemelerin de öğretmen ve öğrenci görüşlerinin alınarak yapılmasını tavsiye niteliğinde öne sürmüşlerdir. Benzer şekilde özel okul İngilizce öğretmenleri de temaların öğrenci görüşlerine göre yeniden oluşturulması gerektiğini vurgulamış ve devlet okulu meslektaşlarından farklı olarak ders içi etkinliklerinde kullanılmak üzere temaların interaktif çalışmalara yönelik olması gerektiğini vurgulamışlardır. Tablo 17'ye göre öğrenci görüşleri temalar konusunda devlet ve özel okul öğrencilerinin aynı görüşe sahip oldukları da anlaşılmaktadır. Her iki grup da temaların yetersizliğini ön plana çıkarmıştır.

İkinci alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programının işlevler ve dil becerilerine ilişkin görüşlere göre her iki öğretmen grubu benzer görüşlere sahiptir. Devlet ve özel okul İngilizce öğretmenleri dil kullanımında bazı sıkıntılara rağmen dil kullanma becerilerinin geliştiğini belirtmiştir fakat ilerleme gösteren dil yeterlilikleri her iki grupta farklı olarak belirtilmiştir. Devlet okulu İngilizce öğretmenleri dinleme ve konuşmanın geri planda olduğunu belirtirken; özel okul İngilizce öğretmenleri aksi görüş bildirerek konuşma ve dinleme becerilerinin ilerleme gösterdiğini belirtmişlerdir. Tablo 17'da belirtilen ikinci alt probleme ilişkin öğrenci görüşleri her iki grup içinde benzerlik göstermiş ve derslerde dil kullanımlarının geliştiği yönünde bulgulara ulaşılmıştır.

Üçüncü alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin görüşlere göre devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin aynı görüşe sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin görüşlerine göre dil becerilerinde gelişme sağlanmıştır. Devlet okulunda görevli bazı öğretmenlerin ise öğrencilerin dil becerilerinde tam anlamıyla bir gelişme olmadığı kısmi bir gelişmeden bahsettikleri Tablo 17 'de gösterilmiştir. Her iki grup öğrenci görüşlerine göre de dil becerilerinde gelişmenin olduğu ama seviyesi iyi

olan öğrencilerin bir üst seviyeye çıkmadan aynı seviyede dönemi bitirdikleri bulgusu ortaya çıkarılmıştır.

Dördüncü alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programında önerilen materyaller ve görevlere ilişkin görüşler her iki grup öğretmen ve öğrencilerde benzerlik göstermiştir. Tablo 17’de görüldüğü üzere devlet ve özel okul öğretmenleri bazı teknik sorunlara rağmen önerilen materyallerin ders içi etkinliklerde olumlu katkı sağladığı bulgusu elde edilmiştir. Her iki grup öğrenci görüşlerinden ulaşılan bulguysa akıllı tahtayı ön plana çıkardıklarıdır. Buna ek olarak Tablo 17’de gösterildiği üzere oyun sal materyallerin daha çok olması gerektiği görüşü de ulaşılan bulgular arasındadır.

Beşinci alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programının öğretme- öğrenme ortamına ilişkin görüşlere göre ders içi etkinliklerde ve ders anlatımında bazen öğretmenlerin bazen de öğrencilerin ön plana çıktığı anlaşılmaktadır. Her iki grup öğretmen görüşlerine göre özellikle dil bilgisi kurallarının işlendiği derslerde öğretmenlerin; sınıf içi etkinlikler de ise öğrencilerin daha aktif olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Her iki grup öğrenci görüşleri öğretmenlerinin görüşleriyle benzerlik göstermekte olup Tablo 17’de görüldüğü üzere özel okul öğrencileri ek olarak dil öğreniminin her aşamasında hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin aktif olduğu anlaşılmaktadır.

Altıncı ve son alt problem olan 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin görüşler diğer alt problemlere ilişkin görüşlerden farklı olarak her iki öğretmen ve öğrenci gruplarında farklılık göstermektedir. Tablo 17’de belirtildiği gibi devlet okulu İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinden ulaşılan bulgu değerlendirme tekniklerinden olan ve programda da bahsedilen klasik sınavların ve uygulama sınavlarının aynı düzeyde etkili olduğudur. Buna karşın özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinden çıkartılan bulgu uygulama sınavlarının klasik sınavlara nazaran daha etkili olduğudur. Altıncı alt probleme ilişkin öğrenci görüşleri de öğretmen görüşlerinde olduğu gibi farklılık göstermektedir. Tablo 17 ‘de belirtildiği üzere devlet okulu öğrencilerinin görüşlerinden klasik sınavların etkili olduğu, uygulama sınavlarında çok zorlandıkları ve bu nedenle de sınav kaygılarının oluştuğu bulgusuna ulaşılmıştır. Buna karşın özel okul öğrencilerinin görüşlerinden uygulama sınavlarının

artılarından bahsederken sınav zorluklarının seviyelerine uygun olduğunu bulgusu elde edilmiştir.

Bölüm 5

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu başlık altında araştırma sorularına ilişkin sonuç ve tartışmalara yer verilmiştir. Ayrıca yapılan araştırmanın araştırmacılar ve uygulayıcılar için öneriler yer almıştır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Araştırmanın birinci alt problemi olan İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet okulu öğrencilerinin görüşlerine göre temaların içerik bakımından yetersiz olduğu ve temaların günlük yaşama uygun olmadığı sonuçları ortaya çıkarılmıştır. İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin özel okul öğrencilerinin görüşleri de devlet okulu öğrencilerinin görüşleriyle aynı olup, temaların içerik bakımında yetersiz olduğu ve günlük hayatta işlerine yaramayan temaların öğretim programında olduğu sonucuna öğrenci görüşleri sonucu ulaşılmıştır.

Araştırmanın birinci sorusuna ilişkin ortaya çıkartılan ilk sonuç hem devlet okulunda hem de özel okulda öğrenim gören öğrencilerin temaları içerik bakımında yetersiz bulduklarıdır. Araştırmaya katılan öğrencilerin görüşleri neticesinde yemek teması ve hukuk temasının olumlu sonuçlar doğurduğu sonucuna da varılmıştır. Fakat diğer temalar için görüşler, belirtilen bu iki tema gibi olumlu olmamıştır. Elde edilen bulgu Karaca'nın (2018) ulaştığı programın etkili şekilde kullanılmasına izin vermeyen önemli etkenlerin olduğu bulgusuyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın birinci sorusu olan ortaöğretim 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet ve özel okul öğrencilerinin görüşlerine ilişkin ulaşılan ikinci sonuç ise devlet okulu ve özel okul öğrencilerinin günlük hayatta ihtiyaçlarını karşılayacak temaların gerekliliğidir. Ulaşılan bulgu alan yazında da destek bulmaktadır. Örneğin, Demirel'in(2015) öğrenene okulda ve okul dışında önceden planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği olarak tanımladığı öğretim programıyla ulaşılan bu bulgu benzerlik göstermiştir.

Öğrenci görüşlerinden ulaşılan ilk bulguya, öğrencilerin dili etkili bir şekilde hem sınıf içinde hem de sınıf dışında kullanabilmelerine yardımcı olabilecek

temaları istemesi sebep olarak gösterilebilir. Öğrencileri dil öğreniminde sınıf dışına çıkartamıyorsa, dışarıyı öğrencilerin olduğu yere getirmek ve onlara gerçek hayattan kesitler sunmak öğrencilerin yetersiz bulduğu noktaları tamamlayacaktır. Öğrenci görüşlerinden çıkartılan ikinci bulguya göre ise dil öğrenmenin aynı zamanda kültür öğrenme anlamı da taşıması ve öğrencilerin salt dil bilgisi öğrenmelerinden ziyade, dili farklı ortamlarda kullanmaya ilişkin istekleri böyle bir fikri belirtmelerinde etken olabilir.

İngilizce öğretim programının temaları ulaşılan bulgulara göre yetersiz kalmakta ve öğrencilerin ilgisini çekmemektedir. Ders içi etkinliklerde öğrencilerin aktif hale getirilmesi ve konunun öğrenci ilgi ve ihtiyacına hitap etmesi gerekmektedir. 2018 yılı 9. sınıf İngilizce öğretim programının temalar ögesi öğrenci görüşleri alınarak ya da ihtiyaç analizi yapılarak tekrardan güncellenebilir. Bu sayede araştırmanın birinci alt problemine ilişkin olumsuz görüşlerin önüne geçilebilir.

Ulaşılan ikinci bulgu temaların günlük yaşamdan kopuk olduğudur. Bir önceki bulguyla alakalı olarak öğrenciler ders içi etkinliklerinde öğrendiklerini yaşamlarında da uygulamak ister. Özellikle dil öğreniminin bol pratik yaparak geliştirilebilmesi özelliği bu noktayı daha da önemli yere taşımaktadır. Bu sebeple derslerde öğretmenlerin programda da tavsiye edilen grup çalışmalarından örnekleri kullanması hatta sınıfın özelliklerine göre etkinlikleri düzenlemesi gerekebilir. İngilizce öğrenimi ve öğretiminde daha çok realia (gerçek nesnelere) kullanılabilir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri. İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin devlet okulu öğretmenlerinin görüşlerine göre temaların güncellenmesi gerektiği, temaların sıkıcı olması ve temaların belirlenmesinde öğretmen görüşlerinin alınarak öğretmenlere esneklik sağlanması sonuçlarına ulaşılmıştır. İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin özel okul öğretmenlerinin görüşlerine göre ise temaların hayatın içinden seçilmesi, ilgi çekici temaların olması, temaların seçiminde öğrencilerin görüşlerinin alınması ve program uygulamasının temalarına ilişkin interaktif destekleyicilere yer verilmesi gerektiği sonuçları elde edilmiştir.

Araştırmanın birinci sorusuna ilişkin ulaşılan ilk sonuç, hem devlet okulunda hem de özel okulda görevli öğretmenlerin sahip oldukları farklı görüşlerin aynı noktaya çıkmasıdır. Devlet okulunda görevli öğretmenler yeni neslin daha teknolojik temalara ve gelişmelere aç olduğunu, bu yüzden temaların bu başlıklar altında güncellenmesi gerektiğini belirtirken; özel okulda görevli öğretmenler de temaların daha ilgi çekici ve öğrencilerin hayatlarının içinden belirlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin ve çağın ihtiyaçlarına ilişkin bireylerin ilgisini çekecek temaların belirlenmesi ve öğrencide merak uyandıracak temaların programda yer alması Taba'nın (1962) program geliştirmeye ilişkin yapmış olduğu; program geliştirme; hedeflerin, kapsamın, işleyişin ve değerlendirmenin nasıl olması gerektiği üzerine alınması gereken kararları içeren karmaşık bir süreçtir tanımına uygun düşmektedir. Görüşlerden çıkartılan bu sonucu destekleyecek şekilde Dewey'e (1902) göre eğitim, yaşamı yansıtmalıdır ve program geliştirme süreci de yeniden düzenlemeyi yansıtmalıdır.

Araştırmanın birinci sorusuna yönelik öğretmenlerinin görüşlerinden çıkartılan ikinci sonuç ise devlet okulunda görev yapan öğretmenlere göre temaların sıkıcı olmasıdır. Ulaşılan bu sonuç daha öncede belirtildiği gibi özel okulda görevli öğretmenlerle benzerlik göstermektedir.

Araştırma sorusuna ilişkin görüşlerden çıkartılan son sonuçsa her iki grupta farklılık göstermektedir. Devlette görevli öğretmenler, temaların belirlenmesi konusunda öğretmen görüşlerinin alınması gerektiğini ve belirlenen temaların uygulamasında öğretmenlere esneklik sağlanması gerektiğini belirtmişlerdir. Sahip oldukları öğrenci özelliklerine göre temaları belirleme ve işleyecekleri temalar noktasında özgür olmaları Caswell ve Campbell'ın (1935) öğretim programını konular listesi olarak değil öğrenenlerin öğretmen rehberliğinde kazandıkları yaşantılardır tanımıyla araştırma sonunda sunulan öğretmen görüşleriyle benzerlik göstermektedir. Özel okulda görevli İngilizce öğretmenleri ise program uygulamasının temalarına ilişkin interaktif destekleyicilerin olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Öğretim programlarının merkezden gelmesi ve bazen teoride iyi olsa dahi uygulamada sıkıntılarının ortaya çıkması devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin temalarla ilgili bu görüşlere sahip olmasının açıklaması olabilir. Bazı okullarda öğrenci özelliklerinden ve okul imkânlarından kaynaklı bazı

temaların ilgi çekmesi her yerde aynı etkiyi vermeyebilmektedir. Program geliştirme sürecinde öğrencisini daha iyi tanıyan öğretmen görüşlerinin alınması program temalarının belirlenmesinde etkili bir yol olabilir. Hem devlet hem de özel okul İngilizce öğretmenlerinin bu alt probleme ilişkin aynı görüşe sahip olması sorunların da ortak olduğunu gösterir.

Birinci alt probleme ilişkin öğretmen görüşlerinden çıkartılan bulgulara göre var olan aksaklıklar, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin daha etkili ve sağlıklı bir şekilde alındığı ve uygulandığı elektronik ortam çalışmalarıyla olumlu hale getirilebilir. Program geliştirmede öğretmen ve öğrencilerin daha aktif rol alması da olumlu sonuçlara ulaşmada yardımcı olabilir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Araştırmanın ikinci alt problemi olan İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet ve özel okul öğrenci görüşlerinden, programın dil becerilerini geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Her iki grubun aynı görüşe sahip olması ve ulaşılan bulguların benzer olması bir kaç nedene bağlanabilir. İlk olarak devlet okulu öğrencileri İngilizce öğretim programından habersiz ve aslında işlevler ve dil kullanımı hakkında bilgi sahibi değiller. Derslerde hedef dilin çok az kullanılması ve ders içi etkinliklerde yeterli motivasyonun sağlanamaması neticesinde hedef dilin kullanımında kendilerini yeterli görmeleri bu görüşe sahip olmalarına sebep olabilir. Özel okul öğrencileri de devletteki arkadaşları gibi İngilizce öğretim programından habersiz fakat dil kullanımı yönünden daha avantajlı durumdadırlar. Bu durum da öğretim programından habersiz öğrencilerin farkında olmadan programın amacına hizmet ettiğini gösterebilir.

Devlet okulunda öğrencilerin dil kullan düzeyleri ulaşılan bulgulara göre yeterli olmayabilir. Önceden de belirttiğimiz gibi öğretim programından bihaber olmaları, dil düzeyleri hakkında doğru görüşlere sahip olmamalarına neden olarak gösterilebilir. Dönem başlarında, İngilizce öğretmenleri öğrencilerine programın onlardan neler beklediğiyle alakalı bir motivasyon ve bilgilendirme dersi yapması bu olumsuzluğun önüne geçebilir. Dönem içerisinde kendilerini nelerin beklediğini bilen öğrenci de istenilen düzeye tam ulaşmasa dahi yaklaşabilir. Özel okul

öğrencilerinin durumları da devlet okul öğrencileri gibi görülebilir. Fakat onların derslerde dili etkin bir şekilde kullanması ve ders içi etkinliklerde aktif olarak yer alması devlet okulundaki arkadaşlarından farklı dil kullanma özelliklerine sahip olmasını açıklayabilir. Özel okul uygulamalarının örnek alınmasıyla, devlet okulunda da öğrenciler yeterli düzeyde dile maruz kalabilir ve var olan soruna bir çözüm daha üretilmiş olabilir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri. Araştırmanın ikinci alt problemi olan İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin devlet okulu öğretmen görüşlerinden, İngilizce öğretim programı sayesinde dil kullanma becerilerinin geliştiği ve İngilizce öğretim programının dinleme ve konuşma becerilerinde eksik kaldığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Özel okul öğretmen görüşlerinden ise dil becerilerinden konuşma ve dinlemenin programda ön plana çıktığı fakat yazma ve konuşmada bazı sıkıntıların olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Devlet okulu öğretmen görüşlerinden ortaya çıkan ilk sonuç 9. sınıf İngilizce öğretim programının dili kullanmaya teşvik edici olmasıdır. Öğretmenlerin dersleri daha zevkli hale getirme isteği ve derslerini buna göre işlemeleri bu görüşe sahip olmalarında etken olabilir. Ulaşılan bu sonuç Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2018 İngilizce öğretim programında da belirtilmiştir. Devlet okulu İngilizce öğretmenlerinin bu görüşü alan yazında da desteklenmektedir. Örneğin, Stoller (2002) programının sahip olduğu özellikler öğrenenlerin öz benliklerinin, özerkliklerinin ve dil becerilerinin artmasına yardımcı olduğunu belirtmektedir. Devlet okulunda görevli öğretmen görüşlerinden ulaşılan ikinci sonuç dinleme ve konuşma becerilerinin tam gelişmediğidir. Öğretmenlerinin bu görüşe sahip olmalarında ders verdikleri sınıftaki öğrencilerin bireysel farklılıklara sahip olması etken olarak gösterilebilir.

Özel okul öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu programın özellikle konuşma ve dinleme derslerinde dili kullanmaya teşvik edici noktalarının olduğudur. Özel okulda hem öğrencilerin hem de velilerin dili kullanmaya ilişkin isteklerinin, bu görüşün ortaya çıkmasında etkili olduğu düşünülebilir. Ulaşılan bu sonuçla Soğuksu'nun (2013) çalışmasında bulunduğu sonuç farklılık göstermektedir. Soğuksu (2013) sınıf uygulamalarının, dil becerilerini tam olarak öğretmediği ve iletişimsel yeterlilik kazandıramadığı bulgularına ulaşılmıştır. Özel okul öğretmenlerinin görüşlerinden çıkartılan ikinci sonuç ise 9. sınıf İngilizce öğretim

programının konuşma ve yazma konusunda sıkıntılara neden olması etken olabilir. Özel okul İngilizce öğretmenlerinin, öğrencilerinden dili kullanmaya ilişkin beklentileri yüksek tutması öğretmenlerin bu görüşe sahip olmalarına neden olabilir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Üçüncü alt problem olan İngilizce öğretim programı uygulamasının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden İngilizce seviyelerinin bir önceki sınıfa göre arttığı ve İngilizce seviyesinin bir önceki sınıfla aynı düzeyde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Benzer şekilde özel okul öğrenci görüşlerinden de İngilizce seviyelerinin bir önceki sınıfa göre arttığı ve İngilizce seviyesinin bir önceki sınıfla aynı düzeyde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

İngilizce dersi öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden çıkartılan ilk sonuç dil becerilerinde ya da İngilizce seviyelerinde bir farklılık olmadığı yönündedir. 9. sınıf İngilizce öğretim programının bir önceki sınıfın tekrarı ve devamı niteliğinde olması öğrencilerin kendilerinde bir gelişme görememelerine neden olarak gösterilebilir. Milli Eğitim Bakanlığı (2018) A1 İngilizce düzeyinin tekrarı olarak başlayan lise eğitimi 9. sınıfta İngilizce A2 düzeyine kadar verildiğini belirtmektedir. Devlet okulu öğrenci görüşlerinden çıkartılan ikinci sonuç ise İngilizce düzeylerinin arttığı yönünde olmuştur. 9. sınıf İngilizce öğretim programının bir önceki sınıfın tekrarı ve devamı niteliğinde olması ve dil becerilerinde ya da öğrenme çıktılarında eksiklik olan öğrencilerin açığını kapatabilme imkânına sahip olması, öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarında etken olabilir. Milli Eğitim Bakanlığı (2018) A1 İngilizce düzeyinin tekrarı olarak başlayan lise eğitimi 9. sınıfta İngilizce A2 düzeyine kadar verildiğini belirtmektedir.

İngilizce dersi öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin özel okul öğrencileri de devlet okulu öğrenci görüşlerine benzer şekilde dil becerilerinde ve İngilizce seviyelerinde bir farklılık olmadığı yönündedir. Bu görüşe sahip öğrenciler, birinci sınıftan itibaren özel okulda eğitim alan öğrencilerdir ve bu görüşe sahip olmalarında bu sebep etken olabilir. Özel okulun kendi öğretim programını yapması ve bu programın geliştirilmesinde öğrenci ihtiyaçlarının ön

planda tutulması da öğrenci görüşlerinden ulaşılan bu bulguyu destekleyebilir. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin özel okul öğrenci görüşleri de devlet okulu öğrencilerinin dil becerilerinde ve İngilizce seviyelerinde bir artış olduğu görüşüyle benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin bu görüşe sahip olma nedenleri ilköğretimi devlet okullarında tamamlayıp, 9. sınıfta özel okul eğitimi almamaları neden olarak gösterilebilir. Daha önceki eğitimini devlet okulunda alıp özel okula gelen öğrenciler için özel okulun özel bir program hazırlaması ve öğrencilerin eksiklerini kapatarak istenilen düzeye gelmeleri amacı da öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulguyu desteklemektedir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri. Araştırmanın üçüncü alt problemi olan dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden dil becerileri ve öğrenme çıktıları konusunda gelişme olduğu ve kısmen gelişme olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden de dil becerileri ve öğrenme çıktıları konusunda gelişme olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin her iki grubun görüşlerinden ulaşılan bulgular benzerlik göstermektedir.

Öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden ulaşılan ilk sonuç dil becerilerinin ve öğrenme çıktıklarının olumlu yönde artış gösterdiği konusunda olmuştur. Öğretmenlerin bu görüşü 2018 yılı İngilizce öğretim programında da desteklenmektedir. 2018 yılı İngilizce öğretim programının önceki programlardan farkı değerler eğitimi odaklanmasıdır. Diğerkâmlık, ülke sevgisi, sorumluluk, sevgi, saygı, sabır, irade, dürüstlük, adalet ve arkadaşlık gibi öğrenme çıktıları doğrultusunda anahtar değerlerin öğrencilere aktarılması planlanmıştır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Görüşlerden çıkartılan ikinci sonuç ise gelişmenin kısmen olduğudur. İlköğretimi başka okulda tamamlayarak başka bir okulda ortaöğretime başlayan öğrenci sayısının çok fazla olması ve bireysel farklılıkların ön plana çıkması bu görüşün bildirilmesinde ana neden olduğu düşünülebilir.

Üçüncü alt probleme ilişkin özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu dil becerileri ve öğrenme çıktıları konusunda gelişme olduğudur. Öğretmenlerin bu görüşe sahip olmalarında, yerleştirme ve düzey belirleme sınavlarının eğitim öğretim boyunca düzenli şekilde yapılması ve eksiği olan öğrencilerin belirlenerek eksikliklerinin giderilmesi etken olarak gösterilebilir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Araştırmanın dördüncü alt problemi olan önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu akıllı tahtanın dil öğretiminde olumlu katkılarından olduğu, ikinci bulguysa oyunsal etkinlikler için gerekli materyallerin dil becerilerini geliştirmede olumlu katkı sağladığıdır. Özel okul öğrenci görüşlerinden ulaşılan bulgu da devlet okulu öğrenci görüşlerinden çıkartılan akıllı tahtanın dil öğretiminde olumlu katkıları ve oyunsal etkinlikler için gerekli materyallerin dil becerilerini geliştirmede olumlu katkı sağladığı bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmanın dördüncü sorusu olan 9. sınıf İngilizce öğretim programında önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden ulaşılan ilk bulgu akıllı tahtanın dil öğretiminde çok etkili olduğu yönündedir. Günümüz öğrencilerin 'Z Nesli' olarak adlandırılması ve teknoloji konusunda hevesli olması devlet okulu öğrencilerinin bu görüşe sahip olmasında etken olabilir. Devlet okulu öğrencilerinin bu görüşü 2018 yılı İngilizce öğretim programında da desteklenmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı (2018) teknolojik materyallerin daha fazla kullanılması ve öğrenenlerin hedef dili sınıf dışında da rahatlıkla kullanabilmesinin amaçlandığını İngilizce öğretim programında belirtmektedir. Ulaşılan ikinci bulgu ise oyunsal etkinliklerde kullanılan materyallerin dil öğretiminde etkili olduğudur. Bu görüşe sahip olmalarında öğrencilerin duygusal bariyerlerinin etkinlikler esnasında düşük olması ve öğrenmeden keyif almaları etken olabilir. Öğrencilerin bu görüşüyle benzerlik gösterecek şekilde Milli Eğitim Bakanlığı 2018 İngilizce öğretim programında, ders esnasında kullanılacak temel etkinlikleri rol yapma, canlandırma, paragraf okuma ve yazma olarak belirtmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin özel okul öğrenci görüşlerinden ulaşılan bulgu akıllı tahtanın dil öğretiminde olumlu katkı sağladığıdır. Teknolojik materyallerin özel okullarda tercih sebebi olması öğrencilerin bu görüşe sahip olmasında etken olabilir. Ayrıca özel okul öğrencilerinin öğrenme özerkliğine sahip olması ve kendini geliştirebilmesi de nedenler arasında gösterilebilir. Bu görüş alan yazında da desteklenmektedir. Örneğin, öğrenen özerkliğinin daha aktif hâle getirilmesi için öğrenenlerin dil öğreniminde ihtiyaçları olduğu sınıf içi

motivasyonlarını artıracak materyallerin kullanılmasıdır (McCrath, 2013). Özel okul öğrenci görüşlerinden çıkartılan ikinci bulgu devlet okulu öğrencilerinden ulaşılan ikinci sonuçla benzerlik göstererek oyunsal etkinliklerde kullanılan materyallerin dil öğretiminde etkili olduğu yönündedir. Özel okul öğrencilerinin bu görüşe sahip olmasında derslerin sürekli İngilizce işlenmesi ve eğitsel oyunların sıklıkla kullanılması etken olarak gösterilebilir. Bu görüş Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2018 İngilizce öğretim programında, sınıf ortamında öğrenciler sürekli olarak İngilizce konuşarak iletişim sağlar ve iletişimsel etkinlikleri sıklıkla kullanırlar şeklinde ifade edilmiştir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri.9. sınıf İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden derslerde kullanılması önerilen materyaller konusunda olumlu görüşe sahip oldukları ve akıllı tahta uygulamalarında bazı sıkıntıların var olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden de derslerde kullanılması önerilen materyaller konusunda olumlu görüşe sahip oldukları ve akıllı tahtayla alakalı bazı teknik sorunların varlığı bulguları çıkartılmıştır.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan İngilizce öğretim programının önerilen materyaller ve görevlere ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu akıllı tahtanın görsellik açısından fayda sağladığıdır. Görselliğin dil öğretiminde öğrencilerin ilgisini çekmesi ve öğretmenlerin de işini kolaylaştırması bu görüşün ortaya çıkmasında etken olduğu söylenebilir. Öğrenci yaşlarına ve ilgilerine hitap eden görseller İngilizce dersini daha keyifli hale getirebilir ve öğretim programı uygulamasında da önerilen akıllı tahtanın olumlu görüşe sahip olmasına ve öğretmenlerin bu görüşü açıklamasına neden olarak gösterilebilir. Bu durum Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2018 İngilizce öğretim programında, etkileşim süreci boyunca kullanılacak görsellerin, yazılı metinlerin ve karakterlerin seçiminde öğrenenlerin yaşlarını, psikolojik ve sosyolojik seviyelerini göz önünde bulundurmaları öğretmenlere ve materyal geliştiricilere önerilir şeklinde belirtilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Görüşlerden çıkartılan ikinci bulguysa akıllı tahtada bazı uygulamaların kullanılmamasıdır. Fatih projesi kapsamında bazı internet sitelerinin ve

uygulamalarının sınıf içerisinde kullanılmaması bu görüşün ortaya çıkmasına neden olarak gösterilebilir.

Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu, devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden ulaşılan ilk bulguyla benzerlik göstererek derslerde kullanılması tavsiye edilen materyallerin olumlu etkilerinin olduğu yönündedir. Aynı yaşlarda öğrencilere sahip olan iki grubun benzer görüş bildirmesi beklenen sonuç olarak görülebilir. Ulaşılan ikinci bulgu da, akıllı tahtada meydana gelen teknik sorunlarla alakalıdır ve devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan bulguyla benzerlik göstermektedir. Sınıf uygulamalarından sonra akıllı tahtaların doğru kapatılmaması ve açık kaldığında ısınarak aksaklıklara sebep olması öğretmen görüşlerinden çıkartılan bu bulguya neden olduğu düşünülebilir.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Araştırmanın beşinci alt problemi olan öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden İngilizce derslerinde öğretmenlerinin daha etkili olduğu ve İngilizce derslerinde öğrencilerin daha etkili olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Özel okul öğrencilerinin görüşlerinden ise İngilizce derslerinde öğretmenlerin daha etkili olduğu ve İngilizce derslerinde hem öğretmenin hem de öğrencinin eşit düzeyde etkili olduğu bulgusu çıkartılmıştır.

Öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden ulaşılan ilk bulgu derslerde öğretmenlerin daha çok rol aldığı yönündedir. Öğrencilerin bu görüşe sahip olmasında dilbilgisi kalıplarını ya da kelimeleri ezberlemeleri etken olabilir. Bu görüşün aksine 2018 yılı 9. sınıf İngilizce öğretim programı dilbilgisi kalıplarını ya da kelimelerini ezberlemek yerine analitik, üretimsel becerileri teşvik eder (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Görüşlerden çıkartılan ikinci bulgu derslerde öğrencilerin daha çok rol aldığıdır. Öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarında İngilizce öğretmenlerinin öğrenci merkezli metotları kullanmaları etken olabilir. Ulaşılan bu bulgu Dönmez'in (2010) öğretmenlerin programda yer alan ölçme-değerlendirme tekniklerini ve öğrenci merkezli öğretim metodunu kullanmadıkları bulgusuyla farklılık göstermektedir.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin özel okul öğrenci görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu da devlet okulu öğrencilerinin görüşleriyle benzerlik göstererek İngilizce derslerinde öğretmenlerin daha etkin olduğudur. Görüşlerden çıkartılan ikinci bulgu ise İngilizce derslerinde hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin eşit düzeyde rol aldıklarıdır. Öğretmenlerin sınıf içi etkinliklerinde öğrencileri yönlendirmeleri ve onlara rehber olmaları öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarına neden olarak gösterilebilir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri. Araştırmanın beşinci alt problemi olan öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden, İngilizce derslerinde öğretmenlerinin daha etkili olduğu ve İngilizce derslerinde öğrencilerin daha etkili olduğu bulgularına ulaşılmıştır. Özel okul İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinden ise rol dağılımının sınıfa göre değiştiği, İngilizce derslerinde öğrencilerin daha etkili olduğu ve İngilizce derslerinde öğretmenlerin daha çok etkin olduğu bulguları çıkartılmıştır.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan öğretme-öğrenme ortamına ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu, derslerde öğretmenlerin daha etkin olduğudur. Devlet okullarında İngilizce seviyelerine göre sınıfların olmaması ve bazı sınıflarda İngilizce iletişimsel becerisi zayıf olan öğrencilerin bulunması öğretmenlerin bu görüşe sahip olmalarına etken olabilir. Görüşlerden ulaşılan ikinci bulguysa İngilizce derslerinde öğrencilerin daha aktif olmasıdır. Bu görüşe sahip İngilizce öğretmenlerinin derslerinde öğrenci merkezli metotları kullanmaları neden olarak gösterilebilir. Görüşlerden çıkartılan diğer bir bulgu da İngilizce derslerinde öğretmenlerin daha çok etkin olduğudur. Özellikle öğretmenlerin konunun girişinde etkin olma istekleri bu görüşün ortaya çıkmasına neden olarak gösterilebilir.

Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu da devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan bulguyla benzer şekilde rol dağılımının sınıflara göre farklılık gösterdiğidir. Özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ikinci bulgu da devlet okulu İngilizce öğretmenlerinin görüşüne benzer şekilde derslerde öğrencilerin daha aktif olduğudur. Özel okulda öğrencilerin derse katılım konusunda daha istekli olmaları ve İngilizce hazırbulunuşluluk düzeylerinin daha yüksek olması bu görüşün nedeni olarak gösterilebilir. Özel okul öğretmen görüşlerinden çıkartılan son bulguysa

devlet okulu İngilizce öğretmenlerinin görüşüne benzer şekilde derslerde öğretmenlerin etkin olduğudur. Öğretmenlerin derslerde moderatör rolü üstlenmeleri bu görüşün nedeni olabilir.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Sonuç ve Tartışma

Devlet ve Özel Okul Öğrenci Görüşleri. Araştırmanın altıncı alt problemi olan değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden; klasik sınavların etkili olması, sınav stresinin olumsuz etkilerinin olması ve uygulama sınavlarının zor olduğu bulgularına ulaşılmıştır. 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin özel okul öğrenci görüşlerinden de, yapılan sınavların güzel olduğu ve sınavların öğrenci seviyelerini iyi ölçtüğü bulguları çıkartılmıştır.

Araştırmanın altıncı alt problemi olan öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet okulu öğrenci görüşlerinden ulaşılan ilk bulgu, klasik sınavların öğrenci seviyelerini belirlemede iyi olduğudur. Öğrencilerin bu görüşe sahip olmasında dil bilgisine çok önem vermeleri etken olarak gösterilebilir. Uygulama sınavlarında öğrencilerin stresten kaynaklı gerçek seviyelerini gösterememeleri de neden olarak gösterilebilir. Görüşlerden çıkartılan ikinci bulgu ise uygulama sınav tarihlerinin geç haber verilmesinden kaynaklı sınav stresinin olumsuz etkileri üzerine olmuştur. Klasik sınavlara ek olarak yapılan uygulama sınavlarının ne zaman yapılacağına öğrencilere bir gün öncesinden söylenmesi öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarında neden olarak gösterilebilir.

Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin özel okul öğrenci görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu yapılan sınavların başarılarını olumlu yönde etkilediğidir. Özel okulda derslerin becerilere ayrılarak işlenmesi ve buna göre de sınavların yapılması öğrencilerin bu görüşe sahip olmalarında etken olduğu söylenebilir. Öğrencilerin özellikle dinleme ve yazma sınavlarını sevmeleri bu konuda yapılan başka çalışmalarla benzerlik göstermektedir. Örneğin, Griffe (1999) araştırmasının bulguları arasında öğrencilerin dinleme becerilerinde güçlü bir ilerleme olduğu ve öğrencilerin programın hedeflerini onayladıkları belirtmektedir. Özel okul öğrencilerinin görüşlerinden ulaşılan ikinci bulgu da sınavların öğrenci seviyesini iyi ölçtüğüdür. Derslerde anlatılan konuların klasik sınavlarda sorulması ve

derslerde öğretilen becerilerin uygulama sınavlarında sınanması öğrencilerin bu görüşe sahip olmasında etken olduğu düşünülebilir.

Devlet ve Özel Okul Öğretmen Görüşleri. Araştırmanın altıncı alt problemi olan öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden hem yazılı hem de uygulama sınavlarının yapılması konusunda olumlu görüşlerin var olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden ise uygulama sınavlarının klasik sınavdan daha etkili olduğu bulgusu elde edilmiştir.

Öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin devlet okulu İngilizce öğretmen görüşlerinden çıkartılan ilk bulgu tüm becerilere ilişkin değerlendirmenin öğrenci seviyelerini belirleme ve eksikliklerini görme konusunda daha etkili olduğudur. Türkiye’de de kullanılan Avrupa dil dosyasına göre her beceri A1/A2-B1/B2-C1/C2 olarak seviyelere ayrılmıştır ve her becerinin uygulama sınavının yapılarak bu seviyelere göre hareket etme isteği öğretmenlerin bu görüşe sahip olmasında etken olmuştur diyebiliriz. Öğretmenlerin bu görüşü alan yazında da destek bulmaktadır. Örneğin, 2018 İngilizce öğretim programı incelendiğinde Avrupa Konseyi Ortak Dil Kriterleri prensiplerine göre oluşturulduğu anlaşılmaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı, 2018). Dili etkin kullanma amacına uygun olarak iletişimsel becerileri ön plana çıkarma isteği de öğretmenlerin bu görüşe sahip olmalarında etken olabilir.

Programı değerlendirme tekniklerine ilişkin özel okul İngilizce öğretmen görüşlerinden ulaşılan ilk bulgu uygulama sınavlarının öğrenci seviyesini tanımaya ilişkin klasik sınavlardan daha etkili olduğu görüşüdür. Özel okullarda tüm becerilerde değerlendirme yapılması ve öğrencinin dili kullanmaya ilişkin teşvik edilmesi öğretmenlerin bu görüşe sahip olmalarının nedeni olabilir. Ayrıca, 9. sınıf İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin özel okul İngilizce öğretmenlerinin yaptığı çalışmalar, 2018 yılı İngilizce öğretim programının hedef dili etkin ve akıcı bir şekilde kullanabilmek için sınıf içi ve dışı ortamları oluşturarak öğrenenlerin motivasyonlarını artırmayı amaçlaması, hedef dili etkin bir şekilde kullandırması ve öğrencilerin öğrenmeye etkin bir şekilde katılmasını sağlaması konusunda benzerlik gösterdiği de ifade edilebilir.

Araştırmacılar İçin neriler

Aşağıda araştırmanın sonucundan çıkarılan bulgular ve alt problemler doğrultusunda benzer araştırmalar yapmayı planlayan araştırmacıların yararlanabileceği önerilere Tablo 18’de yer verilmiştir.

Tablo 18

Araştırmacılar İçin neriler

Alt Problemler	Araştırmacılar İçin neriler
1. Ortaöğretim İngilizce ğretim programının temalarına ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşleri nedir?	1. Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşlerinden, temaların ğrenci ihtiyaçları ve ğretmen görüşlerine göre güncellenmesi bulgusu elde edilmiştir. Araştırmacılar buna yönelik çalışma yapabilirler.
2. Ortaöğretim İngilizce ğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşleri nedir?	2. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşlerinden, özellikle devlet okullarında dil kullanımına yönelik sıkıntıların olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Bu sıkıntıların nedenleri ve çözümlerine yönelik araştırmacılar çalışma yapabilirler.
3. Ortaöğretim İngilizce ğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşleri nedir?	3. Araştırmanın nc alt problemine ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşlerinden, programın dil becerilerini geliştirdiği bulgusuna ulaşılmıştır. Fakat bir önceki alt problemle alakalı olan bu alt problemin bulgularının neden ikinci alt problem bulgularıyla benzerlik göstermediği üzerine araştırmacılar çalışma yapabilirler.
4. Ortaöğretim İngilizce ğretim programında önerilen materyaller ve görevlere ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşleri nedir?	4. Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin ğretmen ve ğrenci görüşlerinden programda önerilen materyallerin sevildiği bulgusuna

- ulaşılmıştır. Akıllı tahtanın derslerde etkinliği ön plana çıkarılmıştır. Bazı teknik sorunlardan da bahsedilmiştir. Akıllı tahta haricinde programda önerilen materyallerden hangilerinin daha çok kullanıldığı üzerine araştırmacılar çalışma yapabilirler.
5. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?
5. Araştırmanın beşinci alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden, derslerde programda belirtildiği gibi rol dağılımlarının olduğu bulgusuna ulaşılmıştır. Programda tavsiye edilen ve öğretmen öğrenci rol dağılımında etkili olan sınıf içi etkinlikleri üzerine araştırmacılar çalışma yapabilirler.
6. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?
6. Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden programda belirtilen değerlendirme tekniklerine ilişkin klasik ve uygulama sınavlarının yapıldığı bulgusu elde edilmiştir. Programda belirtilen diğer değerlendirme tekniklerinin etkili bir şekilde kullanılmaması üzerine araştırmacılar çalışma yapabilirler.

Tablo 18’de görüldüğü üzere araştırmanın alt problemlerine ilişkin araştırmacılara önerilerde bulunulmuştur. 2018 yılı İngilizce öğretim programı araştırmaya katılan devlet okulunda da, özel okulda da tam olarak bilinmemekte. Öğretmenler programdan bağımsız olarak hareket etmekte ve araştırmada yöneltilen sorulara programa göre değil kendi uygulamalarına göre cevaplar vermektedirler. Öğrenciler de derslerde karşılaştıkları sorunları ya da sevdikleri noktaları ön plana çıkarmaktadırlar. Bu sıkıntı başlı başına araştırmacılar için araştırma konusu olabilir.

Uygulayıcılar için Öneriler

Araştırmanın sonunda ulaşılan bulgular ve alt problemler göz önüne alınarak uygulayıcıların yararlanabileceği düşünülen önerilere Tablo 19'da yer verilmiştir.

Tablo 19

Uygulayıcılar İçin Öneriler

Alt problemler	Uygulayıcılar İçin Öneriler
1. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının temalarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?	1. Araştırmanın birinci alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulgular ışığında temalar, öğretmen ve öğrenci görüşleri alınarak tekrardan oluşturulmalıdır.
2. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının işlevler ve dil kullanımına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?	2. Araştırmanın ikinci alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden ulaşılan bulgular neticesinde, sınıf içi etkinlikler ve dil kullanımını teşvik edici eğitsel oyunlar hakkında öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmelidir.
3. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının dil becerileri ve öğrenme çıktılarına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?	3. Araştırmanın üçüncü alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulgulara göre özellikle öğrenme çıktıları konusunda öğretmenlerin neler yaptığı ve öğrencilerini istenilen düzeye ne kadar yaklaştırdığı denetlenmeli ve öğretmenlere geri dönüt sağlanmalıdır.
4. Ortaöğretim İngilizce öğretim programında önerilen materyaller ve görevlere ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?	4. Araştırmanın dördüncü alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulgular doğrultusunda öğretmenlere akıllı tahta uygulamaları konusunda hizmet içi eğitim verilmelidir. Ayrıca sınıflarında kullanabilecekler uygulamalar

5. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının öğretme-öğrenme ortamına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?
6. Ortaöğretim İngilizce öğretim programının değerlendirme tekniklerine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri nedir?
5. Araştırmanın belinci alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden çıkartılan bulgular neticesinde, sınıf mevcutları ideal sayılara düşürülmeli, öğretme-öğrenme ortamına katkı sağlayacak her türlü materyal öğretmenin hizmetine sunulmalıdır.
6. Araştırmanın altıncı alt problemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşlerinden ulaşılan bulgulara göre değerlendirme teknikleriyle alakalı öğretmenlere sene başında hizmet içi eğitim verilmeli ve öğretmenlerin bunları sene içerisinde çeşitlendirerek kullanıp kullanmadıkları denetlenmelidir.

Tablo 19'da belirtildiği üzere 2018 yılı İngilizce öğretim programının etkinliğini arttırmak amacıyla uygulayıcılara önerilerde bulunulmuştur. Programda belirtilen ve öğrencilerin istenilen seviyeye gelmeleri için bir rehber ve tavsiye niteliği taşıyan öğretim programı hizmet içi eğitimlerin verimsiz yapılması ya da hiç yapılamaması ve denetimin sağlanamaması nedeniyle amacının dışında kullanılmaktadır. Belirtilen önerilerin bazı sıkıntılara çözüm niteliğinde olduğunu düşünülmektedir.

Kaynaklar

- Acar, A. (2009). On EIL Competence. *English as an International Language Journal*, Vol.5 (2009), pp.11-26.
- Acar, K. (2004). Globalization and Language: English in Turkey. Manisa: *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*.
- Ajans, U. U. (2010). <http://www.ua.gov.tr>.
- Akdoğan, S. (2010). *Türkiye'de yabancı dil öğretiminde karşılaşılan sorunlar ve bir çözüm önerisi olarak yabancı dil okullarına yönelik öğretmen ve öğretim elemanlarının görüşleri. (yüksek lisans tezi)*.Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü:
- Akinoğlu, O. (2008). Primary education curriculum reforms in Turkey. *World Applied Sciences Journal*.
- Akşit, N. (2007). Educational reform in Turkey. *International Journal of Education Development*.
- Aslantürk, S. (2011). *Anadolu liselerinde kullanılan yeni ingilizce öğretim programı ve ders kitabı hakkında öğretmen görüşleri: Zonguldak ili örneği. (yüksek lisans tezi)*. Zonguldak: Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı.
- Bada, M. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin yapılandırmacı eğitim yaklaşımına ilişkin görüşleri. (yüksek lisans tezi)*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / İlköğretim Anabilim Dalı / Sosyal Bilgiler Eğitimi Bilim Dalı.
- Bağçeci, B. (2002). *Orta öğretim kurumlarında İngilizce öğretimine ilişkin toplumsal tutumlar. (Doktora Tezi)*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bakanlığı, M. E. (2009). Ortaöğretimde okullaşma. Ankara: 200/8334 Sayılı Genelge.
- Bakanlığı, M. E. (2009). Yabancı dil eğitim ve öğretim Yönetmeliği. Ankara: 27159 Resmi Gazete.

- Bartu, H. (2002). Independence or development?: An overview of Turkey's foreign language education policies. Eskişehir: *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* s 35-50.
- Başkan, Ö. (2006). Yabancı dil öğretimi. *İlkeler ve Çözümler*. İstanbul: Multilingual Yayınları.
- Baydır, E. (2018). *İngilizce öğretmenlerinin 2017 taslak İngilizce öğretim programında yer alan değerler eğitimi ve uygulamalarına yönelik görüşleri*. (yüksek lisans tezi) Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Eğitim Programları Anabilim Dalı / Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı.
- Bilen, M. (1999). *Plandan uygulamaya öğretim*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Bobbitt, F. (1926). *Curriculum investigations*. Chicago: University of Chicago Press.
- Bogdan, R. C. (1998). *Qualitative research for education: An Introduction to Theory and Methods*. United States of America: Allyn and Bacon Ltd.
- Bonnet, G. (1995). *The elements of language curriculum*. Boston: Newbury House.
- Brown, H. D. (2000). *Principles of language learning and teaching*. New York: Longman.
- Canale, M. v. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing*.
- CEFR (2009). *Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Cem, C. (1978). *Türkiye'de kamu görevlilerinin yabancı dil sorunları*. Ankara: TODAİE.
- Ceyhan, E. (2007). *Yabancı dil öğretimi teknolojisi*. İstanbul: MORPA Kültür Yayınları.
- Chao, S. (1994). *An evaluation of the intermediate program for international students at Columbia College*. (A dissertation for the degree of the Doctor). Missouri: Saint Louis University.

- Crystal, D. (2003). *English as a global language (2nd edition)*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Crystal, D. (1997). *English as a global language*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Demircan, O. (1988). *Dünden bugüne Türkiye'de yabancı dil*. İstanbul: Remzi Kitap Evi.
- Demirel, Ö. (2004). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2006). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme (10. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2015). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme (24. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (1999). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2003). *Öğretimde planlama ve değerlendirme öğretme sanatı 6. Baskı*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Demirel, Ö. (2010). *Yabancı dil öğretimi: Dil Pasaportu, Dil Biyografisi, Dil Dosyası (5. Baskı)*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Dinçer, B. (2013). *7. sınıf İngilizce öğretim programının Stufflebeam'in Bağlam-Girdi-Süreç-Ürün (CIPP) modeline göre değerlendirilmesi.(yüksek lisans tezi)*. Aydın: Adnan Menderes Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı.
- Doğan, H. (1997). *Eğitimde program ve öğretim tasarımı*. Ankara: Eğitim Sen Yayınları.
- Doğançay-Aktuna, S. (1998). The spread of English in Turkey and its current sociolinguistic profile. *Journal of Multilingual and Multicultural Development* p. 45-62.
- Doll, R. C. (1989). *Curriculum improvement decision making and process*. United States of America: Allyn and Bacon Press.

- Dönmez, Ö. (2010). *Implementation of the new eight grade English language curriculum from the perspectives of teachers and students.(master's thesis)* Ankara: METU.
- Durmuşçelebi, M. (2006). Türkiye'de anadil eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(21), 208-307.
- Erden, M. (1998). *Eğitimde program değerlendirme (3. Baskı)*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Erden, M. (1995). *Eğitimde program değerlendirme*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Ergüder, I. (2005). *Anadolu Lisesi ve Süper Lise Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin İngilizce Öğreniminde Karşılaştıkları Sorunlar.(doktora tezi)* İzmir., Eğitim Bilimleri Enstitüsü DEÜ.
- Ergül, S. (2010). *İlköğretim 6. sınıf matematik dersinde oluşturulan sosyal yapılandırmacı öğretim tasarımının etkililiği.(yüksek lisans tezi)*İstanbul.
- Ertürk, S. (2013). *Eğitimde program geliştirme*. Ankara: Edge Akademi.
- Fer, S. (2011). *Öğretim tasarımı (2. Baskı)*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Graddol, D. (2007). *English next*.London: The British Council. *Retrived from: www.english.co.uk*.
- Griffe, D. (1999). *Course evaluation by quantitative and qualitative methods. (A dissertation for the degree of the Doctor of Education)*. Curriculum Instruction and Technology in Education. Temple University, USA.
- Gündoğdu, M. (2005). Avrupa birliği yolunda Türkiye'nin yabancı dil politikası. *Adana: Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 2(29) 120-127.
- Huberman, A. M. (1994). *Qualitative Data Analysis Basım 2*. United States of America: Sage Publications.
- Islam A., A.-M. (2012). *A closer look at an English Language Curriculum of a Community College in Saudi Arabia*. King Abdulaziz University, Jeddah.
- Işık, A. (2008). Linguistic Imperialism and Foreign Language Teaching. *The Journal of Asia TEFL p.* 63-65.
- Jenkins, D. &. (1973). *Approaches in Curriculum*. United States of America: Prentice-Hall, Inc.

- Jordao, C. M. (2009). English as a foreign language, globalisation and conceptual questioning .*Globalisation, Societies and Education*, c.7 s. 1 ss. 95-107.
- Kachru, Y. & Smith. (2009). The karmic cycle of world Englishes: Some futuristic constructs. *World Englishes* 28 (1), 1- 14.
- Karaca, B. (2018). *Türkiye'deki ilkokul ve ortaokul İngilizce öğretim programı üzerine bir çalışma: Öğretmen ve program uzmanlarının görüşleri. (yüksek lisans tezi)*. Trabzon.
- Karcı, C. (2012). *Orta öğretim dokuzuncu sınıf İngilizce öğretim programının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi.(yüksek lisans tezi)* Aydın: Menderes Üniversitesi.
- Kefeli, H. (2008). *Exploring the perceptions of teachers, students and parents about the new 4th year Anatolian High School English program, (yüksek lisans tezi)*. Ankara: ODTÜ.
- Kırgöz, Y. (2007). English language teaching in Turkey: *Policy changes and their implementations. RELC Journal*, 38, 216-228.
- Klenowski, V. (2010). Curriculum Evaluation: Approaches and Methodologies. http://eprints.qut.edu.au/26163/1/Klenowski_curriculum_evaluation.pdf adresinden 30.01.2018 tarihinde alınmıştır.
- Kuş, E. (2003). *Nicel-nitel araştırma teknikleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kuş, E. (2007). *Nicel-nitel araştırma teknikleri*. Ankara: Anı yayıncılık.
- Küçükahmet, L. (1997). *Eğitim programları ve öğretim*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- McGrath, I. (2013). *Teaching materials and the roles of EFL/ESL teachers: Practice and theory*. New York: Bloosbury Publishing.
- McKay, S. L. (2002). *Teaching English as an international language*. Oxford: Oxford University.
- Merriam, S. B. (1998). *Qualitative Research and Case Study Applications in Education*. United States of America : Jossey-Bass Publishers.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*. United States of America: Jossey-Bass Publishers.

- Miles, B. M. & Huberman, M. A. (2016). *Nitel veri analizi. Basım 2.* Sage publications.
- Mirici, İ. H. (2001). *Çocuklarda yabancı dil öğretimi: İlköğretim 4. ve 5. Sınıflar Örneği.* Ankara: Gazi Kitabevi.
- Mirici, İ. H. (2015). Yabancı dil öğretmeni yetiştirmede Avrupa politikaları ve uygulamalar. Ankara: *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.* 30(04): 42-51.
- Moulden, G. A. (2005). *An evaluation of language policy in a bilingual school in Japan. (A dissertation for the degree of the Doctor of Education).* Temple University, USA.
- Murabit. (2012). A closer look at an English language curriculum of a community college in Saudi Arabia. Jeddah: *Published by Canadian Center of Science and Education, English Language Teaching; Vol. 5, No. 8; 2012.*
- Nunan, D. (2003). The impact of English as a global language on educational policies and practices in the Asia-Pacific region. *TESOL Quarterly*, 37 (4), 589-613.
- Odabaşı, F. (1997). *Öğretim üyelerinin eğitim teknolojilerinden yararlanmaları: Değişime direnç mi, meydan okuma mı?(doktora tezi).*Eskişehir: IV Eğitim Bilimleri Kongresi Anadolu Üniversitesi.
- Olivia, P. F. (1988). *Developing the curriculum.* Glenview: Scot, Foresman and Company.
- Ornstein, A. &. (2014). *Eğitim programı: Temeller, ilkeler ve sorunlar.* Eğitim Yayınevi (Arı, A. Çeviri).
- Ornstein, A. C. (2004). *Curriculum foundations: Principles and theory.* Boston: Allyn and Bacon.
- Ornstein, A. C. (1988). *Curriculum: Foundations, principles and issues.* Englewood Cliffs:United States of America.
- Özdemir, S. M. (2009). Eğitimde program değerlendirme ve Türkiye'de eğitim programlarını değerlendirme çalışmalarının incelenmesi. Van: *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.*

- Öztürk, M. (2014). *Coğrafya eğitiminde araştırma, güncellenmiş 2. baskı* . Ankara: Pegem akademi.
- Özüdoğru, F. (2018). *Analysis of curriculum evaluation studies conducted in foreign language education*. Uşak.
- Penafiorida, A. H. (2002). Chapter 34: Nontraditional forms of assessment and respond to student writing. In J. C. Richards & W. A. Renandya (Eds.), *Methodology in language teaching: An anthology of current practice*(pp. 334-353). Cambridge: Cambridge University Press.
- Powell, S. D. (2010). *Wayside teaching: Connecting with students to support learning*. California: Corwin Press.
- Reid, W. A. (1998). Reconceptualist and Dominant Perspectives in curriculum Theory: What Do They Have to Say to Each Other? *Journal of Curriculum and Supervision*.
- Richards, J. C. (2001). *Curriculum Development in Language Teaching*. Cambridge.
- Saylor, J. G. (1981). *Curriculum Planning for Better Teaching and Learning*. New York: Holt, Rinehart and Wilson.
- Seidlhofer, B. (2005). Key concepts in ELT: English as a lingua franca. *ELT Journal*, 59(4), 339-341.
- Sharp, A. (1990). Staff/students participation in course evaluations: a procedure for improving course design. *ELT Journal*, 44(2), 132-137.
- Soğuksu, A. F. (2013). *Ortaöğretim İngilizce dersi öğretim programındaki iletişimsel yaklaşımın sınıf içi uygulamalara yansımaları*.(yüksek lisans tezi) Ankara: Ankara Üniversitesi / Eğitim Bilimleri Enstitüsü / Eğitim Programları Anabilim Dalı / Eğitimde Program Geliştirme Bilim Dalı.
- Sönmez, V. &. (2015). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara : Anı Yayıncılık.
- Stake, R. E. (2000). *Qualitative Case Studies. the SAGE Handbook of Qualitative Research*. United Stage of America: Sage Publications .

- Stake, R. E. (1995). *The Art of Case Study Research*. United States of America: Sage Publications.
- Stoller, F. L. (2002). Chapter 10: Project work: A means to promote language and content. In J. C. Richards & W. A. Renandya (Eds.), *Methodology in language teaching: An anthology of current practice* (pp. 107-123). Cambridge: Cambridge University Press.
- Swales, J. (1993). *Genre analysis. English in academic & research settings*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: theory and practice*. New York: Harcourt, Brace and World.
- Tanner, D. &. (1980). *Curriculum development: Theory into practice*. New York: Macmillan.
- TTKB-MEB. (2013). İlköğretim kurumları (ilkokullar ve ortaokullar) İngilizce dersi(2,3,4,5,6,7 ve 8. sınıflar) öğretim programı. .Ocak 2019 tarihinde *Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı*: <http://ttkb.meb.gov.tr/program2.aspx> adresinden alındı.
- Tung, C. (1996). *An evaluation of English language instruction in colleges/universities in Taiwan. (a dissertation for the degree of doctor)*. Miami-Florida: Florida International University.
- Tyler, R. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Tyler, R. (1957). *The Curriculum-Then and Now Proceedings of the 1956 Invitational Conference on Testing Problems*. Princeton : Educational Testing Service.
- Variş, F. (1996). *Eğitimde program geliştirme (6. Baskı)*. Ankara: Alkim Yayıncılık.
- Variş, F. (1976). *Eğitimde program geliştirme teori ve teknikler*. Ankara: Kalite Matbaası.
- Ward, J. G. (1987). *An application and an analysis of the impact of the Bellon and Handler curriculum evaluation framework to the English as a Foreign Language program at the Huffco Indonesia intensive English Language*

program in Balıkpapan. (A dissertation for the degree of the doctor),
University of Puerto Rico: Rio Piedras-Puerto Rico.

Wiles, J. &. (2007). *Curriculum development a guide to practice.* United States of America: Pearson Education, Inc.

Yıldırım, A. &. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri.* Türkiye: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. v. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. baskı).* Ankara: Seçkin.

Yin, R. K. (1984). *Case study research: Design and methods.* United Stages of America: Sage Publicaions.

Yörü, B. (2012). *İlköğretim sekizinci sınıf İngilizce öğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri.(yüksek lisans tezi).*Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü:

Zhu, H. (2003). Globalization and new ELT challenges in China: An account of the teaching of English and the kinds of English used in a vast, varied, and rapidly changing society.*English Today, 19,36-41.*

Zorba, M. G. (2012). *Anadolu liseleri 9. sınıf İngilizce dersi programının ve ders materyallerinin Avrupa dilleri öğretimi ortak çerçeve programı prensiplerine göre değerlendirmesi.(yüksek lisans tezi)*Antalya: Akdeniz Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Yabancı Diller Eğitimi Anabilim Dal.

EK-A: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşme Formu

Öğretmen ve Öğrenciler için

Değerli Katılımcı,

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim bölümünde Yüksek Lisans yapmaktayım. Bu araştırma, Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programının uygulanması hakkında İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu görüşmeye katılmadan önce gönüllülük formunu lütfen dikkatle okuyunuz. Araştırmanın güvenilirliği için görüşme sorularını içtenlikle yanıtlamanız önem taşımaktadır.

Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Seval FER

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Yüksek Lisans Öğrencisi
Aytaç TÜRK BEN

Odak Grup Tarihi:	
Katılımcı kodu:	
Okul Adı:	
Cinsiyet:	
Yaş:	
Mesleki Deneyim (Öğretmenler için):	
Mezun Olunan Üniversite ve Akademik Düzey (Öğretmenler için):	

No	Sorular
1.	<ul style="list-style-type: none">• Derse hazırlanırken Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programından faydalıyor musunuz?• Nasıl?
2.	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programının genel özellikleri hakkındaki düşünceniz nedir?• Niçin?
3.	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan temalar/konular hakkındaki düşünceniz nedir?• Öneriniz nedir? Niçin?
4.	<ul style="list-style-type: none">• Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan işlevler ve dil kullanımı hakkındaki düşünceniz nedir?• Sizce derste uygulanan dinleme, okuma, yazma ve konuşma becerilerinden hangisi daha iyi öğreniliyor? Niçin?

	<ul style="list-style-type: none"> • Öneriniz nedir? Niçin?
5.	<ul style="list-style-type: none"> • Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan dil becerileri ve öğrenme çıktıları hakkındaki düşünceniz nedir? • Öneriniz nedir? Niçin?
6.	<ul style="list-style-type: none"> • Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan materyaller ve görevler hakkındaki düşünceniz nedir? • Derste kullanılan kitap, CD çalar, resimli kartlar, bilgisayar ve akıllı tahta gibi materyaller İngilizce öğrenmeyi nasıl etkiliyor? • Öneriniz nedir? Niçin?
7.	<ul style="list-style-type: none"> • Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan öğretme ve öğrenme ortamı (süreci) hakkındaki düşünceniz nedir? • Sınıfta öğrenci mi yoksa öğretmen mi daha etkin? <p>Dersi bir tiyatro oyunu olarak düşünürsek sınıftaki öğrenci ve öğretmen rolü bu oyunda ne olurdu?</p>
8.	<ul style="list-style-type: none"> • Ortaöğretim İngilizce Dersi 9. Sınıf Öğretim Programında uygulanan değerlendirme türü ve araçları hakkındaki düşünceniz nedir? • Kullanılan bu araçlardan etkili olan hangileridir? Niçin? • Öneriniz nedir? Niçin?
9.	<ul style="list-style-type: none"> • Görüşme ile ilgili sormamızı dilediğiniz ve ya eklemek istediğiniz herhangi bir şey var mıdır? • Katılımınız için teşekkür ederiz.

EK-B: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu

ÖĞRETMEN FORMU

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programına devam etmekteyim. Yüksek lisans tez çalışması olan bu araştırma, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı uygulamasının devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri arasında fark olup olmadığını incelemek amacıyla Prof. Dr. Seval FER danışmanlığında yürütülmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunu uygulama izni Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonundan alınmıştır. Bilimsel ölçütler çerçevesinde uygulanacak bu çalışmada görüşmelerde izin verdiğiniz takdirde ses kaydı alınacaktır, ancak isimleriniz kullanılmayacak, veri girişinde kodlanacaktır. Görüşmeye katılıp katılmama kararı kendi isteğinize bağlıdır; dolayısıyla odak grup görüşmesine katılarak soruları cevaplamak TAMAMEN gönüllük esası çerçevesinde uygulanacaktır. Görüşme esnasında istemediğiniz sorulara cevap vermeyebilir, görüşmeye başladıktan sonra istediğiniz an vazgeçebilirsiniz. Bu durum sizlere herhangi bir sorumluluk getirmeyecektir. Araştırma hakkındaki tüm soru ve görüşlerinizi aytacturkbenyds@gmail.com adresinden gönderebileceğinizi hatırlatarak, bu çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Araştırmaya katılmayı onaylıyor musunuz?

() Evet () Hayır

Tarih:

Tez Danışmanının Adı, Soyadı: Prof. Dr. Seval FER

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05324870103

E-posta: seval.fer@gmail.com

Araştırmacının Adı, Soyadı: Aytaç TÜRK BEN

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05313227651

E-posta: aytacturkbenyds@gmail.com

EK-C: Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu

ÖĞRENCİ FORMU

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programına devam etmekteyim. Yüksek lisans tez çalışması olan bu araştırma, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı uygulamasının devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri arasında fark olup olmadığını incelemek amacıyla Prof. Dr. Seval FER danışmanlığında yürütülmektedir. Yarı yapılandırılmış görüşme formunu uygulama izni Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonundan alınmıştır. Bilimsel ölçütler çerçevesinde uygulanacak bu çalışmada görüşmelerde izin verdiğiniz takdirde ses kaydı alınacaktır, ancak isimleriniz kullanılmayacak, veri girişinde kodlanacaktır. Görüşmeye katılıp katılmama kararı velinizin onayına ve kendi isteğinize bağlıdır; dolayısıyla odak grup görüşmesine katılarak soruları cevaplamak TAMAMEN gönüllük esası çerçevesinde uygulanacaktır. Görüşme esnasında istemediğiniz sorulara cevap vermeyebilir, görüşmeye başladıktan sonra istediğiniz an vazgeçebilirsiniz. Bu durum sizlere herhangi bir sorumluluk getirmeyecektir. Araştırma hakkındaki tüm soru ve görüşlerinizi aytacturkbenyds@gmail.com adresinden gönderebileceğinizi hatırlatarak, bu çalışmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Araştırmaya katılmayı onaylıyor musunuz?

() Evet () Hayır

Tarih:

Tez Danışmanının Adı, Soyadı: Prof. Dr. Seval FER

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05324870103

E-posta: seval.fer@gmail.com

Araştırmacının Adı, Soyadı: Aytaç TÜRK BEN

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05313227651

E-posta: aytacturkbenyds@gmail.com

EK-Ç:Yarı Yapılandırılmış Odak Grup Görüşmesine Gönüllü Katılım Formu

VELİ ONAY FORMU

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programına devam etmekteyim. Yüksek lisans tez çalışması olan bu araştırma, ortaöğretim İngilizce dersi 9. sınıf öğretim programı uygulamasının devlet ve özel okul İngilizce öğretmenlerinin ve öğrencilerinin görüşleri arasında fark olup olmadığını incelemek' amacıyla Prof. Dr. Seval FER danışmanlığında yürütülmektedir. Bu çalışma kapsamında velisi olduğunuz öğrenciye yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanacaktır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunu uygulama izni Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonundan alınmıştır. Bilimsel ölçütler çerçevesinde uygulanacak bu araştırmada, görüşmelerde izin verdiğiniz takdirde velisi olduğunuz öğrencinin ses kaydı alınacaktır, ancak isimler kullanılmayacak, veri girişinde kodlanacaktır. Görüşmeye katılıp katılmama kararı sizin onayınıza ve velisi olduğunuz öğrencinin isteğine bağlıdır; dolayısıyla odak grup görüşmesine katılarak soruları cevaplamak TAMAMEN gönüllük esası çerçevesinde uygulanacaktır. Görüşme esnasında velisi olduğunuz öğrenci istemediği sorulara cevap vermeyebilir, görüşmeye başladıktan sonra istediği an vazgeçebilir. Bu durum size ve velisi olduğunuz öğrenciye herhangi bir sorumluluk getirmeyecektir. Araştırma hakkındaki tüm soru ve görüşlerinizi aytacturkbenyds@gmail.com adresinden gönderebileceğinizi hatırlatarak, bu araştırmaya katıldığınız için teşekkür ederim.

Araştırmaya katılmayı onaylıyor musunuz?

() Evet () Hayır

Tarih:

Tez Danışmanının Adı, Soyadı: Prof. Dr. Seval FER

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05324870103

E-posta: seval.fer@gmail.com

Araştırmacının Adı, Soyadı: Aytaç TÜRK BEN

Adres: Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Eğitim Programı ve Öğretimi Ana Bilim Dalı

Tel: 05313227651

E-posta: aytacturkbenyds@gmail.com

EK-D: Etik Komisyonu Onay Bildirimi

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Tarih: 06.04.2019 08:55
Sayı: 35853172-755.02.06-
E.00000171681

Sayı : 35853172-755.02.06
Konu : Aytaç TÜRK BEN (Etik Komisyon İzni)

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Enstitünüz Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Eğitim Programları ve Öğretim Bilim Dalı yüksek lisans programı öğrencilerinden Aytaç TÜRK BEN'in Prof. Dr. Seval FER danışmanlığında yürüttüğü "Ortaöğretim Dokuzuncu Sınıf 2017 İngilizce Öğretim Programının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi" başlıklı tez çalışması Üniversitemiz Senatosu Etik Komisyonunun 30 Nisan 2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

e-İmzalıdır
Prof. Dr. Rahime Meral NOHUTCU
Rektör Yardımcısı

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://belgedogrulama.hacettepe.edu.tr> adresinden 82896132-184d-4503-b738-300818601865 kodu ile erişebilirsiniz. Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Rektörlük 06100 Sıhhiye-Ankara
Telefon:0 (312) 305 3001-3002 Faks:0 (312) 311 9992 E-posta: yazim@hacettepe.edu.tr İnternet
Adresi: www.hacettepe.edu.tr

Sayfa TOP*1

EK-E: Araştırma İzni

T.C.
ANKARA VALİLİĞİ
Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 14588481-605.99-E.9341206
Konu : Araştırma izni

13.05.2019

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİNE
(Eğitim Bilimleri Enstitüsü)

İlgi: a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 2017/25 nolu Genelgesi.
b) 06.05.2019 tarihli ve 579547 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Öğrencisi Aytac TÜRK BEN'in "Ortaöğretim dokuzuncu sınıf 2017 İngilizce öğretim programının öğretmen görüşlerine göre incelenmesi" konulu tezi kapsamında uygulama yapma talebi Müdürlüğümüzce uygun görülmüş ve uygulamanın yapılacağı İlçe Millî Eğitim Müdürlüğüne bilgi verilmiştir.

Uygulama formunun (2 sayfa) araştırmacı tarafından uygulama yapılacak sayıda çoğaltılması ve çalışmanın bitiminde bir örneğinin (cd ortamında) Müdürlüğümüz Strateji Geliştirme Şubesine gönderilmesini rica ederim.

Turan AKPINAR
Vali a.
Millî Eğitim Müdürü

Adres: Emeciyer Mah. Akpınar Tıkay Cad. 05 Yenimahalle

İlgi İşleri: Fatma KONUK

Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
E-Posta: iletisim@teknoloji.meb.gov.tr
E-Posta: oratastik@genel.meb.gov.tr

Tel: 0312 212 26 00

Faks: 0312 212 26 00

Bu örnek güncel elektronik imza ile kullanılmalıdır. <https://evraksigma.meb.gov.tr> adresinden: 00eb-4026-3a04-a3aa-b8c2 kodu ile kayıt edilebilir.

EK-F: Etik Beyanı

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu tez çalışmada,

- tez içindeki bütün bilgi ve belgeleri akademik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- görsel, işitsel ve yazılı bütün bilgi ve sonuçları bilimsel ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- başkalarının eserlerinden yararlanması durumunda ilgili eserlere bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunduğumu,
- atıfta bulunduğum eserlerin bütününe kaynak olarak gösterdiğimi,
- kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı,
- bu tezin herhangi bir bölümünü bu üniversitede veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunmadığımı

beyan ederim.

01/10/2019

(İmza)
Aytaç TÜRK BEN

EK-G: Yüksek Lisans Tez Çalışması Orijinallik Raporu

01/09/2019

HACETTEPE UNİVERSİTESİ
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Başkanlığına,

Tez Başlığı: Dokuzuncu sınıf İngilizce dersi öğretim programına ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri

Yukarıda başlığı verilen tez çalışmamın tamamı (kapak sayfası, özetler, ana bölümler, kaynakça) aşağıdaki filtreler kullanılarak Turnitin adlı inihal programı aracılığı ile kontrol edilmiştir. Kontrol sonucunda aşağıdaki veriler elde edilmiştir:

Rapor Tarihi	Sayfa Sayısı	Karakter Sayısı	Savunma Tarihi	Benzerlik Oranı	Gönderim Numarası
29.08.2019	158	225821	01.09.2019	0%12	1164751162

Uygulanan filtreler:

1. Kaynaklar hariç
2. Alıntılar dâhil
3. 5 kelimeden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç

Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nı inceledim ve çalışmamın herhangi bir inihal içermediğini; aksinin tespit edileceği muhtemel durumda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve yukarıda vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan eder, gereğini saygılarımla arz ederim.

Ad Soyadı: Aytaç Tuncel
Öğrenci No.: 115222526
Ana Bilim Dalı: Eğitim Bilimleri
Programı: Eğitim Programları ve Yönetimi
Statüsü: Y. Lisans Doktora Bilim Uzmanı Dr.

İmza

DANIŞMAN ONAYI

Prof. Dr. Seval FER

UYGUNDUR.

(Unvan, Ad Soyadı, İmza)

EK-Ğ: Thesis/Dissertation Originality Report

01/09/2019

HACETTEPE UNIVERSITY
Graduate School of Educational Sciences
To The Department of Educational Sciences

Thesis Title: Teachers' and students' view on ninth grade English curriculum

The whole thesis that includes the title page, introduction, main chapters, conclusions and bibliography section is checked by using Turnitin plagiarism detection software take into the consideration requested filtering options. According to the originality report obtained data are as below.

Time Submitted	Page Count	Character Count	Date of Thesis Defense	Similarity Index	Submission ID
27.10.2019	158	225821	01.10.2019	%12	1164751162

Filtering options applied:

1. Bibliography excluded
2. Quotes included
3. Match size up to 5 words excluded

I declare that I have carefully read Hacettepe University Graduate School of Educational Sciences Guidelines for Obtaining and Using Thesis Originality Reports; that according to the maximum similarity index values specified in the Guidelines, my thesis does not include any form of plagiarism; that in any future detection of possible infringement of the regulations I accept all legal responsibility; and that all the information I have provided is correct to the best of my knowledge.

I respectfully submit this for approval.

Name Lastname: Ayşe Tiberi
Student No.: 115222526
Department: Educational Sciences
Program: Curriculum and Education
Status: Masters Ph.D. Integrated Ph.D.

Signature

ADVISOR APPROVAL

Prof. Dr. Seval FER

APPROVED
(Title, Name Lastname, Signature)

EK-H: Yayınlama ve Fikrî Mülkiyet Hakları Beyanı

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin/raporumun tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Hacettepe Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikrî mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Tezimin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan ve sahiplerinden yazılı izin alınarak kullanılması zorunlu metinlerin yazılı izin alınarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan "Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge" kapsamında tezimin aşağıda belirtilen koşullar haricince YÖK Ulusal Tez Merkezi / H.Ü. Kütüphaneleri Açık Erişim Sisteminde erişime açılır.

- o Enstitü/Fakülte yönetim kurulu kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren 2 yıl ertelenmiştir. ⁽¹⁾
- o Enstitü/Fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile tezimin erişime açılması mezuniyet tarihinden itibaren ... ay ertelenmiştir. ⁽²⁾
- o Tezimin gizlilik kararı verilmiştir. ⁽³⁾

01.10.2019
 (imza)
Öğrencinin Adı SOYADI
Aytaç Tuzer

"Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge"

- (1) Madde 5 / Lisansüstü tezlerle ilgili patent başvurusu yapılmış veya patent alma sürecinin devam etmesi durumunda tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu iki yıl süre ile tezin erişime açılmasının ertelenmesine karar verebilir.
- (2) Madde 6.2. Yenilikli materyal ve metinlerin kullanıldığı, henüz makaleye dönüştürülmemiş veya patentli gibi yöntemlerle korunmamış ve ertelenmeden paylaşılması durumunda 2 parçaya veya kurumlara nakit karşılığında, insani olgularla ilişkili bilgi ve bulgular içeren tezler hakkında tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulunun gerekçeli kararı ile bir ay ertelenmesi üzere tezin erişime açılması ertelenebilir.
- (3) Madde 7.1. Ulusal çapta veya görevli öğlendiğinde, emriyle, istihbarat, savunma ve görevli, sağlık vb. konularla ilgili lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı, tezin yapıldığı kurum tarafından verilir. Kurum ve Kuruluşlarla yapılan işbirliği protokolleri çerçevesinde hazırlanan lisansüstü tezlerle ilgili gizlilik kararı ise ilgili kurum ve kuruluşun önerisi ile enstitü veya fakültenin uygun görüşü üzerine Üniversite yönetim kurulu tarafından verilir. Gizlilik kararı verilen tezler Yükseköğretim Kurulu tarafından Madde 7.2. Gizlilik kararı verilen tezler gizlilik sürecinde enstitü veya fakülte tarafından gizlilik kuralları çerçevesinde muhafaza edilir. Gizlilik kararının kaldırılması halinde Tez Ortamaçma Sistemiyle yüklenir.

* Tez danışmanının önerisi ve enstitü anabilim dalının uygun görüşü üzerine enstitü veya fakülte yönetim kurulu tarafından karar verilir.

